

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ
(e-Learning)».

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΥΛΙΚΟΥ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΕΞΑΕ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ
ΗΛΙΚΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:
ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ «ΔΟΝΤΑΚΙΑ ΓΕΡΑ – ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΓΛΥΚΑ»**

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΜΑΡΙΑΝΑΚΗ

Επιβλέπων καθηγητής: «Λάμπρος Καρβούνης»

Ρέθυμνο, «Ιούλιος» «2022»

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ
(e-Learning)».
[Αριθμ. ΦΕΚ 635 τ.Β΄/9.3.2016]**

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος ΠΜΣ:

Καθηγητής Αναστασιάδης Παναγιώτης

Πανεπιστήμιο Κρήτης – Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ
ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΕΞΑΕ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ
«ΔΟΝΤΑΚΙΑ ΓΕΡΑ – ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΓΛΥΚΑ»**

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΜΑΡΙΑΝΑΚΗ

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

© Πανεπιστήμιο Κρήτης, ΠΤΔΕ,ΕΔΙΒΕΑ, 2018

Το Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Κρήτης και ειδικότερα το Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α, διατηρεί το δικαίωμα της χρήσης και αναπαραγωγής της παρούσας εργασίας για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ
ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΕΞΑΕ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ
«ΔΟΝΤΑΚΙΑ ΓΕΡΑ – ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΓΛΥΚΑ»

«Ευαγγελία Καμαριανάκη»

Επιτροπή Επίβλεψης Πτυχιακής / Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής:

«Λάμπρος Καρβούνης»

«Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Παν. Κρήτης»

Συν-Επιβλέπων Καθηγητής:

«Καλογιαννάκης Μιχαήλ»

«Αναπληρωτής Καθηγητής ΠΤΠΕ Παν. Κρήτης»

Συν-Επιβλέπων Καθηγητής:

«Χαράλαμπος Μουζάκης»

«Διδάκτωρ ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ»

Ρέθυμνο, «Ιούλιος» «2022»

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας αυτό το ταξίδι νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω όλους αυτούς που με βοήθησαν να φτάσω στο τέλος αυτής της διαδρομής.

Ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κύριο Καρβούνη Λάμπρο για τις πολύτιμες συμβουλές του και για τον απεριόριστο χρόνο που μου διέθεσε σ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας κάνοντάς με να αισθάνομαι έτοιμη για το κάθε επόμενο βήμα μου. Ευχαριστώ τον κύριο Κωτσίδα Κωνσταντίνο για την άμεση ανατροφοδότησή του σ' όλη τη διάρκεια δημιουργίας του εκπαιδευτικού μου υλικού.

Ευχαριστώ από καρδιάς τους συνταξιδιώτες μου σ' όλη αυτή τη διαδρομή, τους 3 & ο κούκος (Γομπάκη Γεωργία, Καμαριανάκη Μαρία, Σαϊτάκη Γεώργιο), για την πολύτιμη συνεργασία μας.

Ευχαριστώ πολύ τις συναδέλφους νηπιαγωγούς που με χαρά μελέτησαν το υλικό μου και το αξιολόγησαν.

Ένα τεράστιο ευχαριστώ στους γονείς και την αδερφή μου, οι οποίοι είναι πάντα δίπλα μου να με στηρίζουν στα δύσκολα και να ακούνε τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες μου.

Τέλος ένα μεγάλο ευχαριστώ στον άντρα μου Μιχάλη που με στήριξε και συνεχίζει να με στηρίζει σε ό,τι κι αν αποφασίσω να κάνω, που ήταν δίπλα μου με χαμόγελο δίνοντάς μου ώθηση να προχωρώ και να γίνομαι καλύτερη σ' όλο αυτό το ταξίδι.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας ήταν ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, η αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά». Η υλοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού βασίστηκε στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης και στην αξιοποίηση των αρχών και της μεθοδολογίας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό h5p προκειμένου να δημιουργηθεί το διαδραστικό περιεχόμενο του υλικού και στη συνέχεια ενσωματώθηκε στην πλατφόρμα Chamilo. Για τη διαμορφωτική αξιολόγησή του διεξήχθησαν δυο έρευνες. Η πρώτη ήταν ποιοτική με ερωτηματολόγιο ερωτήσεων ανοικτού – κλειστού τύπου, με σκόπιμη δειγματοληψία των ειδικών της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και για την επεξεργασία των δεδομένων έγινε χρήση της μεθόδου της Ποιοτικής Ανάλυσης Περιεχομένου. Η δεύτερη έρευνα ήταν ποιοτική, με ερωτηματολόγιο ανοικτών – κλειστών ερωτήσεων, η δειγματοληψία ήταν σκόπιμη και αφορούσε την ομάδα έρευνας των Νηπιαγωγών. Για την επεξεργασία και αυτών των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της Ποιοτικής Ανάλυσης Περιεχομένου. Από τα αποτελέσματα των δυο ερευνών προέκυψε πως το εκπαιδευτικό υλικό έχει επιστημονική συνοχή/τεκμηρίωση, παρουσιάζει απλά και κατανοητά το περιεχόμενο, είναι εύχρηστο, υποστηρικτικό, καθοδηγητικό, αλληλεπιδρά με τον χρήστη, παρέχει τη δυνατότητα αναστοχασμού – αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευόμενου και έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer.

Λέξεις – Κλειδιά

Στοματική υγιεινή, Προσχολική Αγωγή, Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση, Εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό, Μεθοδολογία εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Abstract

The purpose of this dissertation was to design, develop and evaluate educational material using the method of Distance Learning in Early Childhood Education, in the Oral hygiene "Strong teeth - sweet smiles" unit. The educational material implementation was based on the Principles of Multimedia Learning and the application of the principles and methodology of distance learning. The h5p software was used to create the interactive content, which was later integrated into the Chamilo platform. Two researches were carried out in order to conduct its formative assessment. The first one was a qualitative research using open-ended and closed-ended questions and purposive sampling was used by experts in distance learning. The Qualitative Content Analysis method was adopted to analyze data. The second research was qualitative, using open-ended and closed-ended questions and the purposive sampling technique was deployed by Preschool Teachers research group. The method of Qualitative Content Analysis was used in this case as well. The results of the two researches showed that the educational material is scientifically coherent and well-documented, it presents the content simply and comprehensibly and it is easy to use. Furthermore, it is supportive and instructive interacting with the user and enabling the learner's self-reflection and self-evaluation and it is created according to Mayer's Principles of Multimedia Learning.

Keywords

Oral hygiene, Pre-school Education, School distance learning, Distance learning material, Distance learning methodology.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	iv
Περίληψη.....	v
Abstract	vi
Περιεχόμενα	vii
Κατάλογος Εικόνων / Σχημάτων	ix
Κατάλογος Πινάκων	xi
Συνομογραφίες & Ακρωνύμια.....	xiv
Εισαγωγή.....	1
Τοποθέτηση του προβλήματος.....	1
Λόγοι επιλογής του θέματος	2
Σκοπός – στόχοι	3
Ερευνητικά ερωτήματα	3
Δομή εργασίας.....	4
1. Εξ αποστάσεως εκπαίδευση-Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση	6
1.1 Εισαγωγή.....	6
1.1.1 Εννοιολογική οριοθέτηση	6
1.2 Σύντομη ιστορική αναδρομή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.....	8
1.3 Βασικές θεωρίες για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.....	10
1.4 Πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.....	12
1.5 Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση.....	13
1.5.1 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	14
1.5.2 Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Η περίπτωση της Ελλάδας.....	15
1.6 Εξ αποστάσεως εκπαίδευση και ΤΠΕ	15
1.7 Σύνοψη	16
2. Εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό	18
2.1 Εισαγωγή.....	18
2.2 Ο ρόλος του εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.....	18
2.3 Βασικές αρχές για τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού.....	20
2.3.1 Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer.....	22
2.3.2 Δομή πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού της ΕξΑΕ κατά West – Λιοναράκη	24
2.4 Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού	26
2.5 Σύνοψη	28
3. Στοματική Υγιεινή στην Προσχολική Ηλικία.....	29
3.1 Εισαγωγή.....	29
3.2 Προσχολική Αγωγή.....	29
3.3 Αγωγή Υγείας στη σχολική κοινότητα	30
3.4 Στοματική Υγιεινή	33
3.5 Σύνοψη	35
4. Σχεδιασμός και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τη στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά».....	35
4.1 Εισαγωγή.....	35

4.2	Δημιουργία και σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού	35
4.2.1	Εργαλεία δημιουργίας εκπαιδευτικού υλικού	36
4.3	Παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού	38
4.3.1	Εισαγωγή.....	40
4.3.2	1η Διδακτική ενότητα: Ας γνωρίσουμε τα δοντάκια μας	43
4.3.3	2η Διδακτική ενότητα: Αρρωσταίνουν τα δοντάκια μας;	50
4.3.4	3η Διδακτική ενότητα: Μαθαίνουμε πώς να φροντίζουμε τα δόντια μας	52
4.4	Σύνοψη.....	55
5.	Μεθοδολογία της έρευνας.....	55
5.1	Εισαγωγή.....	55
5.2	Εννοιολογική οριοθέτηση της έρευνας	55
5.2.1	Είδη έρευνας	56
5.3	Ανάλυση περιεχομένου	58
5.4	Γενική περιγραφή (Σκοπός – στόχοι έρευνας).....	60
5.4.1	Ερευνητικά ερωτήματα	60
5.5	Χρονική περίοδος διενέργειας της έρευνας	61
5.6	Το δείγμα της έρευνας.....	61
5.7	Μέσα συλλογής δεδομένων	62
5.8	Οι άξονες και τα βασικά αντικείμενα	62
5.9	Κωδικοποίηση δεδομένων	69
5.10	Δεοντολογία έρευνας	70
5.11	Περιορισμοί έρευνας.....	70
6.	Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων	71
6.1	Έρευνα ειδικών ΕξΑΕ.....	71
6.1.1	Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων	71
6.1.2	Παρουσίαση των αποτελεσμάτων.....	73
6.2	Έρευνα εκπαιδευτικών ΠΕ60 Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηρακλείου.....	98
6.2.1	Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων	98
6.2.2	Παρουσίαση των αποτελεσμάτων.....	99
7.	Συμπεράσματα	113
7.1	Εισαγωγή.....	113
7.2	Συμπεράσματα έρευνας ειδικών ΕξΑΕ.....	113
7.3	Συμπεράσματα έρευνας εκπαιδευτικών ΠΕ60 Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηρακλείου	116
7.4	Προτάσεις για μελλοντική χρήση	117
Βιβλιογραφία.....		118
Ελληνόγλωσση.....		118
Ξενόγλωσση.....		125
Ιστότοποι.....		128
Ηλεκτρονικές πηγές φωτογραφιών		129
Παράρτημα Α: «Ερωτηματολόγιο ειδικών ΕξΑΕ».....		130
Παράρτημα Β: «Ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών ΠΕ60».....		148

Κατάλογος Εικόνων / Σχημάτων

Εικόνα 1: Εικόνα με δόντι

Εικόνα 2: Εικόνα με πιάτο φαγητού

Εικόνα 3: Εικόνα με οδοντίατρο – δόντι – οδοντόβουρτσα

Εικόνα 4: Είσοδος στο μάθημα

Εικόνα 5: Περιγραφή μαθήματος

Εικόνα 6: Μονοπάτι της γνώσης

Εικόνα 7: Διδακτικές ενότητες

Εικόνα 8: Κύριο μέρος διδακτικών ενοτήτων

Εικόνα 9: Εισαγωγικά στοιχεία

Εικόνα 10: Δραστηριότητα αφόρμησης

Εικόνα 11: Βασικό μέρος εκπαιδευτικού υλικού

Εικόνα 12: Τι πρέπει να γνωρίζεις πριν ξεκινήσεις

Εικόνα 13: Τι σημαίνει το κάθε κουμπάκι

Εικόνα 14: Περιεχόμενα

Εικόνα 15: Δραστηριότητα

Εικόνα 16: Σύνοψη

Εικόνα 17: Βιβλιογραφία

Εικόνα 18: Για τη βιβλιοθήκη σου

Εικόνα 19: Άσκηση αξιολόγησης

Εικόνα 20: Στοματική κοιλότητα

Εικόνα 21: Γενιές δοντιών

Εικόνα 22: Γενιές δοντιών

Εικόνα 23: Είδη δοντιών

Εικόνα 24: Δραστηριότητα ενδεικτική

Εικόνα 25: Ασθένειες δοντιών

Εικόνα 26: Τροφές και δόντια

Εικόνα 27: Ασθένειες δοντιών

Εικόνα 28: Τι χρειάζομαι για την καθημερινή φροντίδα των δοντιών

Εικόνα 29: Τι χρειάζομαι για την καθημερινή φροντίδα των δοντιών

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Εικόνα 30: Ενηλίκων οδοντόβουρτσα

Εικόνα 31: Δραστηριότητα ενδεικτική

Σχήμα 1: Το εκπαιδευτικό υλικό στην ΕξΑΕ (Μουζάκης, 2006)

Σχήμα 2: Δομή πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού της ΕξΑΕ κατά West – Λιοναράκη (Λιοναράκης, 2001, σελ.13)

Σχήμα 3: Βασικοί άξονες για να αξιολογηθεί ένα εκπαιδευτικό υλικό ως προς την παιδαγωγική και διδακτική του διάσταση (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας & Πιντέλας, 2003)

Σχήμα 4: Άξονες αγωγής υγείας στο πλαίσιο της Προσχολικής Αγωγής

Σχήμα 5: Παράγοντες για τη διατήρηση της στοματικής υγείας

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Άξονες και βασικά αντικείμενα ερωτηματολογίου Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α

Πίνακας 2: Άξονες και βασικά αντικείμενα ερωτηματολογίου ερευνήτριας

Πίνακας 3: Φύλο

Πίνακας 4: Ηλικία

Πίνακας 5: Χρόνια προϋπηρεσίας

Πίνακας 6: Εξοικείωση συμμετεχόντων με ΤΠΕ

Πίνακας 7: Χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη

Πίνακας 8: Εξοικείωση με τη μέθοδο της ΕξΑΕ με τη χρήση των ΤΠΕ

Πίνακας 9: Εξοικείωση με τη μελέτη ΕΥ σχεδιασμένο με τη μέθοδο της ΕξΑΕ

Πίνακας 10: Βιβλιογραφική τεκμηρίωση

Πίνακας 11: Αναφορά σε διαφορετικές πηγές

Πίνακας 12: Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών

Πίνακας 13: Ερμηνεία - κριτική συζήτηση πληροφοριών

Πίνακας 14: Δυνατότητα μελέτης σε διαφορετικές πηγές

Πίνακας 15: Φιλικό ύφος

Πίνακας 16: Χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών

Πίνακας 17: Χρήση καθομιλούμενης γλώσσας

Πίνακας 18: Ευανάγνωστη γραφή

Πίνακας 19: Ικανοποιητική πυκνότητα πληροφοριών

Πίνακας 20: Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης

Πίνακας 21: Μόνο κείμενο

Πίνακας 22: Κείμενο και εικόνες

Πίνακας 23: Κείμενο, εικόνες και βίντεο

Πίνακας 24: Χρωματικές συνθέσεις για άνετη αλληλεπίδραση

Πίνακας 25: «Κουμπιά» κατανοητά και αναγνωρίσιμα

Πίνακας 26: «Εικονίδια» κατανοητά και αναγνωρίσιμα

Πίνακας 27: Εύκολη πλοήγηση

Πίνακας 28: Αξιοπιστία υπερσυνδέσμων

Πίνακας 29: Συμβουλές μελέτης ΕΥ

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Πίνακας 30: Έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία

Πίνακας 31: Επεξηγηματικά σχόλια

Πίνακας 32: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την έκφραση απόψεων

Πίνακας 33: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη διατύπωση ερωτήσεων

Πίνακας 34: Δραστηριότητες συναισθηματικής εμπλοκής

Πίνακας 35: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευόμενων

Πίνακας 36: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να αισθανθεί μέλος κοινωνικής ομάδας

Πίνακας 37: Δραστηριότητες ενσωμάτωσης απόψεων στο ΕΥ

Πίνακας 38: Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης

Πίνακας 39: Δραστηριότητες για ανάπτυξη αυτόνομης κριτικής σκέψης

Πίνακας 40: Δραστηριότητες για ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση

Πίνακας 41: Δραστηριότητες συσχέτισης νέων δεδομένων με τη δική του πραγματικότητα

Πίνακας 42: Δραστηριότητες εφαρμογής νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα

Πίνακας 43: Σαφήνεια στη διατύπωση του σκοπού κάθε ΔΕ

Πίνακας 44: Σαφήνεια στη διατύπωση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων κάθε ΔΕ

Πίνακας 45: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο γνώσεων

Πίνακας 46: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο δεξιοτήτων

Πίνακας 47: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο στάσεων

Πίνακας 48: Έλεγχος προόδου με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα

Πίνακας 49: Συνδυασμός κειμένου εικόνας (Πολυμεσική Αρχή)

Πίνακας 50: Χρήση εικόνων (Πολυμεσική Αρχή)

Πίνακας 51: Στοιχεία αφήγησης (Αρχή Τροπικότητας)

Πίνακας 52: Μη σχετικές πληροφορίες (Αρχή Συνοχής)

Πίνακας 53: Φιλική γλώσσα (Αρχή Προσωποποίησης)

Πίνακας 54: Χρήση δεύτερου προσώπου (Αρχή Προσωποποίησης)

Πίνακας 55: Ηχητική παρουσίαση (Αρχή Προσωποποίησης)

Πίνακας 56: Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης (Αρχή Φωνής)

Πίνακας 57: Φιλικός χαρακτήρας – Avatar (Αρχή Εικόνας)

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Πίνακας 58: Τμηματική παρουσίαση περιεχομένου (Αρχή Κατάτμησης)

Πίνακας 59: Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση (Αρχή Προσωποποίησης)

Πίνακας 60: Μακροσκελή κείμενα (Αρχή Κατάτμησης)

Πίνακας 61: Σαφείς οδηγίες για δραστηριότητες – εργασίες (Αρχή Σηματοδότησης)

Πίνακας 62: Στοιχεία επισήμανσης (Αρχή Σηματοδότησης)

Πίνακας 63: Εισαγωγικές δραστηριότητες βοήθειας για μελέτη γνωστικού αντικειμένου (Αρχή Προπαίδευσης)

Πίνακας 64: Δυνατά σημεία ΕΥ

Πίνακας 65: Προτάσεις βελτίωσης ΕΥ

Πίνακας 66: Φύλο

Πίνακας 67: Ηλικία

Πίνακας 68: Χρόνια προϋπηρεσίας

Πίνακας 69: Εξοικείωση συμμετεχόντων με ΤΠΕ

Πίνακας 70: Χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη

Πίνακας 71: Κουμπιά

Πίνακας 72: Εικονίδια

Πίνακας 73: Πλοήγηση

Πίνακας 74: Υπερσύνδεσμοι

Πίνακας 75: Έκφραση απόψεων εκπαιδευόμενου

Πίνακας 76: Συναισθηματική εμπλοκή εκπαιδευόμενου

Πίνακας 77: Ανταλλαγή απόψεων εκπαιδευόμενων

Πίνακας 78: Ενθάρρυνση συμμετοχής σε κοινωνική ομάδα

Πίνακας 79: Κάλυψη στόχων 1ης διδακτικής ενότητας

Πίνακας 80: Κάλυψη στόχων 2ης διδακτικής ενότητας

Πίνακας 81: Κάλυψη στόχων 3ης διδακτικής ενότητας

Πίνακας 82: Ύφος γραφής

Πίνακας 83: Πυκνότητα γραφής

Πίνακας 84: Τμηματική παρουσίαση

Πίνακας 85: Συνδυασμός βίντεο, εικόνας, ήχου

Πίνακας 86: Δυνατά σημεία ΕΥ

Πίνακας 87: Βελτιωτικές αλλαγές ΕΥ

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Συνομογραφίες & Ακρωνύμια

ΑΠΣ	Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών
ΔΕ	Διδακτική Ενότητα
ΔΕ	Διπλωματική Εργασία
ΔΕΠΠΣ	Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών
ΕΑΠ	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α	Εργαστήριο Προηγμένων Μαθησιακών Τεχνολογιών στην Δια Βίου και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
ΕξΑΕ	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΕΥ	Εκπαιδευτικό Υλικό
ΠΜΣ	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΠΤΔΕ	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Εισαγωγή

Τοποθέτηση του προβλήματος

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι μια μορφή εκπαίδευσης που χαρακτηρίζεται από ευελιξία και έχει τη βάση της στο γεγονός ότι για να φέρει αποτέλεσμα η μάθηση δεν είναι αναγκαίο ο εκπαιδευτής και ο εκπαιδευόμενος να αλληλεπιδρούν στον ίδιο χρόνο και στον ίδιο γεωγραφικό χώρο. Έτσι, λοιπόν δημιουργείται ένα περιβάλλον μάθησης που το κύριο χαρακτηριστικό του είναι η μορφωτική αυτονομία του εκπαιδευόμενου όπου η χρήση νέων τεχνολογιών δίνει μια νέα διάσταση στη διδασκαλία αλλά και στην απόκτηση γνώσεων (Νικολάκη & Κουτσούμπα, 2013).

Οι ΤΠΕ θα επιφέρουν βελτίωση στην ποιότητα της διδασκαλίας και της μάθησης. Επίσης ένα μεγάλο ποσοστό ανθρώπων που θα θέλουν να εκπαιδευτούν θα έχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες (Selwynn, 2003), οι οποίες θα αποτελούν πόλο έλξης της προσοχής και του ενδιαφέροντος αυτών εξαιτίας της δύναμης της εικόνας, του ήχου και της ομιλίας (Belanger & Jordan, 2000).

Σε αυτήν την προσπάθεια σημαντικό ρόλο εκτός από τις ΤΠΕ διαδραματίζει και η ΕξΑΕ η οποία είναι ξεχωριστή ως μέθοδος εκπαίδευσης διότι η διδασκαλία και η μάθηση του εκπαιδευόμενου μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς την πρόσωπο με πρόσωπο επαφή του διδάσκοντα (Ματραλής & Λυκουργιώτης, 1998-1999). Συγκεκριμένα με τη συμπληρωματική σχολική ΕξΑΕ κάθε εκπαιδευόμενος μπορεί να μορφωθεί εφόσον παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους ανεξαρτήτως καταστάσεων (προσωπικών, οικονομικών, γεωγραφικών, κοινωνικών) (Μιμίνου & Σπανακά, 2013) λειτουργώντας «αποτελεσματικά, παρέχοντας τη δυνατότητα επιπλέον εξάσκησης και οδηγώντας τους μαθητές στην καλύτερη κατανόηση και γνώση οποιουδήποτε αντικειμένου» (Αναστασίου, Ανδρούτσου & Γεωργάλας, 2015, σ. 109). Επιπλέον «παρέχει στους μαθητές τη δυνατότητα να βελτιώσουν το επίπεδο γνώσεών τους, μέσω της επίλυσης μεγάλου αριθμού ασκήσεων, παρουσιάζοντάς τους ταυτόχρονα τις ορθές και μη απαντήσεις σε συνδυασμό με τις απαραίτητες και για τις δυο περιπτώσεις επεξηγήσεις» (Αναστασίου, Ανδρούτσου & Γεωργάλας, 2010· Σπαντιδάκης, 2006, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης , 2014, σ. 10).

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Προκειμένου να ενισχυθεί η μέθοδος αυτή είναι απαραίτητη η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού (Ματραλής & Λυκουργιώτης, 1998-1999), το οποίο οδηγεί τον διδασκόμενο σταδιακά στην αυτομάθηση, μέσω ανακαλυπτικών δραστηριοτήτων, υποστηρίζοντας, ενεργοποιώντας, εκπαιδύοντας και διδάσκοντάς τον (Λιοναράκης, 2001). Οι Nikolaou & Koutsouba (2012) υποστηρίζουν πως το εκπαιδευτικό υλικό κατέχει σημαντική θέση στην ΕξΑΕ και αυτός είναι ο λόγος που πολλοί μελετητές οδηγούνται προς αυτήν την κατεύθυνση.

Στην παρούσα διπλωματική εργασία προσεγγίστηκε η θεματική ενότητα για τη Στοματική Υγιεινή «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά» από μαθητές Νηπιαγωγείου προβαίνοντας στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ. Η δημιουργία του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού υλικού ακολουθεί τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης και περιέχει ήχο, εικόνα, διαδραστικό βίντεο, διαδραστικό βιβλίο, κείμενο, δραστηριότητες σκοπεύοντας να προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών και να γίνει ένα χρηστικό συμπληρωματικό εργαλείο.

Λόγοι επιλογής του θέματος

Η καλή στοματική υγιεινή συνδέεται άρρηκτα με τη γενικότερη καλή υγεία του οργανισμού (WHO, 2003) καθώς η στοματική κοιλότητα δεν είναι μόνο το μέσο εισόδου της τροφής αλλά αποτελεί κομμάτι της εικόνας του κάθε ανθρώπου. Είναι λοιπόν σημαντικό από μικρή ηλικία τα παιδιά να μάθουν να φροντίζουν τα δόντια τους (Μήτσης, 1987).

Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό της παρούσας διπλωματικής εργασίας θα βοηθήσει με ευχάριστο και αλληλεπιδραστικό τρόπο, τα νήπια να διευρύνουν τις γνώσεις τους αλλά και να ευαισθητοποιηθούν όσον αφορά στη στοματική υγιεινή ενεργοποιώντας το ενδιαφέρον τους παρέχοντάς τους εύκολη πρόσβαση στις πληροφορίες (Jimoziannis & Komis, 2007).

Επιπλέον θα φανεί ένα χρήσιμο συμπληρωματικό εργαλείο στους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη διδασκαλία της στοματικής υγιεινής.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Σκοπός – στόχοι

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η δημιουργία και η αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στη Στοματική υγιεινή « Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά». Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό απευθύνεται σε μαθητές Προσχολικής Αγωγής. Αναλυτικότερα η έρευνα στοχεύει:

- Να διερευνήσει αν το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Να διερευνήσει αν η δόμηση του εκπαιδευτικού υλικού έγινε με βάση τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης.
- Να διερευνήσει την ευχρηστία του εκπαιδευτικού υλικού.
- Να διερευνήσει αν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ του εκπαιδευτικού υλικού και του εκπαιδευόμενου.
- Να διερευνήσει αν το γνωστικό αντικείμενο καλύπτει τη θεματική ενότητα της Στοματικής υγιεινής.
- Να διερευνήσει αν είναι απλή και κατανοητή η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου μέσω του εκπαιδευτικού υλικού.

Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα που προέκυψαν από το σκοπό και τους επιμέρους στόχους είναι τα ακόλουθα:

1^ο ερευνητικό ερώτημα

Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

2^ο ερευνητικό ερώτημα

Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε βασίστηκε στις αρχές της πολυμεσικής μάθησης;

3^ο ερευνητικό ερώτημα

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Ποιες είναι οι απόψεις των εκπαιδευτικών για το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε για τους μαθητές του Νηπιαγωγείου ως προς την ευχρηστία του;

4^ο ερευνητικό ερώτημα

Κατά πόσο το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό υποστηρίζει έμπρακτα την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο;

5^ο ερευνητικό ερώτημα

Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό καλύπτει τους εκπαιδευτικούς στόχους του γνωστικού αντικειμένου;

6^ο ερευνητικό ερώτημα

Κατά πόσο το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό παρουσιάζεται με απλό και κατανοητό τρόπο;

Δομή εργασίας

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελείται από το εισαγωγικό μέρος και επτά κεφάλαια.

Στο εισαγωγικό μέρος παρουσιάζεται η τοποθέτηση του προβλήματος, οι λόγοι που επιλέχθηκε το θέμα της εργασίας, ο σκοπός, οι στόχοι και τα ερευνητικά ερωτήματα. Τέλος παρουσιάζεται και η δομή όλης της εργασίας.

Στο 1^ο κεφάλαιο αναπτύσσεται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και η σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση επιχειρώντας την εννοιολογική οριοθέτησή της αλλά και μια σύντομη ιστορική αναδρομή. Επιπλέον αναφέρονται οι βασικές θεωρίες της ΕξΑΕ καθώς και τα πλεονεκτήματα αλλά και τα μειονεκτήματα τόσο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης όσο και της σχολικής ΕξΑΕ. Τέλος επισημαίνεται η περίπτωση της Ελλάδας όσον αφορά στη σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση αλλά και τη σχέση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με τις ΤΠΕ.

Στο 2^ο κεφάλαιο αναφέρεται ο ρόλος του εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση καθώς και οι βασικές Αρχές για τη δημιουργία του. Επιπλέον αναπτύσσεται το μοντέλο εκπαιδευτικού υλικού ΕξΑΕ κατά West – Λιοναράκη. Τέλος αναδεικνύεται η σημασία της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού υλικού.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Στο 3^ο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στη στοματική υγιεινή στην προσχολική ηλικία.

Στο 4^ο κεφάλαιο αναπτύσσεται ο σχεδιασμός και η δημιουργία του ΕΥ της παρούσας εργασίας, τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία του καθώς και η παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού βασιζόμενου στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer.

Στο 5^ο κεφάλαιο αναλύεται η μεθοδολογία της έρευνας επιχειρώντας την εννοιολογική οριοθέτησή της, τα είδη της έρευνας καθώς και την ανάλυση περιεχομένου (ποιοτική). Γίνεται μια γενική περιγραφή στο σκοπό, στους στόχους και στα ερευνητικά ερωτήματα. Επίσης παρουσιάζονται το δείγμα της έρευνας, τα μέσα συλλογής δεδομένων, οι άξονες και τα βασικά αντικείμενα καθώς και η κωδικοποίηση των δεδομένων. Τέλος παρουσιάζονται η δεοντολογία της έρευνας και οι περιορισμοί της.

Στο 6^ο κεφάλαιο γίνεται αναλυτική παρουσίαση των απόψεων τόσο των ειδικών της ΕξΑΕ όσο και των εκπαιδευτικών όπως αυτές προέκυψαν από τα ερωτηματολόγια.

Στο 7^ο και τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα από όλη την ερευνητική διαδικασία αλλά και οι προτάσεις για μελλοντική έρευνα. Τέλος ακολουθούν οι βιβλιογραφικές αναφορές και το παράρτημα.

1. Εξ αποστάσεως εκπαίδευση-Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση

1.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μια προσπάθεια να οριοθετηθεί εννοιολογικά η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, να γίνει μια σύντομη ιστορική αναδρομή και να παρουσιαστούν συνοπτικά βασικές θεωρίες της. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ΕξΑΕ. Ακολουθεί η Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση με έναν σύντομο ορισμό της αλλά και τα θετικά και αρνητικά σημεία της. Εξετάζεται η περίπτωση της Ελλάδας στη Σχολική ΕξΑΕ. Τέλος γίνεται λόγος για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τη σχέση της με τις ΤΠΕ.

1.1.1 Εννοιολογική οριοθέτηση

Η μέθοδος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης θεωρείται για τη σημερινή εποχή πρωτοποριακή. Ωστόσο προσπάθεια για την αποσαφήνισή της γίνεται πάνω από έναν αιώνα. Ο όρος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά τη δεκαετία του 1970. Επισημοποιήθηκε από το Διεθνές Συμβούλιο για την Ανοιχτή και εξ Αποστάσεως εκπαίδευση το 1982 (Λιοναράκης, 2006).

Ο Peters (1973, όπ. αναφ. στο Αμαράντου, 2002) τονίζει ότι «η εξ αποστάσεως διδασκαλία/εκπαίδευση αποτελεί μέθοδο μετάδοσης γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων, η οποία οργανώνεται επί τη βάσει της εφαρμογής του καταμερισμού εργασίας καθώς και οργανωτικών αρχών, όπως επίσης και επί τη βάσει της εκτεταμένης χρήσης τεχνικών μέσων, με στόχο την αναπαραγωγή υψηλής ποιότητας διδακτικού υλικού. Το υλικό αυτό είναι το μέσο με το οποίο καθίσταται εφικτή η εκπαίδευση μεγάλου αριθμού διδασκόμενων στον ίδιο χρόνο, οπουδήποτε κι αν βρίσκονται». Την ίδια περίοδο ο Moore (1973, όπ. αναφ. στο Keegan 2006) ορίζει πως η ΕξΑΕ είναι η οικογένεια των εκπαιδευτικών μεθόδων με τη βοήθεια των οποίων η διδασκαλία υλοποιείται χωριστά από τη μαθησιακή διαδικασία. Αυτό συμβαίνει σε τέτοιο βαθμό που οι διδάσκοντες και διδασκόμενοι μπορεί να επικοινωνούν μέσω συσκευών (μηχανικών, εκτυπωτικών, έντυπων και άλλων).

Ο Holmberg (1977, όπ. αναφ. στο Αμαράντου, 2002) επισημαίνει ότι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση «περιλαμβάνει διάφορες μορφές σπουδών σε όλα τα επίπεδα, οι οποίες διεξάγονται με την άμεση και συνεχή εποπτεία των εκπαιδευτών - συμβούλων και αξιοποιούν το σχεδιασμό, την οργάνωση, την καθοδήγηση και την επίβλεψη από κάποιον εκπαιδευτικό οργανισμό».

Οι Zimmerman & Schunk (1989, όπ. αναφ. Στο Νικολάκη & Κουτσούμπα, 2013) αναφέρουν πως η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι μια μέθοδος κατά την οποία ο εκπαιδευόμενος με τρόπο ενσυνείδητο παρεμβαίνει στη διαδικασία του πώς να μαθαίνει και τη μεταβάλλει, τη ρυθμίζει δηλαδή μόνος του, με σκοπό να επιτύχει το αποτέλεσμα που επιθυμεί. Την αυτορρύθμιση τονίζει και ο Λιοναράκης (2005) λέγοντας πως η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι «η εκπαίδευση που διδάσκει και ενεργοποιεί το μαθητή πώς να μαθαίνει μόνος του και πώς να λειτουργεί αυτόνομα προς μια ευρετική πορεία αυτομάθησης».

Οι Schlosser & Simonson (2002) χρησιμοποιούν τον όρο εξ αποστάσεως εκπαίδευση για να περιγράψουν τη φυσική απόσταση του εκπαιδευόμενου από τον εκπαιδευτή κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και τη χρήση κάποιας μορφής τεχνολογίας για την επικοινωνία τους και την πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό. Τη γεωγραφική απόσταση ως βασικό χαρακτηριστικό της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης τονίζει και ο Αναστασιάδης (2005) ο οποίος υποστηρίζει ότι «η ΕξΑΕ αποτελεί ένα τυπικό σύστημα εκπαίδευσης κατά το οποίο οι εκπαιδευόμενοι είναι σε διαφορετικά γεωγραφικά σημεία και συνδέονται τόσο με τον εκπαιδευτή όσο και μεταξύ τους, μέσω διαδραστικών μέσων και τηλεπικοινωνιακών συστημάτων».

Για τον Keegan (1996) η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι ο συνδυασμός της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και της εξ αποστάσεως μάθησης. Ο ίδιος (2001, όπ. αναφ. στο Σοφός, Κώστας & Παράσχου, 2015) έπειτα από έρευνα 62 εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τα οποία εφάρμοζαν εξ αποστάσεως εκπαίδευση κατέληξε στο συμπέρασμα πως η ΕξΑΕ είναι μια μορφή εκπαίδευσης έχοντας τα παρακάτω βασικά χαρακτηριστικά:

- Τη φυσική απόσταση μεταξύ εκπαιδευόμενου και εκπαιδευτή σχεδόν μόνιμα και όσο διαρκεί η εκπαιδευτική διαδικασία. Αυτό τη διακρίνει από την πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία της συμβατικής εκπαίδευσης.

- Τον κεντρικό ρόλο κάποιου εκπαιδευτικού οργανισμού που αναλαμβάνει τη σχεδίαση, την οργάνωση την προετοιμασία του διδακτικού υλικού καθώς και την υποστήριξη των διδασκόμενων, γεγονός που διαφοροποιεί την ΕξΑΕ από άλλα προγράμματα αυτοδιδασκαλίας και αμιγώς προσωπικής μελέτης.
- Τη χρήση τεχνολογικών μέσων, όπως βίντεο, ήχο, εκτύπωση με σκοπό να μεταφερθεί το εκπαιδευτικό περιεχόμενο αλλά και να αλληλεπιδρά ο εκπαιδευτής με τον εκπαιδευόμενο.
- Την προσπάθεια αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ διδάσκοντα και διδασκόμενου στοχεύοντας στα οφέλη του τεχνολογικά υποστηριζόμενου διαλόγου.
- Τη χρήση εξατομικευμένων μορφών διδασκαλίας και την απουσία ομάδων μάθησης, χωρίς ωστόσο να αποκλείονται ομαδικές συναντήσεις είτε δια ζώσης είτε μέσω τεχνολογικών μέσων (Σοφός, Κώστας & Παράσχου, 2015).

Το 2015 οι Simonson, Smaldino και Zvacek έδωσαν τα εξής χαρακτηριστικά στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση:

- Την οργάνωση της εκπαίδευσης από κάποιον εκπαιδευτικό φορέα.
- Τον διαχωρισμό εκπαιδευτή – εκπαιδευόμενου.
- Την αλληλεπίδραση με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων.
- Τη διασύνδεση μεταξύ εκπαιδευτών – εκπαιδευόμενων – πηγών.

1.2 Σύντομη ιστορική αναδρομή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Το 1970 χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά ο όρος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Το 1982 όμως το διεθνές Συμβούλιο για την ΕξΑΕ καθιέρωσε επίσημα τη χρήση του (Ντόγα, 2011). Η ιστορική αναδρομή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης διακρίνεται σε τρεις φάσεις:

- Την εκπαίδευση δι' αλληλογραφίας
- Την επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα
- Τα Ανοιχτά Πανεπιστήμια (Μουζάκης, 2020).

Εκπαίδευση δι' αλληλογραφίας

Το 1833 μια σουηδική εφημερίδα διαφήμιζε τη δυνατότητα για εκπαίδευση «Συγγραφή μέσω ταχυδρομείου». Λίγα χρόνια αργότερα το 1840 ο Isaac Pitman προσφέρει μέσω αλληλογραφίας μαθήματα στενογραφίας ενώ τρία χρόνια αργότερα ιδρύεται η κοινωνία

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

φωνογραφικής αλληλογραφίας με την οποία τυποποιείται η εκπαίδευση. Ωστόσο η εξ αποστάσεως εκπαίδευση καθιερώθηκε στη Γερμανία από τον Toussaint και τον Langenscheidt, με τη μορφή της εκπαίδευσης δι' αλληλογραφίας. Το 1873 η Anna Eliot Ticknor ίδρυσε στη Βοστώνη έναν οργανισμό, που ενθάρρυνε την κατ'οίκον εκπαίδευση, βασιζόμενος στην ΕξΑΕ. Οι σπουδαστές ήταν κυρίως γυναίκες, στις οποίες στέλνονταν τα μαθήματα με αλληλογραφία. Αργότερα το 1891 ο Foster στην Πενσυλβάνια παρέχει μια σειρά μαθημάτων σε ανθρακωρύχους καλύπτοντας μια κοινωνική ανάγκη της εποχής, την κάλυψη ατυχημάτων στα ορυχεία. Το Πανεπιστήμιο του Σικάγου το 1890 με την ίδρυσή του παρέχει μια ολοκληρωμένη μορφή της εκπαίδευσης δι' αλληλογραφίας (Μουζάκης, 2020).

Επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα

Τη δεκαετία του 1920 στις ΗΠΑ κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα ζωντανά ραδιοφωνικά προγράμματα σε εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στις αρχές της δεκαετίας του 1930 το Πανεπιστήμιο Iowa εκπέμπει προγράμματα εκπαιδευτικής τηλεόρασης (Casey, 2008). Η δορυφορική τεχνολογία τη δεκαετία του 1980 βοηθά στο να διαδοθεί η εκπαιδευτική τηλεόραση και στο τέλος της ίδιας δεκαετίας οι οπτικές ίνες επιτρέπουν στην εκπαίδευση τη γοργή επέκταση ζωντανών, αμφίδρομων, υψηλής ποιότητας ακουστικών και τηλεοπτικών συστημάτων. Στα μέσα της ίδιας δεκαετίας το διαδίκτυο υπηρετεί την εξ αποστάσεως εκπαίδευση προσφέροντας σειρές μαθημάτων με την τηλεδιάσκεψη να δίνει την ευκαιρία στους σπουδαστές να αλληλεπιδρούν. Επίσης διευκολύνεται η διανομή του ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού με τη βοήθεια του διαδικτύου (Μουζάκης, 2020).

Ανοιχτά Πανεπιστήμια

Τα Ανοιχτά Πανεπιστήμια αποτέλεσαν σημαντικό σταθμό για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση δίνοντάς της περισσότερο κύρος. Το πρώτο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε στο Λονδίνο το 1826, ακολουθώντας το 1962 το Πανεπιστήμιο της Νότιας Αφρικής. Έπειτα το 1971 ιδρύθηκε το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο του Ηνωμένου Βασιλείου ενώ λίγο αργότερα ιδρύθηκε το German Fern Universitat ακολουθώντας αυστηρότερο πρόγραμμα σε σχέση με το Open University του Ηνωμένου Βασιλείου (Μουζάκης, 2020). Με το Νόμο 2552 που ψηφίστηκε το 1997 στη Ελλάδα ιδρύθηκε το Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) που λειτούργησε για πρώτη φορά το 1998 (<https://www.eap.gr/to->

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

[eap/history/](#)). Τα Ανοιχτά Πανεπιστήμια διαφέρουν μεταξύ τους ως προς την αποστολή τους και τον τρόπο λειτουργίας τους.

1.3 Βασικές θεωρίες για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Ο Keegan (1986) κατηγοριοποίησε τις θεωρίες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ως εξής:

- Θεωρία της ανεξαρτησίας και αυτονομίας με κυριότερους εκπροσώπους τους Charles Wedemeyer και Michael Moore.
- Θεωρία της βιομηχανοποίησης της διδασκαλίας με κυριότερο εκπρόσωπο τον Otto Peters.
- Θεωρία της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας με κυριότερο εκπρόσωπο τον Borje Holmberg.

Ο Wedemeyer (1977) στη θεωρία της ανεξαρτησίας και αυτονομίας εισάγει τον όρο ανεξάρτητες σπουδές δίνοντας έμφαση στην ανεξαρτησία/αυτονομία του κάθε σπουδαστή ξεφεύγοντας από την έννοια των σπουδών μέσω της αλληλογραφίας. Ο ίδιος πρότεινε έξι χαρακτηριστικά των συστημάτων ανεξάρτητων σπουδών συνδέοντας τις έννοιες της αυτορυθμιζόμενης μάθησης και αυτοκατευθυνόμενης μάθησης:

- Ο σπουδαστής και ο διδάσκων δεν συνυπάρχουν.
- Η κύρια διαδικασία της διδασκαλίας και της μάθησης διεκπεραιώνεται μέσω του έντυπου υλικού ή με κάποιο άλλο μέσο.
- Η διδασκαλία είναι εξατομικευμένη.
- Η μάθηση είναι το αποτέλεσμα της δραστηριότητας του διδασκόμενου.
- Ο διδασκόμενος μαθαίνει στο περιβάλλον του.
- Ο σπουδαστής έχει την ευθύνη για το ρυθμό της προόδου του/της, με την ελευθερία να αρχίσει και να σταματήσει οποιαδήποτε στιγμή το θελήσει (Wedemeyer,1981).

Έπειτα ο Moore (1993) αναφέρει πως η αυτονομία αποτελεί συστατικό στοιχείο της ΕξΑΕ υποστηρίζοντας πως ο βαθμός αυτονομίας του εκπαιδευόμενου αναλογεί με την αυστηρότητα που δομείται ένα ΕξΑΕ πρόγραμμα (Moore,1977). Έτσι, διακρίνει τα

προγράμματα της ΕξΑΕ σε αυτόνομα όπου επίκεντρο είναι ο διδασκόμενος και μη αυτόνομα βάζοντας στο επίκεντρο το διδάσκοντα (Moore,1977).

Στη θεωρία της βιομηχανοποίησης της διδασκαλίας ο Peters (1993) κάνει λόγο για τα χαρακτηριστικά της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Αναφέρει σε αυτά πως η εξ αποστάσεως εκπαίδευση θα πρέπει να έχει προετοιμαστεί με προσοχή, να έχει σχεδιαστεί άρτια και με συστηματική οργάνωση. Επιπλέον θα πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια οι διδακτικοί στόχοι και να αναλύονται οι παιδαγωγικές προϋποθέσεις της μαθησιακής διαδικασίας.

Ένας από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι ο Holmberg (1995) στη θεωρία της αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας αναφέρει πως στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση το συναίσθημα, η κοινωνική αλληλεπίδραση αλλά και η συνεργασία επιδρούν σημαντικά στην αποτελεσματικότητα της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Οι σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις αναδεικνύουν τη θεωρία της ισοδυναμίας σύμφωνα με την οποία η εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί μια οραματική ιδέα. Υποστηρίζεται πως η εμπειρία του εκπαιδευόμενου από απόσταση είναι εξίσου αποδοτική με την εμπειρία του από τη συμβατική εκπαίδευση (Simonson, 1999). Ακόμα μια σύγχρονη θεωρία για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι η θεωρία της συνεργατικής ελευθερίας η οποία εδραιώνεται σε τρεις κύριους άξονες κατά τον Paulsen (1994). Αυτοί είναι: α) η εθελοντική αλλά ελκυστική συμμετοχή, όπου η παροχή της συνεργασίας θα πρέπει να είναι ελκυστική ενώ την ίδια στιγμή οι διδασκόμενοι να παρουσιάζονται ως πιθανοί συνεργάτες και ως πηγές για τους άλλους. Έτσι η κοινότητα της μάθησης θα θεωρείται επιτυχής β) τα μέσα προώθησης της ατομικής ευελιξίας, που βασικά στοιχεία της δόμησής της είναι το περιεχόμενο, ο ρυθμός, ο χώρος, το μέσο, ο χρόνος, και η πρόσβαση γ) τέλος τα μέσα προώθησης σχέσης με τη μαθησιακή κοινότητα. Εδώ η ενίσχυση των σχέσεων με τις εικονικές κοινότητες μάθησης μπορεί να επιτευχθεί μέσω των υπηρεσιών διαφάνειας και των web 2.0 υπηρεσιών (Paulsen, 2014).

Μια εξίσου σύγχρονη θεωρητική προσέγγιση για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι αυτή που διατύπωσε ο Λιοναράκης το 1998. Σύμφωνα με το Λιοναράκη (2001) και τη θεωρία της πολυμορφικής εκπαίδευσης υπάρχει πλέον εκμηδενισμός της απόστασης και δεν αποτελεί πλέον καθοριστικό παράγοντα για την ποιότητα της εκπαίδευσης. Η ποικιλία

στα μέσα εκπαίδευσης και επικοινωνίας και ο πλουραλισμός στις αρχές μάθησης και διδασκαλίας αντικαθιστά την έννοια της απόστασης, την εμπλουτίζει και τη μεταμορφώνει σε μια διαδικασία ποιοτικής εκπαίδευσης. Η πολυμορφικότητα αυτή προκρίνει το μέσον ως εργαλείο μετάδοσης και επεξεργασίας της γνώσης απορρίπτοντας την αρχή « το μέσον για το μέσον».

1.4 Πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει αρκετά πλεονεκτήματα. Το κυριότερο όμως πλεονέκτημά της είναι η ανεξαρτησία που έχει ο εκπαιδευόμενος ως προς το χώρο, το χρόνο, την ταχύτητα αλλά και τη σειρά που επιθυμεί στη μάθησή του. Παρακάτω παρουσιάζονται κάποια από τα οφέλη της ΕξΑΕ:

- Ο σπουδαστής μαθαίνει στο ρυθμό που ο ίδιος επιλέγει. Έχει στη διάθεσή του ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες με πλούσιο υλικό, οι οποίες είναι διαθέσιμες ανά πάσα στιγμή (Ρώσσης & Τζέπογλου, 2001).
- Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση παρουσιάζει ευελιξία (Μίμινου & Σπανακά, 2013). Σύμφωνα με τους Μέγγου & Καλογιαννάκη (2018) ο σπουδαστής δύναται να προγραμματίσει τόσο το χρόνο όσο και τον τόπο της μάθησής του.
- Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να εφαρμόσουν πιο περίπλοκες στρατηγικές μάθησης και να προχωρήσουν σένα βαθύτερο επίπεδο αν ενδιαφερθούν για το εκπαιδευτικό υλικό της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Dereshiwsky et al, 2017).
- Τέλος, είναι η πιο δημοκρατική μορφή εκπαίδευσης εφόσον παρέχει ίσες ευκαιρίες για μάθηση σ' όλους τους ανθρώπους (Sayville,2018).
- Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση ενισχύει την ενεργή συμμετοχή των σπουδαστών που είναι πιο εσωστρεφείς ως χαρακτήρες (Τριαντόπουλος, 2016) αναπτύσσοντας παράλληλα τις κοινωνικές τους δεξιότητες, τις γνωστικές αλλά και δεξιότητες αυτοδιαχείρισης όπως το άγχος (Σφακιωτάκη, 2017).
- Μειώνει το κόστος της εκπαιδευτικής διαδικασίας αφού μειώνονται τα έξοδα για την αναπαραγωγή και αποστολή έντυπου υλικού αλλά και της μίσθωσης απαιτούμενων εγκαταστάσεων (Rosenberg, 2001).

Παρόλο που η εξ αποστάσεως εκπαίδευση προσφέρει πολλά οφέλη στην εκπαιδευτική κοινότητα σε αρκετές περιπτώσεις παρουσιάζονται και ορισμένα μειονεκτήματά της:

- Καταρχάς μειονέκτημα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης θεωρείται η έλλειψη άμεσης επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου (Σαχινίδης & Πολυχρονάκης, 2009). Αυτή η έλλειψη ίσως να επηρεάσει την ποιότητα αλλά και την επάρκεια στη μάθηση που προσφέρει η ΕξΑΕ (Demirel, 2016).
- Όλα τα αντικείμενα εκπαίδευσης δε μπορούν να καλυφθούν με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, διότι σε πολλά από αυτά είτε χρειάζεται άμεση καθοδήγηση από τον εκπαιδευτή, είτε ο εκπαιδευόμενος απαιτείται να έχει εξοικειωθεί με πολύπλοκο εργαστηριακό εξοπλισμό (Καρανάσιος, 2022). Οι νέες αυτές δεξιότητες που απαιτείται να κατέχει ο εκπαιδευόμενος αλλά και ο εκπαιδευτής προκειμένου να εξοικειωθεί με την ορθή χρήση των μεθόδων μάθησης και διδασκαλίας ίσως δημιουργήσει ανισότητες (Stephens, 2007).
- Ο εκπαιδευτής χρειάζεται πολύ χρόνο προκειμένου να οργανώσει και να σχεδιάσει το εκπαιδευτικό υλικό του (Μίμινου & Σπανακά, 2013).

1.5 Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και αρχές του 20^{ου} κάνει τα πρώτα της βήματα η σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση με στόχο την κάλυψη αναγκών των μαθητών που λόγω απόστασης από το σχολείο δεν μπορούσαν να παρακολουθήσουν μαθήματα δια ζώσης (Βασάλα, 2005). Άρα ο όρος « Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση» χρησιμοποιείται τόσο στην Πρωτοβάθμια όσο και τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση για την παροχή εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε μαθητές και ενήλικες καλύπτοντας τις σύγχρονες ανάγκες τους, σύμφωνα με τα ζητούμενα της νέας εποχής της κοινωνίας της γνώσης (Βασάλα, 2005).

Η Σχολική ΕξΑΕ διακρίνεται σε δυο μορφές σύμφωνα με τη (Βασάλα, 2005) την αυτοδύναμη και τη συμπληρωματική. Οι Μίμινου & Σπανακά (2013) προσθέτουν άλλη μια μορφή την μεικτή/πολυμορφική/συνδυαστική σχολική ΕξΑΕ. Στην αυτοδύναμη σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση οι σπουδαστές έπειτα από παρακολούθηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων σπουδών λαμβάνουν τίτλο ισότιμο των τίτλων δια ζώσης φοίτησης. Ενώ η συμπληρωματική εξ αποστάσεως εκπαίδευση λειτουργεί παράλληλα και ενισχυτικά με το συμβατικό σχολείο (Βασάλα, 2005), είτε με την παρακολούθηση μεμονωμένων μαθημάτων, είτε λόγω συνεργασιών των σχολείων μέσω σχολικών

δικτύων (Μίμινου & Σπανακά, 2013). Τα τελευταία χρόνια στο νηπιαγωγείο πιλοτικά έχουν εφαρμοστεί σε συγκεκριμένες θεματικές περιοχές, όπως είναι η μουσειακή αγωγή εφαρμογές και έρευνα δράσης της συμπληρωματικής ΕξΑΕ με σημαντική επιτυχία (Βέργου, Κουτσούμπα & Μουζάκης, 2016).

1.5.1 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Οι Κελενίδου, Αντωνίου & Παπαδάκης (2017) αναφέρουν σε έρευνές τους ότι στους μαθητές άρεσε η πραγματοποίηση της μάθησής τους μέσω υπολογιστών, έδειξαν ενδιαφέρον στον τρόπο που είχαν δημιουργηθεί οι εργασίες τους, αλλά δυσκολεύτηκαν όταν συνειδητοποίησαν ότι πρέπει μόνοι τους να ρυθμίσουν το χρόνο μελέτης τους είτε θεώρησαν πολύ πιεστικό το πρόγραμμα. Επίσης μπορεί η σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση να προσφέρει πρόσβαση σε πολυμορφικό υλικό και οι μαθητές να μούνται στην ανακαλυπτική μάθηση αποκομίζοντας σπουδαία οφέλη (Λιοναράκης, 2001) αλλά αυτό απαιτεί ηλεκτρονικό υπολογιστή και πρόσβαση στο διαδίκτυο, πράγμα ανέφικτο για κάποιους μαθητές (Αναστασίου, Ανδρούτσου & Γεωργαλάς, 2015).

Ένα θετικό στοιχείο της σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι η ευκαιρία που έχουν οι μαθητές να παρακολουθούν μαθήματα που εναρμονίζονται στις κλίσεις τους, να έρχονται σε επικοινωνία με διάφορες σχολικές μονάδες μέσω σχολικών δικτύων τοπικής και παγκόσμιας εμβέλειας με στόχο τη συνεργασία προσεγγίζοντας διαθεματικά διάφορα θέματα (Μίμινου & Σπανακά, 2013). Στον αντίποδα αυτού μειονέκτημα μπορεί να θεωρηθεί η έλλειψη άμεσης επαφής δηλαδή της « πρόσωπο με πρόσωπο» επικοινωνίας των εμπλεκόμενων (Βασάλα, 2005).

Επιπρόσθετα πλεονέκτημα της σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μπορεί να θεωρηθεί η προώθηση της εξατομικευμένης μάθησης η οποία παρέχεται με τη βοήθεια ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών σύμφωνα με τις ανάγκες των σπουδαστών (Μίμινου & Σπανακά, 2013). Αρωγός σ' όλο αυτό είναι το εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό, το οποίο έχει όλες εκείνες τις δεξιότητες – κοινωνικές, οργανωτικές – τεχνικές που χρειάζονται (Αναστασιάδης & Καρβούνης, 2010). Παρόλα αυτά πολλοί εκπαιδευτικοί πιστεύουν πως η σχολική ΕξΑΕ δεν είναι κατάλληλη για όλους τους μαθητές (Κελενίδου κ.α., 2017).

1.5.2 Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Η περίπτωση της Ελλάδας

Στην Ελλάδα η σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση δεν είναι διαδεδομένη σε αντίθεση μ' άλλες χώρες όπου αρκετοί μαθητές ολοκληρώνουν τον κύκλο σπουδών τους μ' αυτήν τη μέθοδο σε επίπεδο Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Αναστασιάδης, 2014, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης, 2017). Το πρόγραμμα «Οδυσσέας» προσπάθησε να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί μέσω ενός ολοκληρωμένου περιβάλλοντος συμπληρωματικής σχολικής ΕξΑΕ με τη χρήση των ΤΠΕ όπου και εντάχθηκε το 2004 στα δημοτικά της Ελλάδας (Αναστασιάδης, 2017).

Στα τέλη όμως της δεκαετίας του '90 στην Ελλάδα κάνουν την εμφάνισή τους οι πρώτες μορφές συμπληρωματικής σχολικής ΕξΑΕ στο πρόγραμμα «Παιδεία Ομογενών» όπου οι μαθητές της ομογένειας έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν μεταξύ τους και με τους εκπαιδευτές τους μέσω forum και chat (Σπαντιδάκης, Αναστασιάδης & Βαρσαμίδου, 2013, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης, 2017).

Έπειτα από το 1999 – 2013 το πρόγραμμα «Οίκαδε» στην προσπάθειά του να αναπτύξει δεσμούς πνευματικούς και πολιτιστικούς μεταξύ των μαθητών Ελλάδας, Κύπρου και Ομογένειας αξιοποίησε πιλοτικά τη διαδραστική τηλεδιάσκεψη. Ο φορέας υλοποίησης του προγράμματος ήταν η τράπεζα Κύπρου (Αναστασιάδης, Χαμπιαούρης & Ελευθερίου, 2002, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης, 2017). Μια ακόμα προσπάθεια συμπληρωματικής σχολικής ΕξΑΕ ξεκίνησε το 2000 με το πρόγραμμα «Σχεδία» με το οποίο έγινε προσπάθεια να εισαχθεί η πληροφορική σε δημοτικά σχολεία απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών του Αιγαίου (Τσολακίδης & Φώκιαλη, 2001).

Επίσης το Παιδαγωγικό τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης διοργανώνει θερινά προγράμματα τα τελευταία χρόνια (www.edivea.org). Όπως αναφέρει η Βασάλα (2005) τέτοιου είδους προγράμματα τα οποία λειτουργούν ως «Θερινά Εικονικά Σχολεία» οργανώνονται βάσει τη συμπληρωματική εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση από εκπαιδευτικούς φορείς.

1.6 Εξ αποστάσεως εκπαίδευση και ΤΠΕ

Στην Ελλάδα αλλά και σε πολλές άλλες χώρες του κόσμου οι ΤΠΕ εντάσσονται και στο χώρο της εκπαίδευσης. Έτσι τόσο η εκπαιδευτική διαδικασία όσο και η ποιότητα της μάθησης συνεχώς αναβαθμίζονται. Βέβαια για να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά οι

ΤΠΕ θα πρέπει όταν σχεδιάζονται οι διδακτικές παρεμβάσεις να λαμβάνονται υπόψη οι σκοποί και οι στόχοι του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών, τα χαρακτηριστικά του εκπαιδευόμενου, η υποδομή και ο εξοπλισμός, οι οργανωτικές δεξιότητες του διδάσκοντα αλλά και τα χαρακτηριστικά του περιεχομένου (Stockdill & Morehouse, 1992). Λέγοντας ΤΠΕ κατά την Αντύπα (2008, όπ. αναφ. στο Βαθρακογιάννη, Πιτσαδιώτη & Χαλιώτη, 2018) πρακτικά θα μπορούσε να οριστεί ως η χρήση της τεχνολογίας με στόχο την πληροφόρηση και την επικοινωνία. Ο Μικρόπουλος (2006) αναφέρει πως οι ΤΠΕ είναι γνωστικά εργαλεία τα οποία υποστηρίζουν κάποιες γνωστικές διεργασίες (μάθηση, επίλυση προβλημάτων, σκέψη).

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση σύμφωνα με τον Αναστασιάδη (2014) διακρίνεται σε ασύγχρονη, σύγχρονη και μεικτή – συνδυαστική. Στην ασύγχρονη οι εκπαιδευτές και οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να αλληλεπιδρούν στο χρόνο που επιθυμεί ο καθένας και από το χώρο τους χρησιμοποιώντας προηγμένες τεχνολογίες διαδικτύου. Τα συστήματα διαχείρισης μάθησης (LMS) και τα συστήματα διαχείρισης περιεχομένου (CMS) είναι εργαλεία που διευκολύνουν την ασύγχρονη ΕξΑΕ. Στη σύγχρονη μορφή της ΕξΑΕ οι διδάσκοντες και οι διδασκόμενοι έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν σε πραγματικό χρόνο ανεξάρτητα της γεωγραφικής τους απόστασης. Αυτό πραγματοποιείται μέσω τηλεδιάσκεψης και webcast. Τέλος η μεικτή – συνδυαστική ΕξΑΕ είναι ο συγκερασμός των δυο παραπάνω μορφών της ΕξΑΕ. Δρώντας συμπληρωματικά η μια μορφή ΕξΑΕ με την άλλη δημιουργούνται οι συνθήκες για ένα ολοκληρωμένο μαθησιακό περιβάλλον μεικτής μάθησης. Ωστόσο κατά τους Dziuban, Hartman & Moskal (2004, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδη, 2014) για να επιτύχει η μεικτή – συνδυαστική μάθηση απαιτείται να έχει γίνει καλή οργάνωση της διδακτικής προσέγγισης, όπου θα περιέχει ένα διδακτικό μοντέλο που θα βασίζεται σε εκπαιδευτική θεωρία, υλικοτεχνική υποδομή, μηχανισμούς διαμορφωτικής και τελικής αξιολόγησης. Θα μπορούσε να ειπωθεί πως οι ΤΠΕ βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να προσαρμόζουν τα προγράμματα σπουδών στις ανάγκες τους. Επιπλέον, μπορούν να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, με το εκπαιδευτικό υλικό αλλά και με τους εκπαιδευτές στο χρόνο και στον τόπο της επιλογής τους (Μουζάκης, 2006).

1.7 Σύνοψη

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο πάνω από έναν αιώνα. Με τη βοήθειά της ο κάθε άνθρωπος που επιθυμεί να αποκτήσει νέες γνώσεις έχει τη

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

δυνατότητα να το πετύχει στο χώρο του, στο χρόνο του και με τον δικό του ρυθμό. Αυτό βέβαια στερεί την «πρόσωπο με πρόσωπο» επικοινωνία των εμπλεκόμενων αλλά και αποκλείει όλους όσους δεν έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

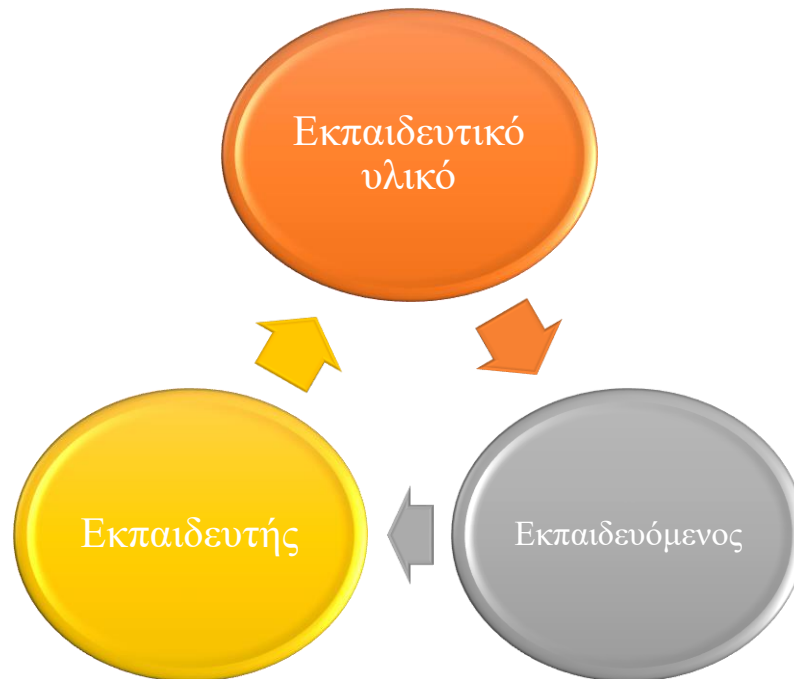
2. Εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό

2.1 Εισαγωγή

Σκοπός του κεφαλαίου είναι να γίνει αναφορά στο ρόλο του εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Έπειτα ακολουθούν οι βασικές αρχές για τη δημιουργία του και οι αρχές της πολυμεσικής μάθησης του Mayer. Στη συνέχεια αναφέρεται η δομή του πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού για την ΕξΑΕ σύμφωνα με τους West – Λιοναράκη. Τέλος γίνεται μια προσπάθεια αξιολόγησης του ΕΥ.

2.2 Ο ρόλος του εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση κυρίαρχο ρόλο έχει το εκπαιδευτικό υλικό. Ένα ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να περιλαμβάνει οπτικοακουστικό υλικό, αλληλεπιδραστικό υλικό, ηλεκτρονικά κείμενα, δυνατότητες διαδραστικές (Bruner, 1974) και θα μπορούσε να παρομοιαστεί με έναν εκπαιδευτικό σε ετοιμότητα (Rowntree, 1994, όπ. αναφ. στο Καραγιάννη & Αναστασιάδη, 2009). Το ίδιο υλικό οδηγεί τον διδασκόμενο στην ανακαλυπτική μάθηση, στην αυτοαξιολόγηση, στη συνεχή ανατροφοδότηση και τη διερεύνηση. Επιπλέον λειτουργεί με τρόπο καθοδηγητικό και εμπνευστικό επιτρέποντας στον εκπαιδευόμενο να επιλέγει το χώρο – χρόνο και τον τόπο που θα μελετάει (Holmberg, 1995, όπ. αναφ. στο Μανούσου, 2009). Επομένως το εκπαιδευτικό υλικό παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία της μάθησης. Στο Σχήμα 1 φαίνεται πως ο εκπαιδευόμενος αλληλεπιδρά με το εκπαιδευτικό υλικό και τον εκπαιδευτή. Ο εκπαιδευόμενος μαθαίνει μέσα από το υλικό και ο εκπαιδευτής καθοδηγεί, συμβουλεύει τον εκπαιδευόμενο και υποστηρίζει το υλικό (Μουζάκης, 2006).

Σχήμα 1: Το εκπαιδευτικό υλικό στην ΕξΑΕ (Μουζάκης, 2006)

Έτσι το εκπαιδευτικό υλικό που δίνεται στους σπουδαστές που παρακολουθούν προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης έχει τη μορφή «πακέτου». Το «πακέτο» αυτό μπορεί να περιέχει υλικό έντυπο – ψηφιακό – πολυμεσικό. Αυτό είναι αποθηκευμένο σε κασέτες ήχου, βιντεοκασέτες, λογισμικό υπολογιστών ή να είναι ένα εγχειρίδιο τόσο με τους γενικούς όσο και τους επιμέρους στόχους της μαθησιακής διαδικασίας. Κομμάτι του όλου «πακέτου» είναι οι οδηγοί μελέτης, το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα σπουδών στοχεύοντας στην υποστήριξη και συστηματική καθοδήγηση των σπουδαστών στη μελέτη τους (Μουζάκης, 2006). Για να μπορέσει όμως το «πακέτο» του εκπαιδευτικού υλικού να είναι ορθά σχεδιασμένο θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κάποιες προϋποθέσεις:

- Ποια είναι η ομάδα – στόχος
- Ποιοι είναι οι μαθησιακοί στόχοι
- Ποιες μαθησιακές ανάγκες καλύπτει
- Ποιες θεωρίες μάθησης το διέπουν
- Ποια μορφή θα έχει
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του
- Ποιο ύφος θα υιοθετήσει (Μανούσου, 2008)

2.3 Βασικές αρχές για τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού

Οι βασικές αρχές για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού σύμφωνα με τον Holmberg (1983, όπ. αναφ. στο Γκίοςος, Κουτσούμπα & Μαυροειδής, 2009) είναι:

- Να παρουσιάζεται απλά και κατανοητά το γνωστικό αντικείμενο μέσα από τη χρήση της καθομιλουμένης γλώσσας, την ευανάγνωστη γραφή και τη μέτρια πυκνότητα των πληροφοριακών δεδομένων.
- Να συμβουλεύεται ρητά και αιτιολογημένα ο εκπαιδευόμενος αλλά και να προτρέπει για το τι πρέπει ή δεν πρέπει να κάνει και που πρέπει να δώσει ιδιαίτερη έμφαση.
- Να γίνεται πρόσκληση για την ανταλλαγή απόψεων, ερωτήσεων και κρίσεων σχετικά με το τι πρέπει να γίνεται αποδεκτό και τι όχι.
- Να γίνεται προσπάθεια να εμπλέκεται συναισθηματικά ο εκπαιδευόμενος με στόχο την ανάπτυξη προσωπικού ενδιαφέροντος για το θέμα και για ερωτήματα που έχουν σχέση μ' αυτό.
- Να γίνεται χρήση κτητικών και προσωπικών αντωνυμιών ώστε η παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού να έχει φιλικό και προσωπικό τόνο.
- Να υπάρχουν σαφείς αναφορές όσον αφορά στην οριοθέτηση των θεμάτων. Αν πρόκειται για προφορικό λόγο αυτή να γίνεται με την αλλαγή των εκφωνητών ή των ομιλητών.

Αξίζει να σημειωθεί πως ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού μέσω της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και όχι μόνο διέπεται από τις παρακάτω αρχές κατά τους Σπανακά & Λιοναράκη (2017):

1^η Αρχή: Διδακτικοί Στόχοι και Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι διδακτικοί στόχοι θα πρέπει να έχουν προσδιοριστεί με σαφήνεια και μετρησιμότητα διότι αποτελούν βασικό στοιχείο τόσο της διδακτικής όσο και της μαθησιακής δραστηριότητας. Όμως οι διδακτικοί στόχοι πρέπει να συνδέονται με τα μαθησιακά αποτελέσματα. Οι διδακτικοί στόχοι μπορεί να αφορούν στο διδάσκοντα και στο εκπαιδευτικό υλικό, τα μαθησιακά όμως αποτελέσματα απευθύνονται στον

διδασκόμενο. Οπότε η εφαρμογή των διδακτικών στόχων οδηγεί στα μαθησιακά αποτελέσματα.

2^η Αρχή: Προφορικός λόγος

Σύμφωνα με αυτήν την αρχή ο γραπτός λόγος θα πρέπει να είναι σε μορφή προφορικού. Οπότε όλες οι οδηγίες, οι επεξηγήσεις, οι σχολιασμοί, οι ερμηνείες θα πρέπει να δίνονται με τη μορφή του προφορικού λόγου. Στόχος είναι να υπάρχει σαφήνεια και κατανοησιμότητα.

3^η Αρχή: Ανακαλυπτική Μάθηση

Οι σύγχρονες αρχές Παιδαγωγικής βασίζονται σ'αυτή τη Μάθηση. Εδώ οι εκπαιδευόμενοι οδηγούνται σταδιακά στη γνώση έχοντας ως βοηθούς το εκπαιδευτικό τους υλικό και τον καθηγητή – σύμβουλο. Επομένως το εκπαιδευτικό υλικό δεν είναι αναγκαίο να περιορίζεται σ'ένα γραμμικό και καθοδηγούμενο πλαίσιο ενεργειών.

4^η Αρχή: Τι είμαι ικανός να κάνω με αυτά που έμαθα;

Το ερώτημα αυτό απασχολεί τόσο τους δημιουργούς του εκπαιδευτικού υλικού όσο και τους διδασκόμενους. Από την αρχή λοιπόν οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να γνωρίζουν τις δεξιότητες που θα αναπτύξουν και τις γνώσεις που θα αποκομίσουν. Το εκπαιδευτικό υλικό από την άλλη θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο ως προς τις δεξιότητες που θα αναπτύξουν οι σπουδαστές ανάλογα βέβαια με το γνωστικό αντικείμενο σπουδών τους.

5^η Αρχή: Τα Αυτονόητα

Σε οποιαδήποτε συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού βασισμένου στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση θα πρέπει να ορίζονται τα αυτονόητα, οτιδήποτε δηλαδή θεωρείται γνωστό από τους εκπαιδευόμενους αλλά στην πραγματικότητα υπάρχει πιθανότητα να το αγνοούν.

6^η Αρχή: Γιατί αυτό και όχι το άλλο;

Ο σχεδιαστής του εκπαιδευτικού υλικού θα πρέπει να αιτιολογεί για ποιους λόγους επέλεξε κάποιες πηγές, πως αυτές συνδέονται με τα προηγούμενα και τα επόμενα στοιχεία του υλικού.

7^η Αρχή: Οι Εικόνες στις Έννοιες

Εκτός του γραπτού λόγου θα πρέπει να υπάρχει και οπτική απεικόνιση των αφηρημένων εννοιών ώστε οι εκπαιδευόμενοι να είναι σε θέση να τις κατανοήσουν (Σπανακά & Λιοναράκης, 2017).

2.3.1 Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer

Στην πολυμεσική μάθηση οι εκπαιδευόμενοι επιλέγουν από ένα σύνολο πληροφοριών που τους δίνονται τις πιο αντιπροσωπευτικές. Έπειτα προχωρούν στην οργάνωση αυτών σε ανάλογες νοητικές αναπαραστάσεις και τέλος στην ενσωμάτωσή τους στις ήδη δομημένες και εμπεδωμένες γνώσεις τους (Mayer, 2009, όπ. αναφ. στο Δανιά, 2017).

Ο Mayer (2017, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015) περιλαμβάνει τις παρακάτω Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης:

- Η Πολυμεσική Αρχή

Σύμφωνα με αυτήν την αρχή οι πληροφορίες παρουσιάζονται ταυτόχρονα με λέξεις και εικόνες. Αυτό βοηθά τους σπουδαστές στην καλύτερη κατανόηση και αποτελεσματικότερη επεξεργασία των παρουσιαζόμενων πληροφοριών (Mayer, 2001, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015).

- Η Αρχή της Χωρικής Συνάφειας

Εδώ το συναφές σε μια εικόνα κείμενο εμφανίζεται κοντά της. Κατά την Αρχή αυτή οι σπουδαστές μπορούν να αντιληφθούν το μήνυμα καλύτερα εφόσον οι λέξεις παρουσιάζονται κοντά με τις εικόνες που είναι σχετικές (Mayer, 2001, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015).

- Η Αρχή της Χρονικής Συνάφειας

Στην Αρχή αυτή οι λέξεις με τις εικόνες παρουσιάζονται ταυτόχρονα. Αυτό βοηθά τους σπουδαστές να μαθαίνουν καλύτερα (Mayer, 2001, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015).

- Η Αρχή της Συνοχής

Σύμφωνα με την Αρχή αυτή το ΕΥ είναι απαλλαγμένο από περιττές λεκτικές και οπτικές πληροφορίες. Εικόνες, ήχοι, λέξεις που δε σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο αν δε συμπεριληφθούν οι σπουδαστές μαθαίνουν καλύτερα (Mayer, 2017, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015).

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

- Η Αρχή της Τροπικότητας

Γίνεται χρήση της αφήγησης η οποία προτιμάται από την παράθεση γραπτών κειμένων (Mayer, 2017, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015).

- Η Αρχή του Πλεονασμού

Είναι προτιμότερο να μην χρησιμοποιούνται πολλαπλά μέσα για να παρουσιαστεί το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού, διότι το επιβαρύνει.

- Η Αρχή της Προσωποποίησης

Το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να είναι φιλικό. Αυτό μπορεί να ενισχυθεί με τη χρήση φιλικής γλώσσας, δεύτερου προσώπου, αφήγηση, γραφικά στοιχεία καθοδήγησης, προσωπικό στυλ και δραστηριότητες διαδραστικές.

- Η Αρχή της κατάτμησης

Οι πληροφορίες δίνονται με τρόπο σύντομο, αποφεύγονται οι μακροσκελείς αφηγήσεις. Έτσι οι σπουδαστές μπορούν να κρατήσουν στη μνήμη τους τις πληροφορίες (Mayer & Moreno, 2003 , όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015).

- Η Αρχή της Σηματοδότησης

Παρέχονται οι κατάλληλες νύξεις που κατευθύνουν την προσοχή των σπουδαστών ώστε να επεξεργαστούν ουσιαστικά την πληροφορία που τους δίνεται (Mayer, 2001, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015).

- Η Αρχή της Προπαίδευσης

Στόχος της Αρχής αυτής είναι η εκμάθηση των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων για να μελετήσουν το εκπαιδευτικό υλικό μέσω της δημιουργίας μιας εισαγωγικής εκπαιδευτικής παρέμβασης.

- Η Αρχή της Φωνής

Έχει σημασία οι φωνές που χρησιμοποιούνται στις αφηγήσεις των πολυμεσικών μαθημάτων να είναι ευγενικές και φιλικές (Mayer, 2005, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015).

- Η Αρχή της Εικόνας

Η ύπαρξη της εικόνας του αφηγητή στο εκπαιδευτικό υλικό δε βοηθά ιδιαίτερα τον σπουδαστή (Mayer, 2005, όπ. αναφ. στο Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2015).

Η πολυμεσική μάθηση συνδυάζει ευρέως αποδεκτές υποθέσεις σχετικές με το πώς μαθαίνουν οι άνθρωποι. Αυτό έχει ως σκοπό να προταθούν αρχές για να σχεδιαστούν πρακτικές διδασκαλίας για τη προώθηση όχι του μέσου αλλά της διαδικασίας της μάθησης. Επιπρόσθετα, οποιαδήποτε πολυμεσική εφαρμογή θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως εργαλείο προσωπικής κατασκευής και προώθησης της ανθρώπινης γνώσης (Ayres & Paas, 2007; Mayer, 2014 όπ. αναφ. στο Δανιά, 2017).

2.3.2 Δομή πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού της ΕξΑΕ κατά West – Λιοναράκη

Ο West το 1996 όρισε μια ορολογία για μια σειρά κωδικοποιημένων δραστηριοτήτων που ακολουθείται κατά τη διαδικασία παραγωγής διδακτικού ΕξΑΕ υλικού. Ο Λιοναράκης όπως φαίνεται στο Σχήμα 2 προσέγγισε την ορολογία αυτή προτείνοντας μια δομή που περιλαμβάνει τρεις δέσμες στοιχείων (Λιοναράκης, 2001).

- Πρώτη δέσμη (κείμενο – προκείμενο – μετακείμενο)

Το κείμενο είναι ο κύριος κορμός του διδακτικού υλικού το οποίο έχει αναπτυχθεί με επιστημονική συνοχή. Το κείμενο να έχει προσωποκεντρικό ύφος, να είναι συμπαγές, η ροή του λόγου να είναι κατανοητή και τα στοιχεία που περιέχει να είναι τεκμηριωμένα. Τα προκείμενα αποτελούνται από τα περιεχόμενα, τους ερμηνευτικούς τίτλους, τα κεφάλαια και τις ενότητες, τους σκοπούς, τους στόχους, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, τις λέξεις – έννοιες κλειδιά, διαγνωστικά τεστ και δραστηριότητες. Αυτά βοηθούν τον σπουδαστή να συνδέσει την προϋπάρχουσα γνώση με τη νέα γνώση. Τα μετακείμενα είναι ο μηχανισμός που βοηθά τον σπουδαστή να ελέγξει την πορεία της μάθησής του. Μετακείμενα θεωρούνται οι συνόψεις, τα παραρτήματα, η βιβλιογραφία, οι παραπομπές κ.ά. (Λιοναράκης, 2001).

- Δεύτερη δέσμη (διακείμενα – επικείμενα – παρακείμενα – περικείμενα)

Τα διακείμενα είναι η γέφυρα μεταξύ της προϋπάρχουσας γνώσης και της εμπειρίας του σπουδαστή με τη νέα γνώση. Αποτελούνται από συμπεράσματα, συνόψεις, περιλήψεις όλου του κορμού των κειμένων, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, μηχανισμούς ανατροφοδότησης, παραπομπές σε συγγενείς πηγές πληροφοριών και απαντήσεων, μηχανισμούς κατανόησης και εφαρμογής νέων δεδομένων. Τα επικείμενα αποτελούμενα

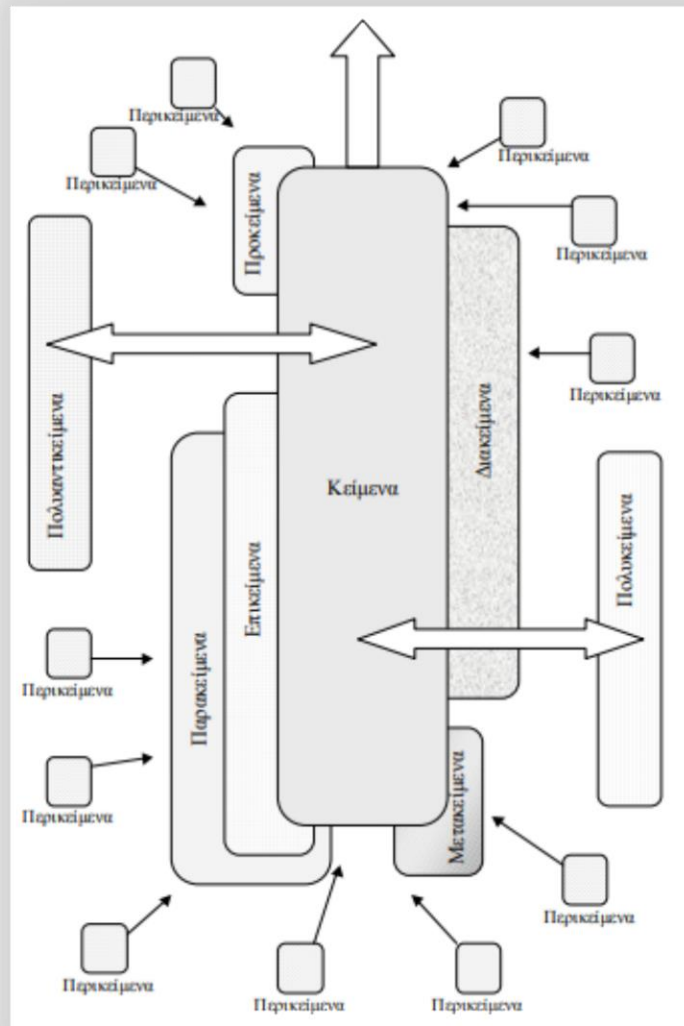

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

από διασαφηνίσεις, γλωσσάρια, ορισμούς, κείμενα συνδέσεις και κρίκους σκοπεύουν να ερμηνεύσουν, υποστηρίξουν και επεξηγήσουν στοιχεία των θεωρητικών αναπτύξεων των κειμένων. Δρουν υποστηρικτικά στην επιστημονική ανάπτυξη των κειμένων. Παράδειγμα των παρακειμένων είναι τα γραφήματα, οι φωτογραφίες, τα σχήματα, οι εικόνες. Τα περικείμενα βρίσκονται διεσπαρμένα σ' όλο το υλικό. Αποτελούνται από μελέτες περίπτωσης, σενάρια, ανθολόγια, παράλληλα κείμενα, κείμενα αναφοράς, κείμενα σε παράθυρα, επεξηγήσεις, βιβλία για αναλυτικότερη εμβάθυνση των κειμένων. Στην ουσία υποστηρίζουν το βασικό κείμενο (Λιοναράκης, 2001).

- Τρίτη δέσμη (πολυκείμενα – πολυαντικείμενα)

Τα πολυκείμενα είναι όλα τα στοιχεία που οδηγούν τον σπουδαστή στον τρόπο εκπόνησης των εργασιών του, στις δεξιότητες που απαιτούνται, στα σχόλια και στην ανατροφοδότηση από τον διδάσκοντα, στις έντυπες μορφές επικοινωνίας διδάσκοντα – διδασκόμενου. Τα πολυαντικείμενα είναι όλα εκείνα τα ηλεκτρονικά μέσα, τα οπτικοακουστικά μέσα που μεταφέρουν και υποστηρίζουν το εκπαιδευτικό υλικό (Λιοναράκης, 2001).

Σχήμα 2: Δομή πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού της ΕξΑΕ κατά West – Λιοναράκη (Λιοναράκης, 2001, σελ.13)

2.4 Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού

Το εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να θεωρηθεί ως ένα εργαλείο μαθησιακό. Η αξιολόγησή του χρησιμεύει στην περιγραφή, την κριτική και τη βελτίωσή του. Στην ουσία βελτιώνει το σύστημα «διδασκαλία – μάθηση». Επομένως η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού είναι απαραίτητο να υπάρχει για την προώθηση των μαθησιακών στόχων (Παναγιωτακόπουλος, Καρατράντου & Πιντέλας, 2012).

Ο Μικρόπουλος (2009) υποστηρίζει πως θα πρέπει να διερευνάται αν το εκπαιδευτικό υλικό εξασφαλίζει τους διδακτικούς και παιδαγωγικούς στόχους, αν τεχνικά είναι άρτιο ως πολυμορφικό εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό. Επιπλέον αν το ύφος του διαλογικού του περιβάλλοντος ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της ομάδας στην οποία απευθύνεται, αν είναι αποδεκτό ως μαθησιακό εργαλείο από εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους και τέλος αν υποστηρίζει εφαρμογές συνεργατικών περιβαλλόντων μεταξύ των μαθητών. Ο Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας & Πιντέλας (2003) αναφέρουν πως οι βασικοί άξονες για να αξιολογηθεί ένα εκπαιδευτικό υλικό ως προς την παιδαγωγική και διδακτική του διάσταση είναι τέσσερις όπως φαίνεται στο Σχήμα 3:

Σχήμα 3: Βασικοί άξονες για να αξιολογηθεί ένα εκπαιδευτικό υλικό ως προς την παιδαγωγική και διδακτική του διάσταση (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας & Πιντέλας, 2003)

- Διδακτική και παιδαγωγική μεθοδολογία: Το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να στηρίζεται σε κάποια παιδαγωγική αρχή και να βοηθά στην ενίσχυση της εξατομικευμένης διδασκαλίας και της συνεργατικής μάθησης. Οι διδακτικοί στόχοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα θα πρέπει να είναι ξεκάθαρα. Η χρήση πολυμέσων αλλά και η ανακεφαλαίωση, η επανάληψη και η παροχή βοήθειας σε δύσκολα σημεία κρίνεται αναγκαία. Τέλος η καλλιέργεια της κριτικής

σκέψης των εκπαιδευόμενων και η διερευνητική προσέγγιση της γνώσης είναι στοιχεία που πρέπει να διέπουν το εκπαιδευτικό υλικό.

- Αξιολόγηση διδακτικού έργου: Η επιστημονική παρουσίαση, οι βιβλιογραφικές αναφορές, η συνοχή, το φιλικό ύφος, η απλή γλώσσα και η παροχή πληροφοριών για να εμπεδωθούν σημαντικές έννοιες είναι απαραίτητα στοιχεία του περιεχομένου του εκπαιδευτικού υλικού.
- Αξιολόγηση του περιβάλλοντος διεπαφής: Στο περιβάλλον διεπαφής θα πρέπει να υπάρχει ευχρηστία, αλληλεπιδραστικότητα, εύκολη πλοήγηση, ωραία χρώματα, ευανάγνωστη γραμματοσειρά, ομοιομορφία και συνέπεια συμβόλων και συνεχής ανατροφοδότηση.
- Αξιολόγηση του μαθησιακού αποτελέσματος: Το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να περιέχει δραστηριότητες αξιολόγησης – αυτοαξιολόγησης οι οποίες να έχουν σχέση με τα εκάστοτε προσδοκώμενα αποτελέσματα. Η ανατροφοδότηση θα πρέπει να είναι συχνή και να ωθεί τον εκπαιδευόμενο να συνεχίσει τη μάθησή του. Επίσης η συμπερίληψη ερωτήσεων γνωστικού επιπέδου στοχεύει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων των σπουδαστών (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας & Πιντέλας, 2003).

2.5 Σύνοψη

Το εκπαιδευτικό υλικό είναι ένα χρήσιμο μαθησιακό εργαλείο. Υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ αυτού, του εκπαιδευτή και του εκπαιδευόμενου. Είναι πολύ σημαντικό κάθε ΕΥ να διέπεται από Αρχές και να αξιολογείται με σκοπό να εμπυχώνει και να καθοδηγεί τον διδάσκοντα στη μάθησή του μέσω της διερεύνησης, της ανακάλυψης και της αυτοαξιολόγησης.

3. Στοματική Υγιεινή στην Προσχολική Ηλικία

3.1 Εισαγωγή

Σκοπός του κεφαλαίου είναι να γίνει μια σύντομη αναφορά στο σπουδαίο ρόλο που έχει η προσχολική αγωγή και το ρόλο που διαδραματίζει. Επίσης παρατίθενται κάποιοι ορισμοί σχετικά με την Αγωγή Υγείας και τη χρησιμότητά της στη σχολική κοινότητα. Τέλος αναφέρεται σύντομα για ποιους λόγους η στοματική υγιεινή είναι απαραίτητη ακόμα και από την παιδική ηλικία.

3.2 Προσχολική Αγωγή

Η Προσχολική Αγωγή έχει έναν πολύ σπουδαίο ρόλο. Βοηθά τα παιδιά να αναπτυχθούν ολόπλευρα (Bennett, 2008). Πριν από πολλά χρόνια η δημιουργία δομών για την καθημερινή φροντίδα των παιδιών της προσχολικής ηλικίας εξυπηρετούσε κυρίως τις εργαζόμενες γυναίκες και την εργατική τάξη. Αργότερα όμως έγινε αντιληπτό πως η αγωγή των παιδιών αυτών έπρεπε να εξελιχθεί καλύπτοντας τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες αυτών, των οικογενειών τους αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας (Πανταζής & Σακελλαρίου, 2008).

Τα παιδιά ηλικίας τεσσάρων έως έξι ετών μπορούν να εκπαιδούνται στα νηπιαγωγεία τα οποία εκπροσωπούν το στάδιο της προσχολικής τους εκπαίδευσης. Από το 2006 η φοίτηση των παιδιών πέντε έως έξι χρόνων είναι υποχρεωτική. Το άρθρο 34 του ν. 4704/2020 αναφέρει πως τα νήπια που συμπληρώνουν την ηλικία των τεσσάρων ετών από το σχολικό έτος 2018 – 2019 υποχρεώνονται, σταδιακά, να φοιτούν στο νηπιαγωγείο.

Η Προσχολική Αγωγή υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας, το οποίο προσεγγίζει τη διδασκαλία σε αυτές τις ηλικίες διεπιστημονικά και θεματικά. Εδώ και 34 χρόνια οι εκπαιδευτικοί του νηπιαγωγείου αποφοιτούν από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα – Τμήματα Προσχολικής Εκπαίδευσης που υπάρχουν στην Ελλάδα (Androusou & Tsafos, 2018).

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Η Προσχολική Αγωγή πραγματεύεται την αρμονική ανάπτυξη του νηπίου σωματικά και ψυχοπνευματικά. Επίσης αντικείμενό της είναι να διαπλάσει την προσωπικότητα, το χαρακτήρα αλλά και τη συμπεριφορά του νηπίου με σκοπό να ενταχθεί ομαλά στην κοινωνία. Προκειμένου να επιτευχθούν όλα αυτά ο εκπαιδευτικός δείχνει ενδιαφέρον τόσο για το έμψυχο όσο και το άψυχο περιβάλλον του (Κιτσαράς, 1997). Επιπλέον τόσο οι εκπαιδευτικοί όσο και οι γονείς θα πρέπει να ενθαρρύνουν τα παιδιά να εξερευνούν και να μαθαίνουν καθώς και να αλληλεπιδρούν με συνομήλικους τους, να σκέφτονται μόνα τους και να αναπτύσσουν τη δημιουργικότητά τους (Friedman – Krauss, Barnett, Garver, Hodges, Weisenfeld & DiCrecchio, 2019).

Σύμφωνα με το βιβλίο δραστηριοτήτων της Νηπιαγωγού το νηπιαγωγείο βοηθά τα νήπια στην:

- καλλιέργεια των αισθήσεων και την οργάνωση των κοινωνικών – νοητικών τους πράξεων
- ανάπτυξη της ικανότητάς τους να κατανοούν και να εκφράζονται με σύμβολα
- δημιουργία διαπροσωπικών σχέσεων για να ενταχθούν σταδιακά και ομαλά στο κοινωνικό γίγνεσθαι
- ελεύθερη ανάπτυξη πρωτοβουλιών εντός ενός οργανωμένου περιβάλλοντος στο πλαίσιο της αμφίδρομης σχέσης μεταξύ ατόμου και ομάδας (Παπαντωνίου, 2018).

3.3 Αγωγή Υγείας στη σχολική κοινότητα

Η αγωγή υγείας είναι «μια διαδικασία που στηρίζεται σε επιστημονικές αρχές και χρησιμοποιεί προγραμματισμένες ευκαιρίες μάθησης που δίνουν τη δυνατότητα στους ανθρώπους, όταν λειτουργούν ως άτομα ή ως σύνολο, να αποφασίσουν και να ενεργούν συνειδητά (ενημερωμένα) για θέματα που επηρεάζουν την υγεία τους» (Draijer & Williams, 1991, όπ. αναφ. στο Παπαθανασίου, 2009, σελ. 49).

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (1998, σελ. 14) «η Αγωγή Υγείας περιλαμβάνει τις συνειδητά κατασκευασμένες ευκαιρίες για μάθηση, μέσα από κάποια μορφή επικοινωνίας, με σκοπό να βελτιώσει τη βασική εκπαίδευση για την υγεία, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της γνώσης και της ανάπτυξης των δεξιοτήτων της ζωής, οι οποίες συμβάλλουν στην προσωπική και κοινωνική υγεία».

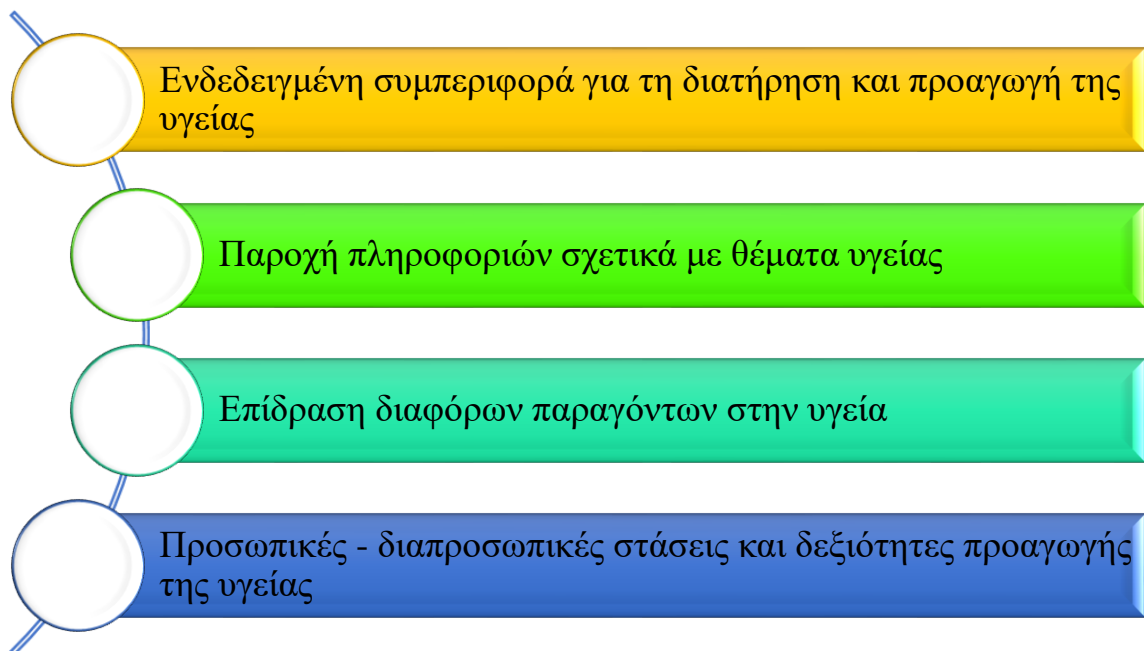
Η αγωγή υγείας στοχεύει να προλάβει τον αποκλεισμό ατόμων από την κοινωνία, να προασπίσει και να προάγει την ψυχική – σωματική υγεία, να εξασφαλίσει ίσες ευκαιρίες στα άτομα ώστε να μπορούν να αναπτύξουν όλο το δυναμικό της υγείας τους (Μαυριάνου, 2021). Όσον αφορά στην εκπαιδευτική διαδικασία αναβαθμίζει τη σχολική ζωή και συνδέει το σχολείο με την κοινωνική πραγματικότητα (Στάππα – Μουρτζίνη, 2007) οδηγώντας τους μαθητές στην απόκτηση των απαραίτητων ικανοτήτων με στόχο να εξελιχθούν σε υγιείς ενήλικες (Kyridis, 2000).

«Η Αγωγή Υγείας στα σχολεία είναι μια κατεξοχήν διαθεματική δραστηριότητα, η οποία συμβάλλει στην αναβάθμιση της σχολικής ζωής και στη σύνδεση του σχολείου με την κοινωνική πραγματικότητα. Σκοπός της Αγωγής Υγείας είναι η προάσπιση, η βελτίωση και η προαγωγή της ψυχικής και σωματικής υγείας και της κοινωνικής ευεξίας των μαθητών, αφενός με την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων τους και της κριτικής τους σκέψης, αφετέρου με την αναβάθμιση του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντός τους» (ΔΕΠΠΣ – ΑΠΣ, 2003).

Οι Γκούβρα, Κυριακίδης & Μαυρικάκη (2001, όπ. αναφ. στο Καραγιώργου, 2021, σελ. 47 – 48) αναφέρουν πως η αγωγή υγείας στο πλαίσιο της προσχολικής αγωγής όπως φαίνεται στο Σχήμα 4 στοχεύει στους παρακάτω άξονες:

- «Στην ενδεδειγμένη συμπεριφορά για τη διατήρηση και προαγωγή της υγείας, η οποία περιλαμβάνει την αντίληψη των νηπίων σχετικά με τον αντίκτυπο των ενεργειών τους σχετικά με την υγεία στο σύνολο της ζωής τους, την αναγνώριση συνηθειών και συμπεριφορών που συντηρούν και προάγουν την υγεία, όπως η άσκηση, η προσωπική καθαριότητα και υγιεινή, αναγνώριση υγιεινών τροφών και ανθυγιεινών συνηθειών, εφαρμογή κανόνων ασφαλείας, αναγνώριση τρόπων και διαδικασιών, ώστε να είναι σε θέση να ζητούν βοήθεια από τους ενήλικες ή υπηρεσίες, όταν δεν αισθάνονται καλά ή όταν κινδυνεύουν κ.ά.»
- «Στην παροχή πληροφοριών σχετικά με θέματα υγείας, η οποία συνίσταται στη γνώση των κύριων λειτουργιών του σώματος και τον τρόπο που συνδέονται με την υγεία τους, στην ικανότητα διάκρισης χρήσιμων και θετικών πληροφοριών για την υγεία και αναγνώριση των ατόμων που μπορούν να απευθύνονται για πληροφορίες σχετικά με την υγεία, όπως ο/η νηπιαγωγός, γιατρός, γονείς κ.ά.»

- «Στην επίδραση διαφόρων παραγόντων στην υγεία, η οποία περιλαμβάνει την κατανόηση της διαφοράς της αίσθησης υγείας και αρρώστιας, την ικανότητα αναφοράς βασικών συμπτωμάτων και προβλημάτων υγείας, τη διάκριση κινδύνων που προκαλούνται από την κοινή χρήση αντικειμένων κ.ά.»
- «Στις προσωπικές και διαπροσωπικές στάσεις και δεξιότητες που προάγουν την υγεία, μέσω των οποίων τα νήπια να είναι σε θέση να κατανοούν τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να επικοινωνούν αποτελεσματικά και να αναπτύσσουν υγιείς διαπροσωπικές σχέσεις. Σημαντική ακόμη είναι η ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης, της ικανότητας αξιολόγησης και της αποτελεσματικής διαχείρισης επικίνδυνων καταστάσεων.»

Σχήμα 4: Άξονες αγωγής υγείας στο πλαίσιο της Προσχολικής Αγωγής

Οι βασικοί άξονες του γνωστικού αντικείμενου της είναι ενδεικτικά οι διαπροσωπικές σχέσεις – ψυχική υγεία, αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, κατανάλωση και υγεία. Στον άξονα κατανάλωση και υγεία ανήκει η στοματική υγιεινή την οποία διαπραγματεύεται η παρούσα εργασία (ΔΕΠΠΣ – ΑΠΣ, 2003).

3.4 Στοματική Υγιεινή

Στην παιδική ηλικία αρκετά παιδιά υποφέρουν από στοματικές αρρώστιες. Αυτό δείχνει πως όσον αφορά στη στοματική υγεία των παιδιών δεν υπάρχει πλήρης γνώση ούτε αρκετές πληροφορίες σε σχέση με τη φροντίδα των δοντιών τους (Κατσαγάνη, 2020). Η στοματική υγεία είναι σημαντική για τη γενική υγεία των παιδιών. Η ποιότητα ζωής του ανθρώπου συνδέεται με την υγεία των δοντιών, των ούλων, του ουρανίσκου, των χειλιών (Who, 2003).

Η στοματική υγεία αναφέρεται στην ομιλία, στο χαμόγελο, στη γεύση, στη μάσηση, στην κατάποση. Επίσης αφορά σε συναισθήματα και στον τρόπο που εκφράζεται ο άνθρωπος χρησιμοποιώντας το πρόσωπό του. Η υγεία των δοντιών και του στόματος γενικότερα είναι αντικατοπτρισμός των φυσιολογικών, κοινωνικών – ψυχολογικών ιδιοτήτων που κρίνονται απαραίτητες για μια ποιοτική ζωή (Glick, Williams, Kleinman, Vujicic, Watt & Weyant, 2016).

« Η Στοματική Υγιεινή περιλαμβάνει το σύνολο των ενεργειών για την φροντίδα των δοντιών όπως η απομάκρυνση της μικροβιακής πλάκας και η διατήρηση ενός περιβάλλοντος που δεν ευνοεί την εκδήλωση παθήσεων των δοντιών, των ούλων και γενικά της στοματικής κοιλότητας. Η καλή στοματική υγιεινή σε συνδυασμό με τη σωστή διατροφή και τις τακτικές επισκέψεις στον οδοντίατρο αποτελούν τους τρεις σημαντικότερους παράγοντες για τη διατήρηση της στοματικής υγείας όπως φαίνεται και στο Σχήμα 5 (Καζόπουλος, 2020).

Σχήμα 5: Παράγοντες για τη διατήρηση της στοματικής υγείας

Ένας ακόμη ορισμός που δίνεται από την 4^η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας Θράκης (2012, σελ. 4) αναφέρει πως « η υγιεινή του στόματος αποτελεί βασικό μέρος της όλης φροντίδας του αρρώστου και περιλαμβάνει τη φροντίδα των δοντιών, της γλώσσας, της υπερώας και των έσω επιφανειών των παρειών. Συμπληρώνεται με τη συχνή ενυδάτωση του στόματος και των χειλιών. Η στοματική κοιλότητα ανήκει τόσο στο πεπτικό όσο και στο αναπνευστικό σύστημα και έρχεται σε επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον».

Ο κύριος, λοιπόν, στόχος της στοματικής υγιεινής είναι η σωστή φροντίδα των δοντιών (Καζόπουλος, 2020). Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος θα πρέπει:

- Το βούρτσισμα των δοντιών να γίνεται δυο φορές τη μέρα τουλάχιστον.
- Η διάρκεια του βουρτσίσματος να κρατάει τρία λεπτά.
- Η οδοντόβουρτσα να είναι είτε μέτρια είτε μαλακή. Να ανανεώνεται κάθε τρεις μήνες.
- Οι βλαβερές για τα δόντια τροφές να αποφεύγονται.
- Η επίσκεψη για τον καθαρισμό στον οδοντίατρο να είναι κάθε έξι μήνες (Βενιζέλος, 2022).

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕΞΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

3.5 Σύνοψη

Από την προσχολική ακόμα ηλικία η στοματική υγιεινή διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και ασκεί επιρροή στην ποιότητα ζωής των παιδιών. Η κατάσταση της στοματικής κοιλότητας βοηθάει τα παιδιά να αναπτύξουν την ομιλία τους, να εκφράζονται συναισθηματικά αλλά και να προσαρμοστούν κοινωνικά στο σχολικό περιβάλλον (Φραγκοζίδου, 2019). Η σωστή στοματική υγιεινή θα πρέπει να γίνει συνήθεια από την παιδική ηλικία (Καζόπουλος, 2022). Σ' αυτό μπορεί να συμβάλλει εκτός από τους γονείς και το σχολείο με το πρόγραμμα «Αγωγή Υγείας» που υλοποιεί.

4. Σχεδιασμός και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τη στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά»

4.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρεται ο τρόπος και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για το σχεδιασμό και τη δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά» με τη μέθοδο της ΕΞΑΕ για τους μαθητές Νηπιαγωγείου. Επιπλέον παρουσιάζεται η κάθε διδακτική ενότητα με τη βοήθεια εκπαιδευτικών διαφανειών.

4.2 Δημιουργία και σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού

Στην παρούσα διπλωματική εργασία σχεδιάστηκε και δημιουργήθηκε για τους μαθητές Νηπιαγωγείου εκπαιδευτικό εξ αποστάσεως υλικό βασισμένο στις αρχές της πολυμεσικής μάθησης του Mayer με θέμα: «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά». Το εκπαιδευτικό υλικό βρίσκεται στην πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης Chamilo: http://chamilo.datacenter.uoc.gr/metchamilo/courses/DONTAKIAGERAXAMOGELAGLYKA/index.php?id_session=0 . Προκειμένου να σχεδιαστεί το εκπαιδευτικό υλικό έγινε

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

χρήση του ανοικτού τύπου λογισμικό H5P χρησιμοποιώντας το Course Presentation για τη δημιουργία των διαδραστικών παρουσιάσεων.

4.2.1 Εργαλεία δημιουργίας εκπαιδευτικού υλικού

Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για να δημιουργηθεί το εκπαιδευτικό υλικό είναι:

Το εργαλείο H5P

Το H5P (<https://edtech.gr/h5p/>) είναι ένα online δωρεάν εργαλείο, ανοικτού κώδικα δημιουργίας διαδραστικού περιεχομένου σε HTML5. Είναι κατάλληλο για την εφαρμογή του μοντέλου της Ανεστραμμένης τάξης και του μοντέλου της Μεικτής Μάθησης. Οι αλληλεπιδράσεις που δημιουργούνται στο H5P, μπορούν να διαχειριστούν αλλά και να ενσωματωθούν σε εκπαιδευτικά ιστολόγια και πλατφόρμες. Το H5P είναι ιδανικό για να δημιουργηθούν επεξεργάσιμα μαθησιακά αντικείμενα αλλά και για την παρακολούθηση της προόδου και των αποτελεσμάτων των μαθητών. Παρακάτω αναφέρονται επιγραμματικά δραστηριότητες που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού με το εργαλείο H5P:

- Course Presentation που σχεδιάστηκαν οι διαφάνειες όλων των διδακτικών ενοτήτων.
- Accordion στο οποίο παρουσιάζονται ο σκοπός, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, η δομή, οι έννοιες κλειδιά και ο εκτιμώμενος χρόνος μελέτης κάθε ενότητας.
- Interactive video που μετατρέπει ένα βίντεο σε διαδραστικό.
- Interactive book για τη δημιουργία διαδραστικού βιβλίου.
- Drag and Drop δραστηριότητα για τη μεταφορά και απόθεση εικόνων.
- True/False Question για τη δημιουργία ερωτήσεων Σωστού/Λάθους.
- Single choice set δραστηριότητα για τη δημιουργία ερωτήσεων με μια σωστή απάντηση.
- Multiple choice δραστηριότητα για τη δημιουργία ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

- Memory Game για τη δημιουργία παιχνιδιού μνήμης.
- Image Sequencing για τη δημιουργία απόθεσης εικόνων στη σωστή σειρά.
- Image Juxtaposition για τη δημιουργία διαδραστικών εικόνων.

Η πλατφόρμα Chamilo

Η πλατφόρμα Chamilo (<https://chamilo.org/en/>) είναι ένα περιβάλλον Συστήματος Μάθησης και Διδασκαλίας που προσφέρεται δωρεάν και χρησιμοποιείται κυρίως για ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση με απλή εγγραφή εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων. Το Chamilo παρέχει τη δυνατότητα συνεργασίας εκπαιδευτή – εκπαιδευόμενου και την ενσωμάτωση υλικού από άλλες εφαρμογές.

Το Padlet

Το Padlet (<https://edtech.gr/padlet/>) είναι ένας ψηφιακός πίνακας ανακοινώσεων που επιτρέπει σε εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους τη συλλογή πληροφοριών από το διαδίκτυο, εργασιών, κειμένων, εικόνων, και την ανάρτησή τους πάνω σε αυτόν. Οι τοίχοι του padlet είναι ιδανικοί για ομαδικές εργασίες και συζητήσεις.

Το Blippar

Το blippar (<https://www.techgear.gr/blippar-arrives-in-greece-11289>) είναι μια πλατφόρμα αναγνώρισης εικόνας (επαυξημένη πραγματικότητα) που έχει την ικανότητα να μετατρέπει οποιαδήποτε στατική εικόνα σε κάτι ζωντανό.

Το Doodly

Το doodly (https://www-doodly-com.translate.google/? x_tr sl=en& x_tr tl=el& x_tr hl=el& x_tr pto=sc) είναι ένα λογισμικό κινουμένων σχεδίων για την εύκολη δημιουργία ρεαλιστικών βίντεο σε πίνακα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Το Plotagon

Το plotagon (https://www-plotagon-com.translate.google/? x_tr sl=en& x_tr tl=el& x_tr hl=el& x_tr pto=sc) είναι εργαλείο

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

αφήγησης που απευθύνεται σε όλες τις ηλικίες για τη δημιουργία ταινιών κινουμένων σχεδίων.

To Crossword Labs

To Crossword Labs (<https://edtech.gr/crossword-labs/>) αποτελεί έναν παιγνιώδη τρόπο για να αξιολογηθούν οι γνώσεις των μαθητών. Είναι ένα διαδραστικό εργαλείο με το οποίο εύκολα κανείς μπορεί να δημιουργήσει σταυρόλεξα προσαρμοσμένα στις ανάγκες του μαθήματός του.

To Jigsawplanet

To Jigsawplanet (<https://www.edweek.gr/ekpaideytika-paihnidia-jigsawplanet-dimioyrgia-online-pazl/>) είναι μια εφαρμογή που ο καθ' ένας μπορεί να συνθέσει ένα online παζλ ανεβάζοντας αρχεία εικόνων. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εκπαιδευτική δραστηριότητα με διαφορετικό βαθμό δυσκολίας κατά περίπτωση.

To LearningApps.org

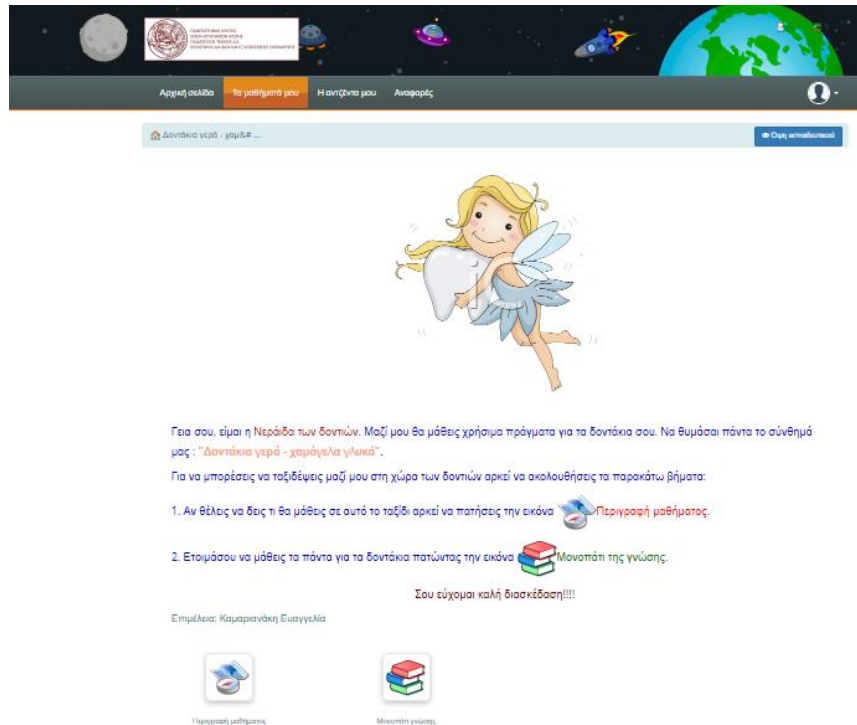
To LearningApps.org (<https://edtech.gr/learning-apps-education/>) είναι μια web2.0 εφαρμογή για τη δημιουργία διαδραστικών δραστηριοτήτων με τη βοήθεια προεπιλεγμένων προτύπων. Οι δραστηριότητες αυτές δίνουν τη δυνατότητα χρήσης τους είτε απευθείας σε μαθησιακά υλικά αλλά και σε αυτοδιδασκαλία.

To Liveworksheets

To Liveworksheets (<https://blogs.sch.gr/apotoglou/2020/06/15/liveworksheets-diadrastikes-drastiriotes/>) είναι ένα δωρεάν ψηφιακό εργαλείο δημιουργίας διαδραστικών φύλλων εργασίας, με το οποίο μπορούν να μετατραπούν τα φύλλα εργασίας από απλό κείμενο (doc, pdf) ή εικόνα (jpg / png) σε απλή διαδραστική μορφή.

4.3 Παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού

Η είσοδος στο μάθημα του εκπαιδευτικού υλικού με θέμα «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά» που βρίσκεται στο Chamilo: http://chamilo.datacenter.uoc.gr/metchamilo/courses/DONTAKIAGERAXAMOGELAGLYKA/index.php?id_session=0 ξεκινάει καλωσορίζοντας τους μαθητές παρέχοντάς τους χρήσιμες πληροφορίες για την πλοήγησή τους (Εικόνα 4).

Εικόνα 4: Είσοδος στο μάθημα

Στην αρχική σελίδα η νεράιδα των δοντιών καλωσορίζει τους μαθητές παρακινώντας τους να μπουν αρχικά στην περιγραφή του μαθήματος (Εικόνα 5) όπου παρουσιάζονται με αναλυτικό τρόπο ο τίτλος, ο σκοπός, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, η δομή, οι δραστηριότητες, ο εκτιμώμενος χρόνος μελέτης και η δημιουργία μαθήματος.

Περιγραφή μαθήματος

Εικόνα 5: Περιγραφή μαθήματος

Τέλος, στην αρχική σελίδα βρίσκεται το μονοπάτι της γνώσης (Εικόνα 6), το βασικό μέρος του ΕΥ, περιλαμβάνοντας τρεις διδακτικές ενότητες για μελέτη.

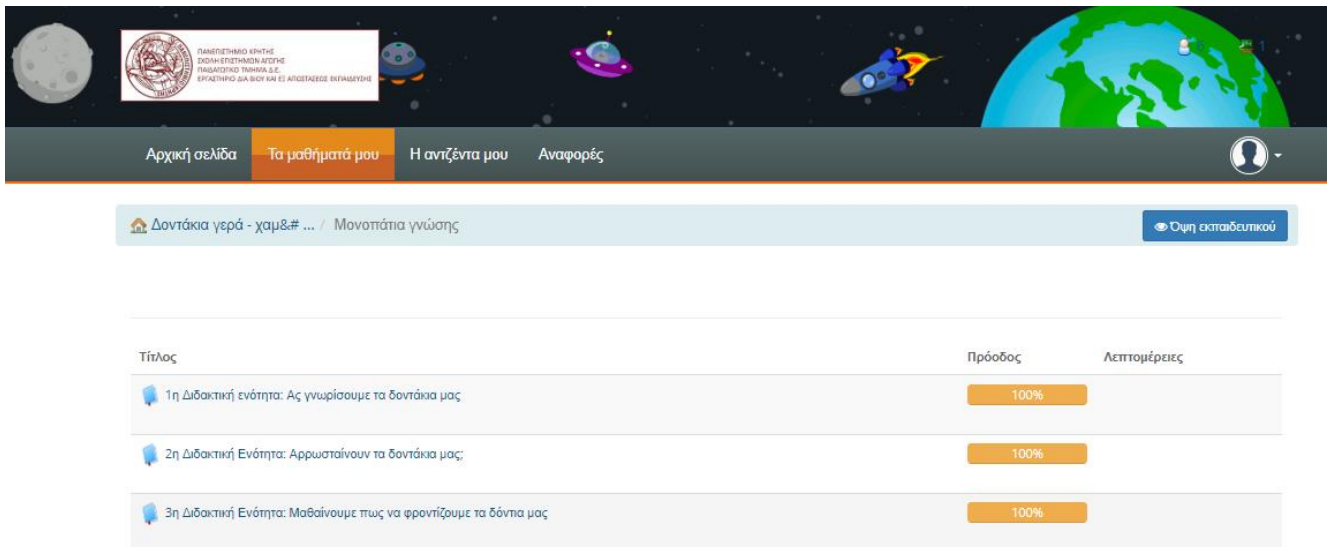
Μονοπάτι γνώσης

Εικόνα 6: Μονοπάτι της γνώσης

4.3.1 Εισαγωγή

Μεταβαίνοντας στο μονοπάτι της γνώσης οι μαθητές θα πλοηγηθούν στο βασικό μέρος του ΕΥ που περιλαμβάνει τρεις διδακτικές ενότητες (Εικόνα 7):

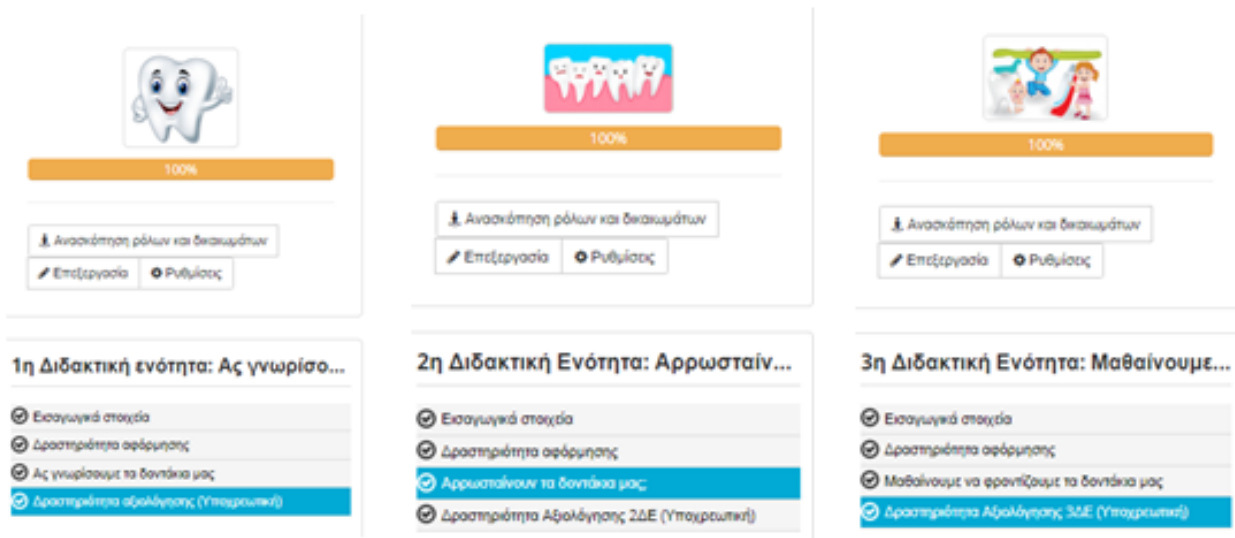
- 1^η Διδακτική ενότητα: Ας γνωρίσουμε τα δοντάκια μας
- 2^η Διδακτική ενότητα: Αρρωσταίνουν τα δοντάκια μας;
- 3^η Διδακτική ενότητα: Μαθαίνουμε πώς να φροντίζουμε τα δόντια μας.

Τίτλος	Πρόοδος	Λεπτομέρειες
1η Διδακτική ενότητα: Ας γνωρίσουμε τα δοντάκια μας	100%	
2η Διδακτική Ενότητα: Αρρωσταίνουν τα δοντάκια μας;	100%	
3η Διδακτική Ενότητα: Μαθαίνουμε πώς να φροντίζουμε τα δόντια μας	100%	

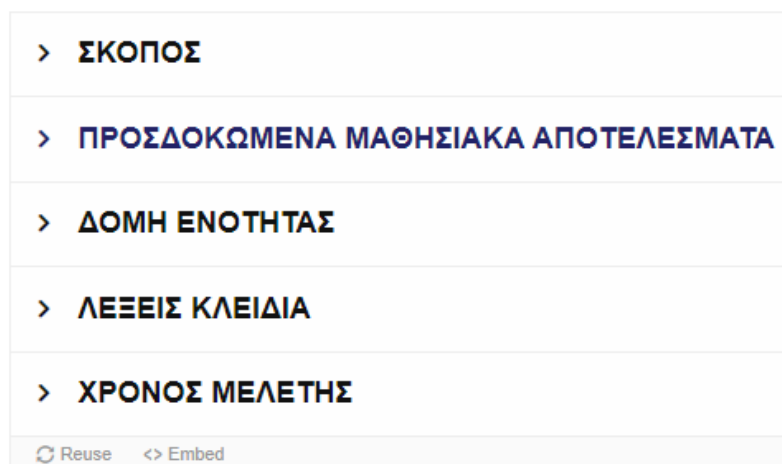
Εικόνα 7: Διδακτικές ενότητες

Σε κάθε διδακτική ενότητα υπάρχουν τα εισαγωγικά στοιχεία, δραστηριότητα αφόρμησης, και το κυρίως μάθημα (Εικόνα 8).

Εικόνα 8: Κύριο μέρος διδακτικών ενότητων

Στα εισαγωγικά στοιχεία που βρίσκονται σε κάθε διδακτική ενότητα οι μαθητές μπορούν να ενημερωθούν για το σκοπό, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τη δομή, τις λέξεις κλειδιά και το χρόνο μελέτης (Εικόνα 9).

Εικόνα 9: Εισαγωγικά στοιχεία

Στη δραστηριότητα αφόρμησης ο μαθητής έχει να φέρει σε πέρας μια αποστολή προτού ξεκινήσει τη μελέτη του (Εικόνα 10).

Δραστηριότητα αφόρμησης

Η Νεράιδα των δοντιών έχει μια αποστολή για εσένα πριν ξεκινήσεις τη μελέτη σου. Πρέπει να τη βοηθήσεις να φτιάξει το παζλ. Για να ξεκινήσεις να το φτιάχνεις μπορείς να πατήσεις πάνω στη Νεράιδα.

Ενεργοποιήστε τα Windows

Εικόνα 10: Δραστηριότητα αφόρμησης

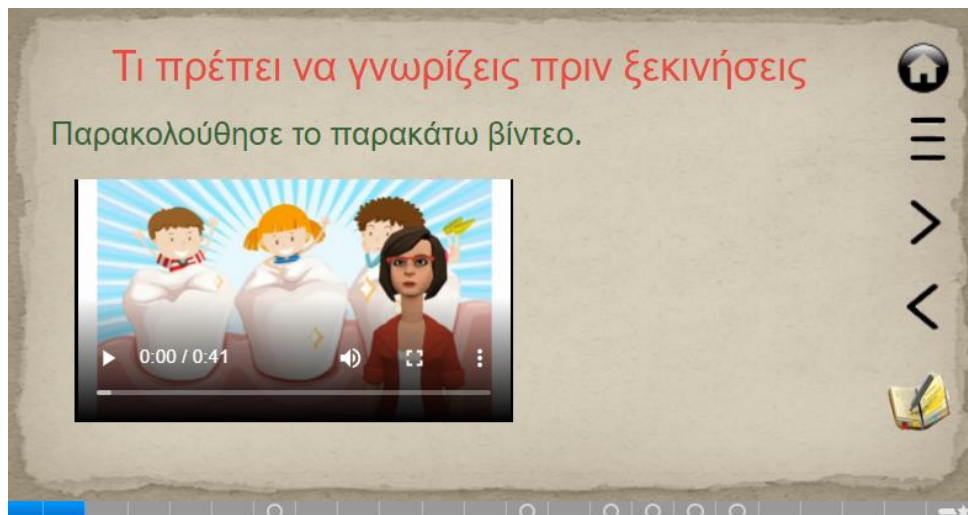
Στο κυρίως μέρος του ΕΥ, η δομή του οποίου είναι ίδια σε όλες τις ενότητες, παρουσιάζεται το μάθημα με τη χρήση του Course Presentation (Εικόνα 11).

Εικόνα 11: Βασικό μέρος εκπαιδευτικού υλικού

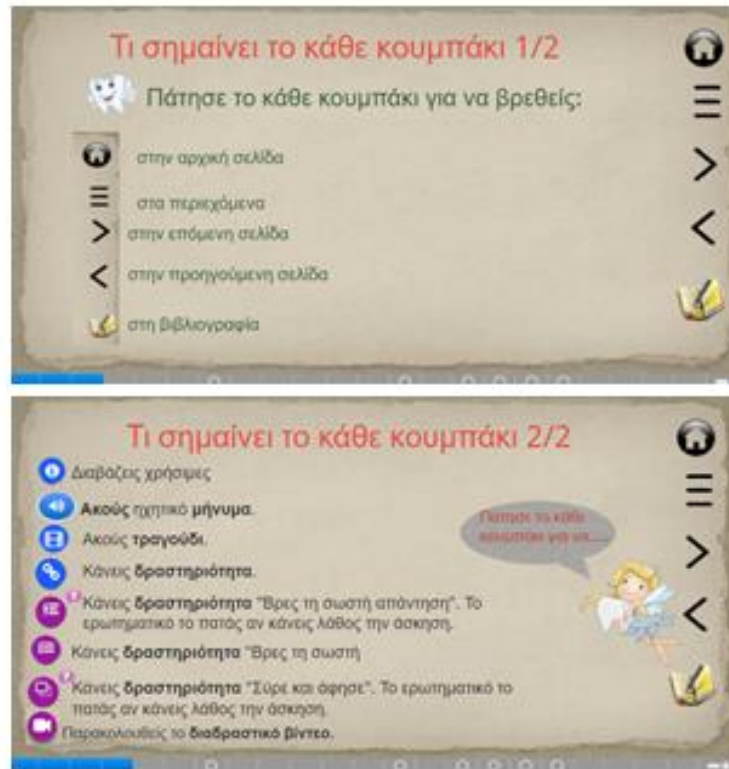
4.3.2 1η Διδακτική ενότητα: Ας γνωρίσουμε τα δοντάκια μας

Η 1^η Διδακτική ενότητα σκοπεύει να κάνει μια πρώτη γνωριμία των μαθητών με τα δόντια. Η δημιουργία του ΕΥ βασίστηκε στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer όπως αυτές αναφέρονται την υποενότητα 2.3.1 της παρούσας εργασίας. Είναι χωρισμένη σε υποενότητες με βάση την Αρχή της Κατάτμησης. Αρχικά ο μαθητής παρακολουθεί ένα βίντεο που έχει δημιουργηθεί στο plotagon σχετικά με το τι πρέπει να γνωρίζει πριν ξεκινήσει τη μελέτη του υλικού και ταυτόχρονα έρχεται σε πρώτη γνωριμία με τη νεράιδα των δοντιών η οποία θα τον καθοδηγεί και θα του δίνει χρήσιμες πληροφορίες (Εικόνα 12) (Αρχή της Προσωποποίησης και της Σηματοδότησης).

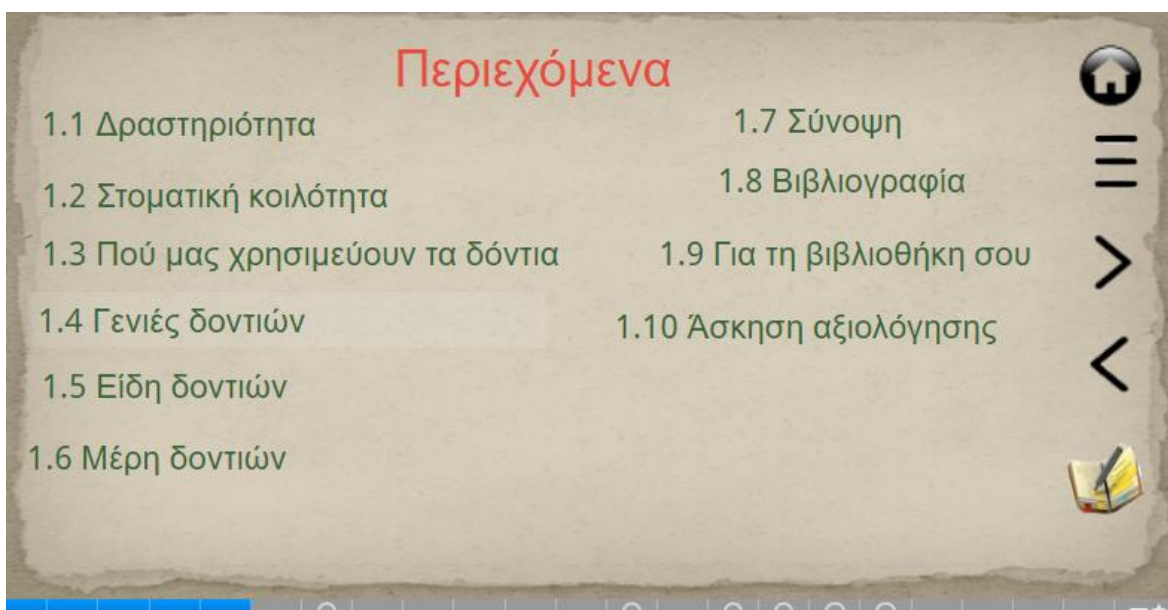
Εικόνα 12: Τι πρέπει να γνωρίζεις πριν ξεκινήσεις

Στη συνέχεια υπάρχει οδηγός πλοήγησης που εξηγεί τι σημαίνει το κάθε κουμπί (Εικόνα 13) βασισμένος τόσο στην Αρχή της Σηματοδότησης όσο και της Προσωποποίησης.

Εικόνα 13: Τι σημαίνει το κάθε κουμπάκι

Ακολουθούν τα περιεχόμενα (Εικόνα 14) της διδακτικής ενότητας τα οποία δίνουν τη δυνατότητα στο μαθητή να μεταφερθεί στην αντίστοιχη διαφάνεια γρήγορα (Αρχή Σηματοδότησης).

Εικόνα 14: Περιεχόμενα

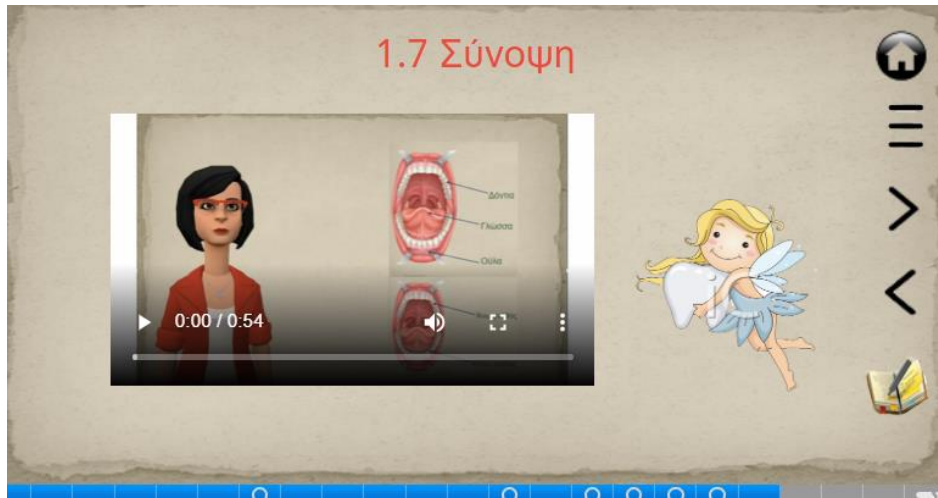
Έπειτα, υπάρχει μια δραστηριότητα για να εμπλέξει το μαθητή στο θέμα που πρόκειται να μελετήσει, η οποία έχει δημιουργηθεί με βάση την Αρχή του Πλεονασμού, της Προσωποποίησης και της Σηματοδότησης (Εικόνα 15).

Εικόνα 15: Δραστηριότητα

Ακολουθούν οι υποενότητες μέρος των οποίων θα παρουσιαστεί ενδεικτικά παρακάτω. Στην επόμενη διαφάνεια υπάρχει η σύνοψη που παρουσιάζει όσα διδάχθηκε ο μαθητής μέσω του εργαλείου αφήγησης Plotagon (Εικόνα 16) (Αρχή Προσωποποίησης).

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕζΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

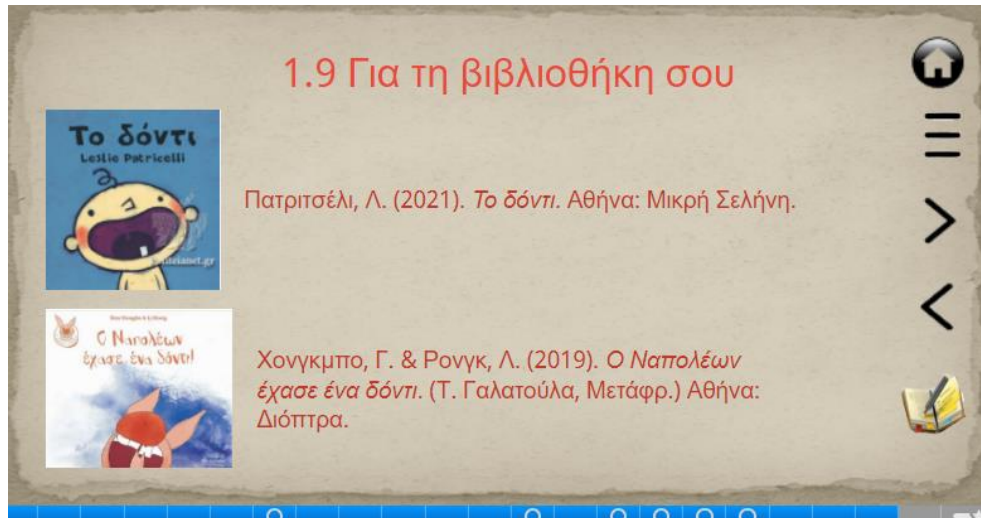
Εικόνα 16: Σύνοψη

Μετά την σύνοψη ακολουθεί η βιβλιογραφία (Εικόνα 17).

Εικόνα 17: Βιβλιογραφία

Στη συνέχεια προτείνονται βιβλία για το μαθητή σχετικά με την ενότητα (Εικόνα 18).

Εικόνα 18: Για τη βιβλιοθήκη σου

Τέλος, η παρουσίαση ολοκληρώνεται με μια άσκηση αξιολόγησης (Εικόνα 19) (Αρχή Προσωποποίησης).

Εικόνα 19: Άσκηση αξιολόγησης

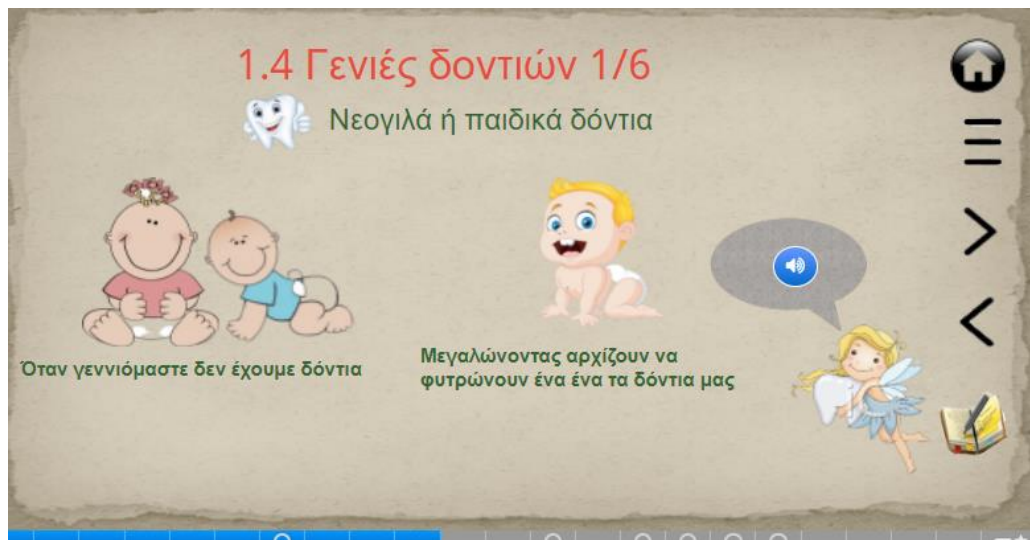
Παρακάτω ακολουθούν ενδεικτικές διαφάνειες των υποενοτήτων της 1^{ης} ΔΕ που στηρίζονται:

- Στην Αρχή της Τροπικότητας και της Χωρικής Συνάφειας (Εικόνα 20).

Εικόνα 20: Στοματική κοιλότητα

- Στην Αρχή της Συνοχής (Εικόνα 21).

Εικόνα 21: Γενιές δοντιών

- Στην Αρχή του Πλεονασμού και της Σηματοδότησης (Εικόνα 22).

Εικόνα 22: Γενιές δοντιών 2

- Στην Αρχή της Προσωποποίησης (Εικόνα 23).

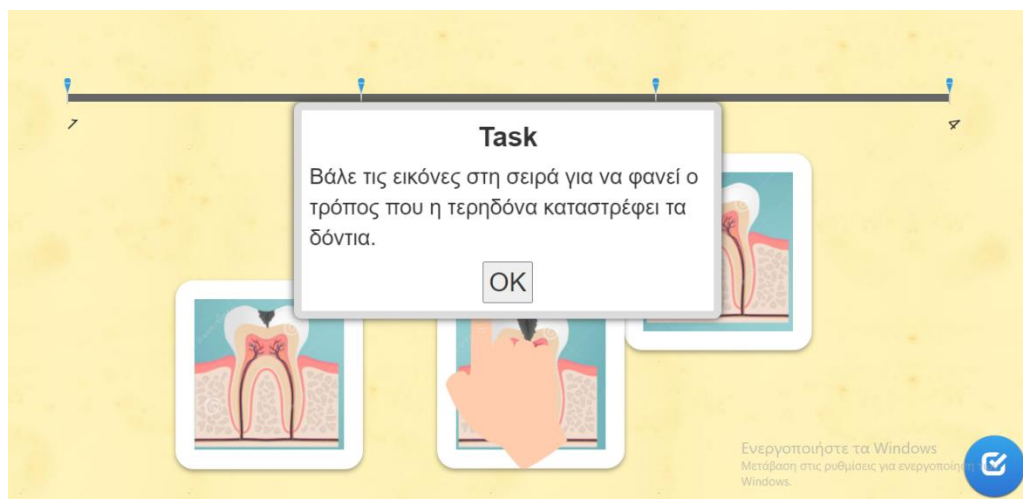

Εικόνα 23: Είδη δοντιών

4.3.3 2η Διδακτική ενότητα: Αρρωσταίνουν τα δοντάκια μας;

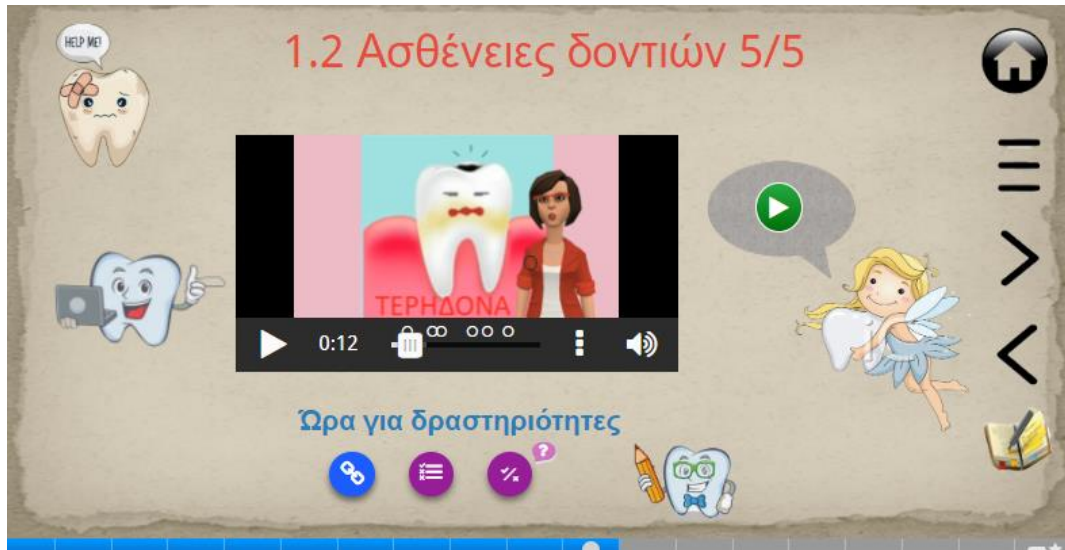
Η 2^η Διδακτική ενότητα σκοπεύει να βοηθήσει τους μαθητές να μάθουν αν αρρωσταίνουν τα δοντάκια. Η δημιουργία του ΕΥ όπως και στην 1^η ΔΕ βασίστηκε στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer όπως αυτές αναφέρονται στην υποενότητα 2.3.1 της παρούσας εργασίας. Είναι χωρισμένη σε υποενότητες με βάση την Αρχή της Κατάτμησης. Στη συγκεκριμένη Διδακτική ενότητα ακολουθείται η ίδια δομή με την 1^η ΔΕ (τι πρέπει να γνωρίζεις πριν ξεκινήσεις, τι σημαίνει το κάθε κουμπάκι, περιεχόμενα, 1.1 δραστηριότητα, υποενότητες, σύνοψη, βιβλιογραφία, για τη βιβλιοθήκη σου, άσκηση αξιολόγησης) η οποία είναι σύμφωνη με τις στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer όπως αυτές αναφέρονται στην 4.3.2 υποενότητα. Παρακάτω ακολουθούν ενδεικτικές διαφάνειες των υποενότητων της 2^{ης} ΔΕ που στηρίζονται:

- Στην Αρχή της Σηματοδότησης (Εικόνα 24).

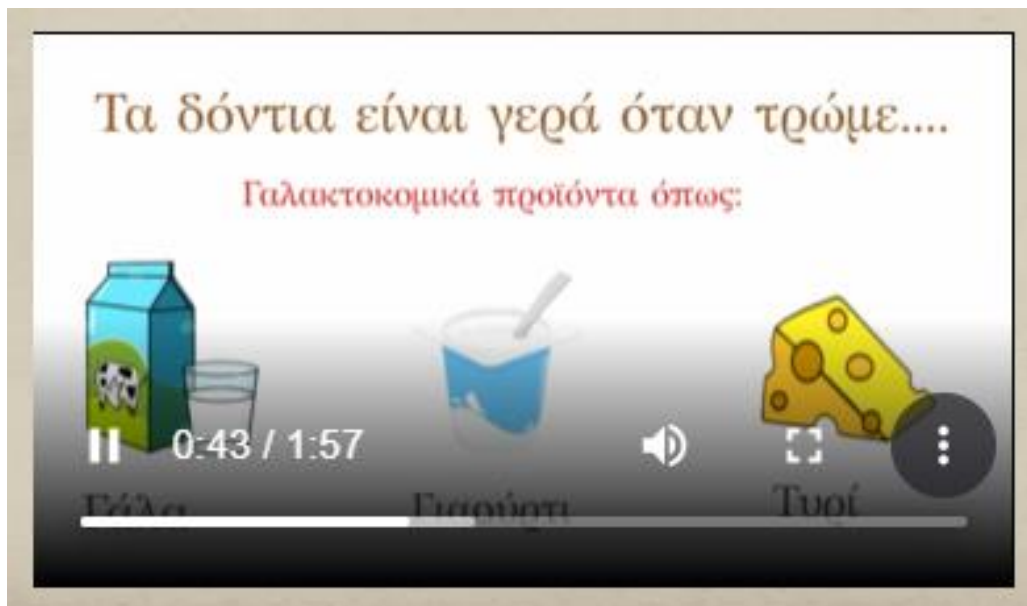
Εικόνα 24: Δραστηριότητα ενδεικτική

- Στην Αρχή της Τροπικότητας, της Σηματοδότησης, της Προσωποποίησης (Εικόνα 25).

Εικόνα 25: Ασθένειες δοντιών

- Στην Αρχή της Συνοχής και της Χρονικής Συνάφειας (Εικόνα 26).

Εικόνα 26: Τροφές και δόντια

- Στην Αρχή του Πλεονασμού και της Συνοχής (Εικόνα 27).

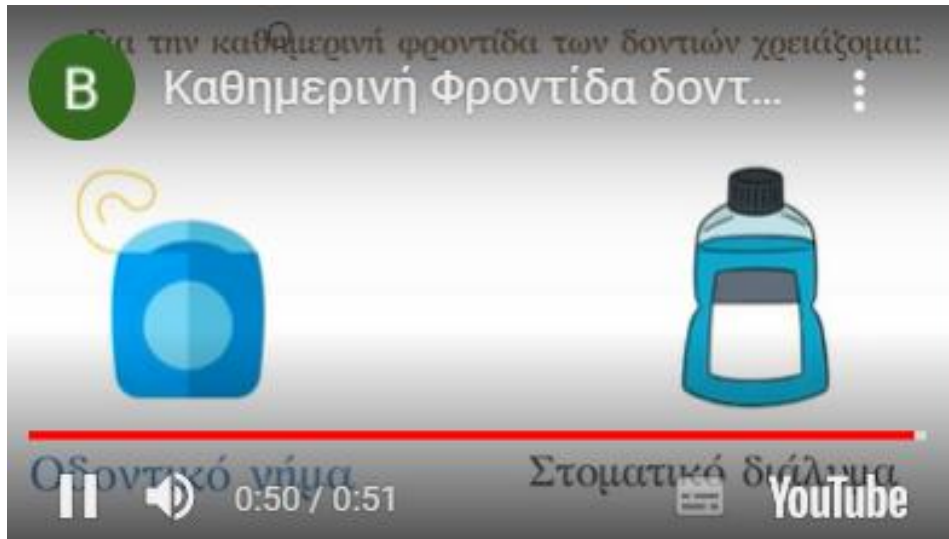
Εικόνα 27: Ασθένειες δοντιών

4.3.4 3η Διδακτική ενότητα: Μαθαίνουμε πώς να φροντίζουμε τα δόντια μας

Η 3^η και τελευταία ΔΕ σκοπεύει να μάθει στους μαθητές πως μπορούν να φροντίζουν καθημερινά τα δόντια τους με το σωστό τρόπο. Η δημιουργία του ΕΥ όπως και στις δυο προηγούμενες ενότητες βασίστηκε στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer όπως αναφέρονται στην υποενότητα 2.3.1 της παρούσας εργασίας. Είναι χωρισμένη σε ενότητες με βάση την Αρχή της Κατάτμησης. Στη συγκεκριμένη ΔΕ ακολουθήθηκε η ίδια δομή με τις δυο προηγούμενες ΔΕ (τι πρέπει να γνωρίζεις πριν ξεκινήσεις, τι σημαίνει το κάθε κουμπάκι, περιεχόμενα, 1.1 δραστηριότητα, υποενότητες, σύνοψη, βιβλιογραφία, για τη βιβλιοθήκη σου, άσκηση αξιολόγησης) η οποία είναι σύμφωνη με τις στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer όπως αυτές αναφέρονται στην 4.3.2 υποενότητα. Παρακάτω ακολουθούν ενδεικτικές διαφάνειες των υποενοτήτων της 3^{ης} ΔΕ που στηρίζονται:

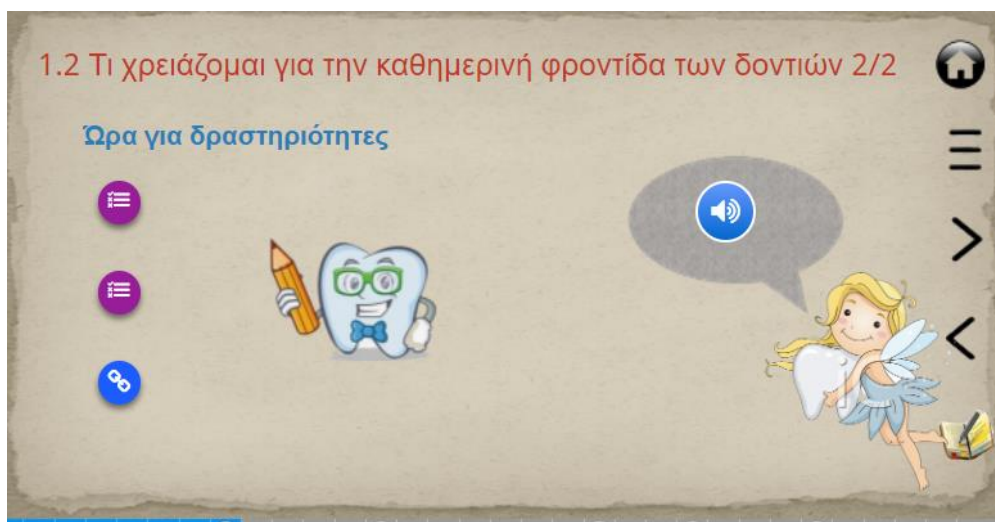
- Στην Αρχή της Χρονικής Συνάφειας και της Συνοχής (Εικόνα 28).

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕζΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

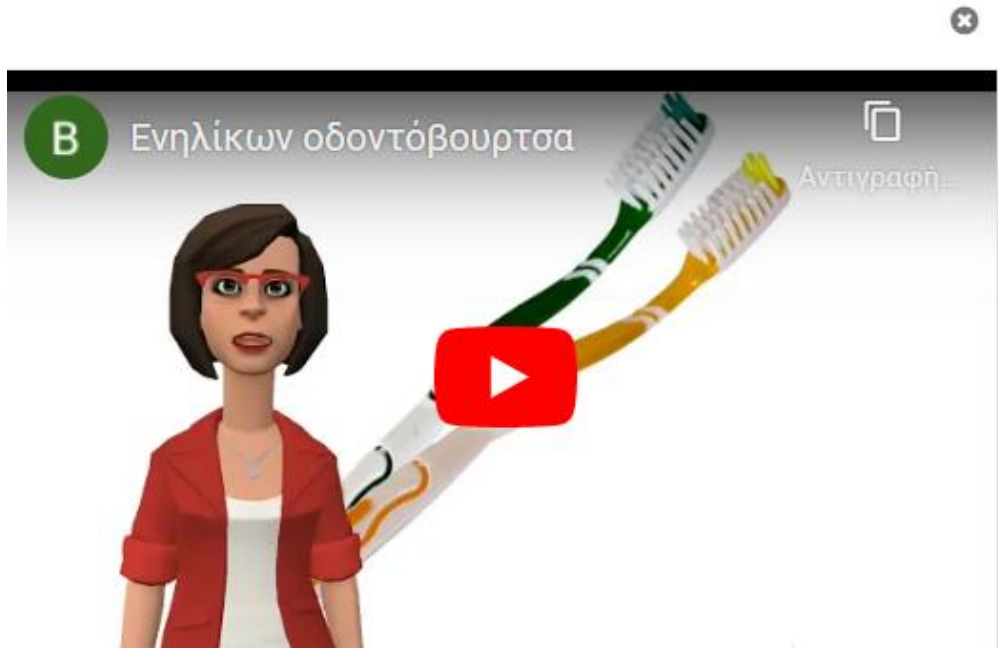
Εικόνα 28: Τι χρειαζόμαστε για την καθημερινή φροντίδα των δοντιών

- Στην Αρχή της Σηματοδότησης (Εικόνα 29).

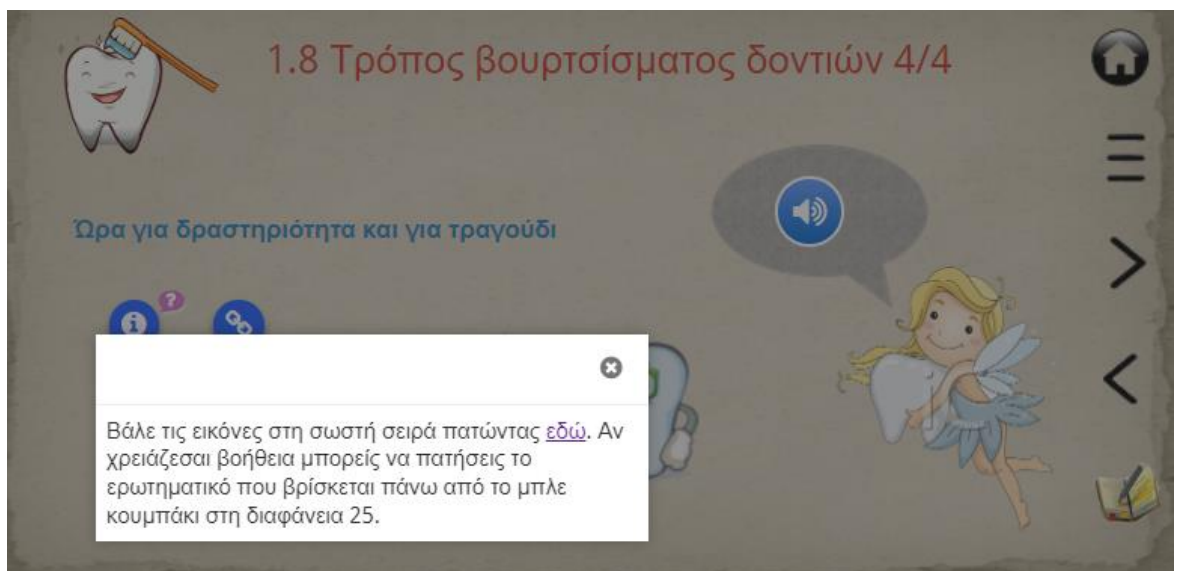
Εικόνα 29: Τι χρειαζόμαστε για την καθημερινή φροντίδα των δοντιών

- Στην Αρχή της Τροπικότητας (Εικόνα 30).

Εικόνα 30: Ενηλίκων οδοντόβουρτσα

- Στην Αρχή της Σηματοδότησης (Εικόνα 31).

Εικόνα 31: Δραστηριότητα ενδεικτική

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

4.4 Σύνοψη

Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάστηκε ο σχεδιασμός και η δημιουργία ΕΥ με τη μέθοδο της ΕξΑΕ με θέμα «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά» βασισμένο στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer. Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν βοηθούν το υλικό να γίνει ελκυστικό και διασκεδαστικό.

5. Μεθοδολογία της έρευνας

5.1 Εισαγωγή

Σε αυτό το κεφάλαιο επιχειρείται η εννοιολογική οριοθέτηση της έρευνας καθώς και μια σύντομη αναφορά στα είδη της. Επιπλέον αναφέρεται η ανάλυση περιεχομένου, η γενική περιγραφή καθώς και τα ερευνητικά ερωτήματα. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στη χρονική περίοδο διενέργειας της έρευνας, στο δείγμα, στα μέσα συλλογής δεδομένων, στους άξονες με τα βασικά αντικείμενά του και στην κωδικοποίηση δεδομένων. Τέλος αναφέρονται η δεοντολογία της έρευνας καθώς και κάποιιοι περιορισμοί της.

5.2 Εννοιολογική οριοθέτηση της έρευνας

Η έρευνα είναι μια προσπάθεια που γίνεται συστηματικά και σκοπό έχει να διερευνήσει ορισμένα ερωτήματα που τίθενται από τον ερευνητή για κάποιο συγκεκριμένο θέμα (Μακράκης, 2005). Η έρευνα γίνεται με σκοπό την περιγραφή, την απογραφή, την

ταξινόμηση, τη διάγνωση, την πρόβλεψη, την ερμηνεία, την ανακάλυψη, τη μέτρηση, την αξιολόγηση και τη συσχέτιση ενός ή περισσότερων γεγονότων (Βάμβουκας, 1998).

Ο Cohen, Manion & Morrison (2008, σ. 66) αναφέρουν πως «ο τρόπος μέσω του οποίου προσπαθούμε να ανακαλύψουμε την αλήθεια είναι η έρευνα. Καταπιάνεται με την κατανόηση του κόσμου και διαποτίζεται από τον τρόπο που εμείς οι ίδιοι αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο, από το τι ακριβώς εκλαμβάνουμε ως ερμηνεία αλλά και από τις επιδιώξεις που έχουμε όσον αφορά τη συγκεκριμένη ερμηνεία».

Για τον Βάμβουκα (1998, σ. 72) «έρευνα είναι η διαδικασία που ακολουθεί ο επιστήμονας για τη γνώση ή τη δημιουργία ενός αντικειμένου ή μιας πραγματικότητας. Πρόκειται για ένα σύστημα αρχών, που έχει σκοπό την αναζήτηση της αλήθειας και την επίλυση βασικών προβλημάτων της ζωής. Η έρευνα μας επιτρέπει να περάσουμε από την υποκειμενικότητα στην αντικειμενικότητα, από τη γνώμη στη γνώση». Τα τρία βασικά ερωτήματα που ζητούν απάντηση στην κοινωνική και εκπαιδευτική έρευνα είναι: τι (αντικείμενο έρευνας), γιατί (σκοπιμότητα διεξαγωγής έρευνας), και πώς (μεθοδολογία έρευνας) (Μακράκης, 2005).

5.2.1 Είδη έρευνας

Στη μεθοδολογία της έρευνας υπάρχουν δυο ειδών μεθοδολογικές προσεγγίσεις, οι ποιοτικές και οι ποσοτικές. Σύμφωνα με τους Denzin & Lincoln (2005, όπ. αναφ. στο Ίσαρη & Πουρκός, 2015, σ. 12-13) η ποιοτική έρευνα είναι μια πλαισιοθετημένη δραστηριότητα (situated activity), η οποία τοποθετεί τον παρατηρητή στον κόσμο. Αυτή συνίσταται σε ένα σύνολο ερμηνευτικών και υλικών πρακτικών, οι οποίες κάνουν τον κόσμο ορατό. Αυτές οι πρακτικές μετασχηματίζουν τον κόσμο. Μετατρέπουν τον κόσμο σε μια σειρά από αναπαραστάσεις του εαυτού, συμπεριλαμβανομένων των σημειώσεων πεδίου, των συνεντεύξεων, των συνομιλιών, των φωτογραφιών, των μαγνητοφωνήσεων και των σημειώσεων σε ημερολόγια. Σε αυτό το επίπεδο, η ποιοτική έρευνα περιλαμβάνει μια ερμηνευτική, νατουραλιστική προσέγγιση στον κόσμο. Αυτό σημαίνει ότι οι ποιοτικοί ερευνητές μελετούν τα πράγματα στο φυσικό τους πλαίσιο, επιχειρώντας να δώσουν νόημα ή να ερμηνεύσουν τα φαινόμενα με όρους των νοημάτων που οι άνθρωποι δίνουν σε αυτά.

Σύμφωνα με το Πανεπιστημιακό Κέντρο Ερευνών Πεδίου του Πανεπιστημίου Κύπρου (<https://www.ucy.ac.cy/pakepe/el/research-services/research-kind>) η ποιοτική προσέγγιση στην έρευνα στοχεύει στη διερεύνηση και κατανόηση σε βάθος των κοινωνικών φαινομένων. Παρέχοντας τη δυνατότητα στον ερευνητή να αντλήσει πλούσιες πληροφορίες για το υπό εξέταση θέμα, η ποιοτική έρευνα αποτελεί την ενδεδειγμένη μεθοδολογία για να απαντηθούν τα ερωτήματα που σχετίζονται με το «Γιατί;» και το «Πώς;» των φαινομένων. Η ποιοτική προσέγγιση αποτελεί μια κατά βάση διερευνητική (exploratory) μέθοδο. Στοχεύει περισσότερο στην ανάδυση νέων τυποποιήσεων και θεωρητικών μοντέλων παρά στην επαλήθευση υποθέσεων ή στη γενίκευση σε ένα μεγαλύτερο πληθυσμό. Το βασικό πλεονέκτημα των ποιοτικών μεθόδων που εξυπηρετεί αυτή την στόχευση είναι η ευελιξία που χαρακτηρίζει την ερευνητική διαδικασία. Η ποιοτική έρευνα αποτελεί την κατάλληλη μεθοδολογική επιλογή για να διερευνηθούν σε βάθος οι αναπαραστάσεις, οι στάσεις, οι αντιλήψεις, τα κίνητρα, καθώς και τα συναισθηματικά και συμβολικά / φαντασιακά δεδομένα και δεδομένα της συμπεριφοράς των ατόμων. Στόχος της ποιοτικής διερεύνησης δεν αποτελεί απλά η περιγραφή μιας στάσης ή μιας συμπεριφοράς αλλά η ολιστική κατανόηση. Η ποιοτική έρευνα διερευνά την εμπειρία των ατόμων και τα υποκειμενικά νοήματα που τη συγκροτούν, εστιάζοντας πάντα στο ευρύτερο κοινωνικό και πολιτισμικό (αξιακό και ιδεολογικό) πλαίσιο (context) στο οποίο εγγράφεται. Χαρακτηριστικά της ποιοτικής προσέγγισης είναι το μικρό δείγμα συμμετεχόντων, η ανάλυση λόγου ή / και κειμένων.

Σύμφωνα με το Πανεπιστημιακό Κέντρο Ερευνών Πεδίου του Πανεπιστημίου Κύπρου (<https://www.ucy.ac.cy/pakepe/el/research-services/research-kind>) σκοπός της ποσοτικής έρευνας είναι η εύρεση σχέσεων μεταξύ παραγόντων. Η ποσοτική έρευνα αναφέρεται στη συστηματική διερεύνηση φαινομένων με στατιστικές μεθόδους, μαθηματικά μοντέλα και αριθμητικά δεδομένα. Χρησιμοποιείται συνήθως αντιπροσωπευτικό δείγμα παρατηρήσεων και επιδιώκεται γενίκευση σε ένα ευρύτερο πληθυσμό. Η συλλογή δεδομένων γίνεται με δομημένα πρωτόκολλα, όπως ερωτηματολόγια, κλίμακες και δοκίμια επιτευγμάτων.

Σύμφωνα με τους Cohen, Manion & Morrison (2011) τα πιο συνηθισμένα στάδια της ποσοτικής έρευνας είναι:

- Βιβλιογραφική ανασκόπηση

- Δημιουργία και διατύπωση μιας υπόθεσης ή μιας θεωρίας που πρόκειται να ελεγχθεί / τα ερευνητικά ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν
- Σχεδιασμός έρευνας για τον έλεγχο της υπόθεσης ή θεωρίας (π.χ. ένα πείραμα, μια έρευνα ερωτηματολογίου)
- Διεξαγωγή της έρευνας
- Ανάλυση αποτελεσμάτων
- Εξέταση αναλυτικών εξηγήσεων για τα ευρήματα
- Αναφορά κατά πόσο η υπόθεση ή η θεωρία υποστηρίζεται ή όχι ή μπορεί να απαντήσει στα ερωτήματα της έρευνας
- Εξέταση αν τα ευρήματα μπορούν να γενικευτούν

Ο Καραγεώργος (2002) αναφέρει πως στην ποσοτική έρευνα τα δεδομένα που συλλέγονται δεν επηρεάζονται από τον ερευνητή. Η συγκέντρωση όλων των δεδομένων γίνεται από τον ερευνητή χρησιμοποιώντας στατιστικές μεθόδους που είναι κατάλληλες προκειμένου να τα αναλύσει και να εξάγει συμπεράσματα, κάνοντας χρήση του εργαλείου συλλογής δεδομένων που θεωρείται κατάλληλο για την περίπτωσή του.

Το είδος της έρευνας που επιλέχθηκε σ' αυτήν την εργασία είναι η ποιοτική με σκοπό να αποτιμηθεί σε βάθος το εξ' αποστάσεως συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό για τη θεματική ενότητα της Στοματικής υγιεινής «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά».

5.3 Ανάλυση περιεχομένου

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα οι κοινωνικές επιστήμες δίνουν σημασία στην ανάλυση περιεχομένου, χρησιμοποιώντας την σε ποιοτικές αναλύσεις εφημερίδων, κυρίως στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (Robson, 2007).

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία η ανάλυση περιεχομένου μπορεί να ορισθεί με ποικίλους τρόπους. Η ανάλυση περιεχομένου είναι «η τεχνική έρευνας για την αντικειμενική, συστηματική και ποσοτική περιγραφή του έκδηλου περιεχομένου της επικοινωνίας» (Berelson, 1952, όπ. αναφ. στις πανεπιστημιακές σημειώσεις Καρβούνη, 2021).

Ένας ακόμη ορισμός για τη μέθοδο ανάλυσης περιεχομένου δίνεται από τον Weber (1985, όπ. αναφ. στις πανεπιστημιακές σημειώσεις Καρβούνη, 2021), ο οποίος την αναφέρει ως «μια μεθοδολογία έρευνας που χρησιμοποιεί ένα σύνολο από διαδικασίες για να

καταλήξει, μέσα από κείμενα, σε έγκυρα συμπεράσματα που αφορούν τον αποστολέα του μηνύματος, το ίδιο το μήνυμα ή το κοινό του μηνύματος».

Σύμφωνα με το Βάμβουκα (1998, σ. 263 & 268) «η ανάλυση περιεχομένου είναι η διαδικασία της ταξινόμησης ή κωδικοποίησης και αποβλέπει στην υποκατάσταση της υποκειμενικής εκτίμησης με την αντικειμενική ανάλυση και ποιοτικοποίηση. Η ανάλυση περιεχομένου είναι ένα όργανο για έρευνα σε ποιοτικό υλικό. Πρόκειται για εργασία μετασχηματισμού ποιοτικών δεδομένων σε ποσοτικά και συνεπώς μετρήσιμα».

Οι καλές αναλύσεις περιεχομένου διέπονται από κάποια κοινά χαρακτηριστικά (Kassarjian, 1977). Είναι αντικειμενικές και συστηματικές. Αντικειμενικές γιατί κάνουν χρήση λεπτομερών και ξεκάθαρων διαδικασιών που επιτρέπουν στους άλλους την αποτελεσματική κρίση των μεθόδων και την αντιγραφή των δεδομένων εφόσον το επιθυμούν. Είναι συστηματικές διότι κάνουν χρήση σαφών κανόνων που βασίζονται σε διεργασίες ανάλυσης περιεχομένου που έχουν αναγνωριστεί μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο τις προσωπικές προκαταλήψεις των ερευνητών (Holford, 2008).

Το σύστημα όμως της κατηγοριοποίησης για να είναι έγκυρο και αποτελεσματικό ακολουθεί τους κανόνες:

- «της αντικειμενικότητας: η ανάλυση του περιεχομένου είναι εξ ορισμού αντικειμενική. Αυτό σημαίνει ότι η ταξινόμηση ενός σημασιολογικού στοιχείου στην άλφα ή βήτα κατηγορία δεν εξαρτάται από την προσωπικότητα εκείνου που ταξινομεί».
- «της εξαντλητικότητας: χαρακτηρίζει τις κατηγορίες, αν το σύνολο των σημασιολογικών στοιχείων του αναλυτέου υλικού, όλες οι ενότητες ανάλυσης, μπορούν να υπαχθούν στις κατηγορίες που καθορίστηκαν».
- «της καταλληλότητας: χαρακτηρίζει τις κατηγορίες ανάλυσης, όταν ταιριάζουν στο στόχο της έρευνας και στο περιεχόμενο που αναλύεται».
- «του αμοιβαίου αποκλεισμού: μια ενότητα ανάλυσης δε θα πρέπει να κωδικοποιείται συγχρόνως σε δυο κατηγορίες» (Βάμβουκας, 1998, σ. 274 – 275).

Η μονάδα ανάλυσης που επιλέχθηκε στη συγκεκριμένη ποιοτική έρευνα είναι το λεκτικό σύνολο με νοηματική αυτοτέλεια. Επιλέχθηκε το λεκτικό σύνολο με νοηματική αυτοτέλεια διότι θεωρήθηκε ότι τα αποτελέσματα θα είναι πιο αντιπροσωπευτικά.

5.4 Γενική περιγραφή (Σκοπός – στόχοι έρευνας)

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στη Στοματική υγιεινή « Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά». Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό απευθύνεται σε μαθητές Προσχολικής Αγωγής. Αναλυτικότερα η έρευνα στοχεύει:

- Να διερευνήσει αν το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Να διερευνήσει αν η δόμηση του εκπαιδευτικού υλικού έγινε με βάση τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης.
- Να διερευνήσει την ευχρηστία του εκπαιδευτικού υλικού.
- Να διερευνήσει αν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ του εκπαιδευτικού υλικού και του εκπαιδευόμενου.
- Να διερευνήσει αν το γνωστικό αντικείμενο καλύπτει τη θεματική ενότητα της Στοματικής υγιεινής.
- Να διερευνήσει αν είναι απλή και κατανοητή η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου μέσω του εκπαιδευτικού υλικού.

5.4.1 Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα που προέκυψαν από το σκοπό και τους επιμέρους στόχους είναι τα ακόλουθα:

1^ο ερευνητικό ερώτημα

Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

2^ο ερευνητικό ερώτημα

Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε βασίστηκε στις αρχές της πολυμεσικής μάθησης;

3^ο ερευνητικό ερώτημα

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Ποιες είναι οι απόψεις των εκπαιδευτικών για το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε για τους μαθητές του Νηπιαγωγείου ως προς την ευχρηστία του;

4^ο ερευνητικό ερώτημα

Κατά πόσο το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό υποστηρίζει έμπρακτα την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο;

5^ο ερευνητικό ερώτημα

Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό καλύπτει τους εκπαιδευτικούς στόχους του γνωστικού αντικειμένου;

6^ο ερευνητικό ερώτημα

Κατά πόσο το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό παρουσιάζεται με απλό και κατανοητό τρόπο;

5.5 Χρονική περίοδος διενέργειας της έρευνας

Η έρευνα για την αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2022 από 3 ειδικούς για τη μεθοδολογία της ΕξΑΕ και από 5 Νηπιαγωγούς του Νομού Ηρακλείου.

5.6 Το δείγμα της έρευνας

Στη συγκεκριμένη έρευνα εφαρμόστηκε η μέθοδος «της σκόπιμης δειγματοληψίας». Η επιλογή του δείγματος έγινε σκόπιμα προκειμένου «τα μέλη να εξυπηρετούν με τον καλύτερο τρόπο τους σκοπούς και τα ερωτήματα της έρευνας» (Ισαρη & Πουρκός, 2015, σ.81) και η ερευνήτρια να μπορεί να απομονώσει τα άτομα εκείνα που πληρούν τις παραμέτρους που την ενδιαφέρουν (Φαρμάκης, 2015). Για τους ειδικούς της ΕξΑΕ επιλέχθηκε «η δειγματοληψία ειδικών» εφόσον γνωρίζουν τόσο τις αρχές όσο και τη μεθοδολογία της ΕξΑΕ. Για τις νηπιαγωγούς επιλέχθηκε η «σκόπιμη δειγματοληψία ευκολίας» επειδή το δείγμα ήταν εύκολα προσβάσιμο και άμεσα διαθέσιμο » (Ισαρη & Πουρκός, 2015).

Το δείγμα της συγκεκριμένης έρευνας αποτελείται από την ομάδα ειδικών την οποία απαρτίζουν 3 εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής: Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με τη χρήση των ΤΠΕ». Προκειμένου να τηρηθεί η ανωνυμία τους δόθηκε στον καθένα μια κωδική ονομασία που αποτελείται από το γράμμα Δ και έναν αριθμό από το 1 έως το 3. Επιπλέον για την ομάδα έρευνας επιλέχθηκαν 5 Νηπιαγωγοί του Νομού Ηρακλείου οι οποίοι έχουν διδακτική εμπειρία πάνω από πέντε χρόνια. Σε αυτές δόθηκε μια κωδική ονομασία που αποτελείται από το γράμμα Ν και έναν αριθμό από το 1 έως το 5.

5.7 Μέσα συλλογής δεδομένων

Οι 3 ειδικοί της ΕξΑΕ έλαβαν στο μείλ τους το λινκ της πλατφόρμας Chamilo με το εκπαιδευτικό υλικό της δημιουργού και το ερωτηματολόγιο ανοιχτών ερωτήσεων που δημιουργήθηκε από το Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α (Παράρτημα 1). Το ερωτηματολόγιο αυτό αποτελείται από επτά ερωτήσεις για τη συγκέντρωση δημογραφικών στοιχείων των συμμετεχόντων και πενήντα έξι ερωτήσεις σχετικές με την αποτίμηση του ΕΥ.

Στην ομάδα έρευνας των 5 Νηπιαγωγών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ηρακλείου στάλθηκε με μείλ το λινκ της πλατφόρμας Chamilo με το εκπαιδευτικό υλικό της δημιουργού και ένα ερωτηματολόγιο ανοιχτών ερωτήσεων (Παράρτημα 2). Το ερωτηματολόγιο αυτό αποτελείται από πέντε ερωτήσεις που σχετίζονται με τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων και δεκαεφτά σύντομες ερωτήσεις ανοικτού τύπου σχετικές με την αποτίμηση του ΕΥ. Η δημιουργός του ερωτηματολογίου φρόντισε να ενημερώσει τους συμμετέχοντες για το θέμα και το σκοπό της έρευνας, για την τήρηση της ανωνυμίας τους αλλά και για το χρόνο που θα χρειαστούν για να το συμπληρώσουν.

5.8 Οι άξονες και τα βασικά αντικείμενα

Η ερευνήτρια δημιούργησε 2 πίνακες που φαίνονται οι άξονες με τα βασικά τους αντικείμενα. Ο πρώτος άξονας δημιουργήθηκε σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο που δόθηκε από το Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α (Πίνακας 1) ενώ ο δεύτερος σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο της ερευνήτριας (Πίνακας 2).

1^{ος} Άξονας: Α. Επιστημονική συνοχή/Τεκμηρίωση του ΕΥ

A.1. Στο Ε.Υ. γίνεται παράθεση πληροφοριών / απόψεων με την σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση.	A1_DOC_BIBLIOGRAPHY
A.2. Στο Ε.Υ. γίνεται αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών (Βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικά συνέδρια κλπ).	A2_SOURCES_INFO
A.3. Στο Ε.Υ. γίνεται συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών / απόψεων.	A3_COM_ANALYSIS
A.4. Το Ε.Υ. είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία / κριτική συζήτηση των πληροφοριών.	A4_INFO_READING
A.5. Το Ε.Υ. παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές.	A5_STUDY
2^{ος} Άξονας: Β. Το Ε.Υ. συμβάλει στην απλή και κατανοητή παρουσίαση του Γνωστικού Αντικειμένου	
B.1. Το ύφος γραφής του Ε.Υ. είναι φιλικό για τον αναγνώστη.	B1_FRIENDLY_WRITING
B.2. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών.	B2_PRONOUNS
B.3. Στο Ε.Υ. γίνεται κατά το δυνατόν χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας.	B3_SPOKEN_LANG
B.4. Η γραφή του Ε.Υ. είναι ευανάγνωστη.	B4_LEG_WRITING
B.5. Η πυκνότητα των πληροφοριών του Ε.Υ. είναι ικανοποιητική.	B5_INFO_DENSITY
B.6. Το Ε.Υ. παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης.	B6_DEP_SCREEN
B.7. Το Ε.Υ. περιέχει μόνο κείμενο.	B7_ONLY_TEXT
B.8. Το Ε.Υ περιέχει κείμενο και εικόνες.	B8_TEXT_IMAG

B.9. Το E.Y περιέχει κείμενο, εικόνες και video.	B9_TEXT_IMAG_VIDEO
B.10. Οι χρωματικές συνθέσεις του E.Y. συμβάλλουν στην άνετη αλληλεπίδραση.	B10_INTER_COLOUR
3^{ος} Άξονας: Γ. Ευχρηστία του E.Y.	
Γ.1. Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο E.Y. (εμπρός, πίσω κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.	C1_EASY_BUTTONS
Γ.2. Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο E.Y. (πρόσθετες πηγές, δραστηριότητες κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.	C2_EASY_ICONS
Γ.3. Η πλοήγηση στο E.Y. είναι εύκολη.	C3_EASY_NAVIGATION
Γ.4. Οι υπερσύνδεσμοι του E.Y. οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο.	C4_EASY_HYPERLINKS
4^{ος} Άξονας: Δ. Το E.Y. υποστηρίζει – καθοδηγεί τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του	
Δ.1. Παρέχονται συμβουλές για το πώς να μελετηθεί το εκπαιδευτικό υλικό.	D1_TIPS_STUDY
Δ.2. Το E.Y. υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο προκειμένου να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία (Υπάρχουν πλαίσια ή έντονη γραφή (σήμανση) ώστε να τονίζονται σημαντικές έννοιες).	D2_HIGH_STUDY
Δ.3. Στο E.Y. υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια τα οποία υποστηρίζουν τον σπουδαστή στη μελέτη του.	D3_COM_EXPLANATORY
5^{ος} Άξονας: E. Το E.Y. υποστηρίζει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του	
E.1. Το E.Y. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές απόψεις (κρίσεις) πάνω σε	E1_OP_LEARNER

σημαντικά ζητήματα.	
E.2. Το E.Y. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του ερωτήσεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα.	E2_QUEST_LEARNER
E.3. Το E.Y. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.	E3_EMOT_LEARNER
E.4. Το E.Y. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους.	E4_INTER_LEARNER
E.5. Το E.Y. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες.	E5_TEAM_MEMBER
E.6. Το E.Y. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει / εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό.	E6_ENRICH_VIEWS
6^{ος} Άξονας: ΣΤ. Το E.Y. παρέχει δυνατότητα Αναστοχασμού – Αυτοαξιολόγησης στον εκπαιδευόμενο	
Στ.1. Το E.Y. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευόμενου.	ST1_SELFASSESSMENT_LEARNER
Στ.2. Το E.Y. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου.	ST2_THINK_CRITICAL
Στ.3. Το E.Y. εμπεριέχει	

δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη δίαυλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου.	ST3_FEEDBACK
Στ.4. Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να συσχετίσει τα νέα δεδομένα με τη δική του πραγματικότητα.	ST4_CORRELATE_DATA
Στ.5. Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα.	ST5_KNOW_APPLICATION
7^{ος} Άξονας: Ζ. Σκοπός/ Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	
Z.1. Στο Ε.Υ. διατυπώνεται σαφώς ο σκοπός της κάθε διδακτικής ενότητας.	Z1_GOAL
Z.2. Στο Ε.Υ. διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε διδακτική ενότητα.	Z2_RESULTS_LEARNING
Z.3. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων.	Z3_KNOWLEDGE_LEVEL
Z.4. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων.	Z4_LEVEL_SKILLS
Z.5. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων.	Z5_LEVEL_ATTITUDES
Z.6. Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.	Z6_LEVEL_PROGRESS
8^{ος} Άξονας: Η. Το Ε. Υ. έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης	
H.1. Στο Ε.Υ. υπάρχει συνδυασμός κείμενου και εικόνας για την	H1_TEXT_PIC

παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου. (Πολυμεσική Αρχή)	
Η.2. Στο Ε.Υ. η χρήση των εικόνων σας βοηθάει να κατανοήσετε το γνωστικό αντικείμενο. (Πολυμεσική Αρχή)	H2_PIC
Η.3. Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία αφήγησης (μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλια κ.ά.). (Αρχή της Τροπικότητας)	H3_NARRATION
Η.4. Στο Ε.Υ. συμπεριλαμβάνονται μη σχετικές πληροφορίες (λέξεις, εικόνες, ήχοι) με το γνωστικό αντικείμενο. (Αρχή της Συνοχής)	H4_COHERENCE
Η.5. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση φιλικής γλώσσας. (Αρχή της Προσωποποίησης)	H5_LANG_FRIENDLY
Η.6. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση δευτέρου προσώπου. (Αρχή της Προσωποποίησης)	H6_SECOND_PERS
Η.7. Στο Ε.Υ. γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου. (Αρχή της Προσωποποίησης)	H7_SOUND
Η.8. Στο Ε.Υ. το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο. (Αρχή της Φωνής)	H8_VOICE
Η.9. Στο Ε.Υ. εμφανίζεται ένας φιλικός χαρακτήρας (avatar) που ενισχύει τη διαδικασία μάθησης των εκπαιδευόμενων. (Αρχή της Εικόνας)	H9_AVATAR
Η.10. Στο Ε.Υ. η παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου γίνεται τμηματικά. (Αρχή της Κατάτμησης)	H10_DEP_PRESENTATION
Η.11. Στο Ε.Υ. υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους. (Αρχή της Προσωποποίησης)	H11_FEEDBACK_PERS

H.12. Στο Ε.Υ. υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου. (Αρχή της Κατάκτησης)	H12_LONG_TEXT
H.13. Το Ε.Υ. παρέχει σαφείς οδηγίες στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών. (Αρχή της Σηματοδότησης).	H13_CLEAR_INSTRUCTIONS
H.14. Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης (έντονη γραφή, υπογράμμιση, χρωματισμός κ.ά.). (Αρχή της Σηματοδότησης).	H14_HIGHLIGHTS
H.15. Στο Ε.Υ. υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου. (Αρχή της Προπαίδευσης).	H15_INTRODUCTORY_ACTIVITIES
9^{ος} Άξονας: Θ. Γενικές Επισημάνσεις	
Θ1. Ποια πιστεύετε ότι είναι τα τρία πιο δυνατά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού;	TH1_HIGHLIGHTING_FORTE
Θ2. Γράψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό υλικό.	TH2_CHANGES

Πίνακας 1: Άξονες και βασικά αντικείμενα ερωτηματολογίου Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α.

1^{ος} Άξονας: Ευχρηστία ΕΥ	
Κουμπιά	A1_EASY_BUTTONS
Εικονίδια	A2_EASY_ICONS
Πλοήγηση	A3_EASY_NAVIGATION
Υπερσύνδεσμοι	A4_EASY_HYPERLINKS
2^{ος} Άξονας: Αλληλεπίδραση ΕΥ με εκπαιδευόμενο	
Έκφραση απόψεων εκπαιδευόμενου	B1_INTERACTION_EXPRESSION
Συναισθηματική εμπλοκή εκπαιδευόμενου	B2_INTERACTION_EMOTION
Ανταλλαγή απόψεων εκπαιδευόμενων	B3_INTERACTION_EXCHANGE
Ενθάρρυνση συμμετοχής σε	B4_INTERACTION_ENCOURAGEMENT

κοινωνική ομάδα	
3^{ος} Άξονας: Κάλυψη εκπαιδευτικών στόχων γνωστικού αντικειμένου	
Κάλυψη στόχων 1ης ΔΕ	C1_GOALS_1
Κάλυψη στόχων 2ης ΔΕ	C2_GOALS_2
Κάλυψη στόχων 3ης ΔΕ	C3_GOALS_3
4^{ος} Άξονας: Παρουσίαση ΕΥ	
Ύφος γραφής	D1_PRESENTATION_STYLE
Πυκνότητα γραφής	D2_PRESENTATION_DENSITY
Τμηματική παρουσίαση	D3_PRESENTATION_PARTIAL
Συνδυασμός βίντεο, εικόνας, ήχου	D4_PRESENTATION_COMBINATION
5^{ος} Άξονας: Γενικές επισημάνσεις	
Δυνατά στοιχεία ΕΥ	E1_HIGHLIGHTING_FORTE
Βελτιωτικές αλλαγές ΕΥ	E2_HIGHLIGHTING_CHANGES

Πίνακας 2: Άξονες και βασικά αντικείμενα ερωτηματολογίου ερευνήτριας

5.9 Κωδικοποίηση δεδομένων

Οι απαντήσεις τόσο των 3 της ομάδας ειδικών της ΕξΑΕ όσο και των 5 Νηπιαγωγών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του Ν. Ηρακλείου (ομάδα έρευνας) κωδικοποιήθηκαν και επεξεργάστηκαν με την τεχνική ανάλυσης περιεχομένου. Στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της «Ποιοτικής Ανάλυσης Περιεχομένου» με μονάδα ανάλυσης το λεκτικό σύνολο με νοηματική αυτοτέλεια.

Για την ανάλυση περιεχομένου των απαντήσεων έγινε χρήση του ειδικού λογισμικού Atlas.ti. Οι απαντήσεις των συμμετεχόντων πληκτρολογήθηκαν και αποθηκεύτηκαν σε μορφή εμπλουτισμένου κειμένου (.rtf) και με τη μορφή αυτή εισήχθησαν στο λογισμικό Atlas.ti. Έπειτα για να γίνει η επεξεργασία των δεδομένων έγινε ο προσδιορισμός των κατηγοριών ανά άξονα. Δηλαδή κάθε λεκτικό σύνολο με νοηματική αυτοτέλεια έπαιρνε ένα ηλεκτρονικό πλαγιότιτλο, ο οποίος αντιστοιχούσε σε ένα κωδικό με τα βασικά αντικείμενα.

Για να υπάρχει εγκυρότητα και αποτελεσματικότητα στο «σύστημα της κατηγοριοποίησης» όπως έχει ήδη αναφερθεί στο Κεφάλαιο 5.3 η ερευνήτρια ακολούθησε τους κανόνες της αντικειμενικότητας, της εξαντλητικότητας, της καταλληλότητας και του αμοιβαίου αποκλεισμού (Βάμβουκας, 1998, σ.274).

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

5.10 Δεοντολογία έρευνας

Για να υλοποιηθεί μια έρευνα απαραίτητη είναι η αρωγή κάποιων ανθρώπων. Η αντιμετώπισή τους από τους ερευνητές θα πρέπει να γίνεται με ειλικρίνεια και σεβασμό διατηρώντας την ανωνυμία του κάθε συμμετέχοντα (Dawson, 2002).

Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας τηρήθηκαν οι κανόνες δεοντολογίας δίχως να προκύψουν ηθικά διλήμματα. Η ανωνυμία των συμμετεχόντων τηρήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας των δεδομένων.

5.11 Περιορισμοί έρευνας

Η ποιοτική έρευνα πραγματοποιήθηκε σε 5 Νηπιαγωγούς του Ν. Ηρακλείου. Αυτό αποτελεί περιορισμό καθώς ο αριθμός τους δεν αντιπροσωπεύει το σύνολο του πληθυσμού των εκπαιδευτικών. Επομένως δεν μπορεί να υπάρξει γενίκευση των συμπερασμάτων.

6. Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων

6.1 Έρευνα ειδικών ΕξΑΕ

6.1.1 Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων

Παρακάτω γίνεται παρουσίαση των δημογραφικών στοιχείων των συμμετεχόντων.

E1: Φύλλο

Φύλο	Αριθμός
Άντρας	1
Γυναίκα	2
Σύνολο	3

Πίνακας 3: Φύλο

Στην έρευνα συμμετείχαν τρεις αξιολογητές, δυο γυναίκες και ένας άντρας.

E2: Ηλικία

Ηλικία	E1	E2	E3	Σύνολο
22 -30				0
31 - 40	✓		✓	2
41 - 50				0
>51		✓		1
Γενικό σύνολο	1	1	1	3

Πίνακας 4: Ηλικία

Στην ηλικιακή ομάδα 31- 40 ανήκουν οι δυο συμμετέχοντες, ενώ στην ηλικιακή ομάδα πάνω από 51 ανήκει ένας συμμετέχων.

E3: Χρόνια προϋπηρεσίας

Ηλικία	E1	E2	E3	Σύνολο
0 - 4				0
5- 10				0
11 - 20	✓		✓	2
>20		✓		1
Γενικό σύνολο	1	1	1	3

Πίνακας 5: Χρόνια προϋπηρεσίας

Ένας από τους συμμετέχοντες έχουν πάνω από 20 χρόνια προϋπηρεσίας ενώ οι άλλοι δύο έχουν από 11 – 20 χρόνια.

Ε4: Εξοικείωση συμμετεχόντων με τις ΤΠΕ

Εξοικείωση με ΤΠΕ	E1	E2	E3	Σύνολο
Διαφωνώ απόλυτα				0
Μάλλον διαφωνώ				0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ				0
Μάλλον συμφωνώ				0
Συμφωνώ απόλυτα	✓	✓	✓	3
Γενικό σύνολο	1	1	1	3

Πίνακας 6: Εξοικείωση συμμετεχόντων με τις ΤΠΕ

Ε5: Χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη

Χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη	E1	E2	E3	Σύνολο
Διαφωνώ απόλυτα				0
Μάλλον διαφωνώ				0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ				0
Μάλλον συμφωνώ			✓	1
Συμφωνώ απόλυτα	✓	✓		2
Γενικό σύνολο	1	1	1	3

Πίνακας 7 : Χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη

Ε6: Εξοικείωση με τη μέθοδο της ΕξΑΕ με τη χρήση των ΤΠΕ

Εξοικείωση με τη μέθοδο της ΕξΑΕ με τη χρήση των ΤΠΕ	E1	E2	E3	Σύνολο
Διαφωνώ απόλυτα				0
Μάλλον διαφωνώ				0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ				0
Μάλλον συμφωνώ			✓	1
Συμφωνώ απόλυτα	✓	✓		2
Γενικό σύνολο	1	1	1	3

Πίνακας 8: Εξοικείωση με τη μέθοδο της ΕξΑΕ με τη χρήση των ΤΠΕ

Ε7: Εξοικείωση με τη μελέτη ΕΥ σχεδιασμένο με τη μέθοδο της ΕξΑΕ

Εξοικείωση με τη μελέτη ΕΥ σχεδιασμένο με τη μέθοδο της ΕξΑΕ	Ε1	Ε2	Ε3	Σύνολο
Διαφωνώ απόλυτα				0
Μάλλον διαφωνώ				0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ				0
Μάλλον συμφωνώ			✓	1
Συμφωνώ απόλυτα	✓	✓		2
Γενικό σύνολο	1	1	1	3

Πίνακας 9: Εξοικείωση με τη μελέτη ΕΥ σχεδιασμένο με τη μέθοδο της ΕξΑΕ

Επομένως σύμφωνα με τις απαντήσεις τους και οι τρεις αξιολογητές έχουν τις γνώσεις να αξιολογήσουν το παρόν ΕΥ.

6.1.2 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων

Στην υποενότητα αυτή γίνεται παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας των ειδικών της ΕξΑΕ. Η παρουσίαση γίνεται σε μορφή πινάκων όπου σε κάθε πίνακα παρουσιάζεται η αποτίμηση του ΕΥ ανά κατηγορία ανάλυσης. Οι κωδικοί Δ1, Δ2, Δ3 έχουν δοθεί σε καθένα από τους ειδικούς της ΕξΑΕ προκειμένου να διασφαλιστεί η ανωνυμία τους. Στο τέλος κάθε κατηγορίας ανά άξονα γίνεται ο σχολιασμός των απαντήσεων τους.

1^{ος} Άξονας: Επιστημονική συνοχή/Τεκμηρίωση του ΕΥ

Στον πρώτο άξονα γίνεται λόγος για την Επιστημονική συνοχή/ Τεκμηρίωση του ΕΥ και εξετάζονται 5 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

A1: Βιβλιογραφική τεκμηρίωση

Στο Ε.Υ. γίνεται παράθεση πληροφοριών / απόψεων με την σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση.	
Δ1	Υπήρχε μια πλήρης βιβλιογραφική τεκμηρίωση.
Δ2	Σε όλες τις Δ.Ε του Ε.Υ. υπάρχει πολύ ικανοποιητική βιβλιογραφική τεκμηρίωση.
Δ3	Υπήρχε πλήρης βιβλιογραφική τεκμηρίωση.

Πίνακας 10: Βιβλιογραφική τεκμηρίωση

A2: Αναφορά σε διαφορετικές πηγές

Στο Ε.Υ. γίνεται αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών (Βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικά συνέδρια κλπ).	
Δ1	Γίνεται αναφορά σε διάφορες πηγές πληροφοριών όσον αφορά στο υλικό.
Δ2	Γίνεται αναφορά σε διάφορες πηγές με πληροφορίες που αφορούν στο υλικό.
Δ3	Οι αναφορές σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών είναι επαρκείς.

Πίνακας 11: Αναφορά σε διαφορετικές πηγές

A3: Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών

Στο Ε.Υ. γίνεται συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών / απόψεων.	
Δ1	Η συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών είναι επαρκής αν κρίνουμε ότι απευθύνεται σε νήπια.
Δ2	Γίνεται ικανοποιητική συγκριτική ανάλυση πληροφοριών δεδομένου ότι το Ε.Υ απευθύνεται σε μαθητές προσχολικής ηλικίας.
Δ3	Δεδομένης της χρήσης του συγκεκριμένου υλικού (προορίζεται για νήπια) η συγκριτική ανάλυση πληροφοριών είναι στοιχειώδης.

Πίνακας 12: Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών

A4: Ερμηνεία – κριτική συζήτηση πληροφοριών

Το Ε.Υ. είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία / κριτική συζήτηση των πληροφοριών.	
Δ1	Το ΕΥ έχει εμπλουτιστεί με την ερμηνεία των πληροφοριών (με τη βοήθεια κουμπιών που σε παραπέμπουν σε περαιτέρω πληροφορίες).
Δ2	Το Ε.Υ. είναι εμπλουτισμένο με ερμηνεία και κριτική συζήτηση των πληροφοριών. Σε όλες τις ενότητες του Ε.Υ. υπάρχουν κουμπιά που ερμηνεύουν περισσότερο κάποια στοιχεία του.

Δ3	Η ερμηνεία των πληροφοριών καθίσταται εύκολη προς τον χρήστη καθώς με τη χρήση ειδικών κουμπιών μεταφέρεται άμεσα σε αυτές .
-----------	--

Πίνακας 13 : Ερμηνεία – κριτική συζήτηση πληροφοριών

A5: Δυνατότητα μελέτης σε διαφορετικές πηγές

Το Ε.Υ. παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές;	
Δ1	Υπάρχει μια διαφάνεια σε κάθε διδακτική ενότητα που μας προτείνει κάποια βιβλία για περαιτέρω μελέτη.
Δ2	Εκτός από τη βιβλιογραφία στο τέλος κάθε ενότητας , υπάρχει υλικό για περαιτέρω μελέτη σε κάθε Δ.Ε.
Δ3	Σε κάθε διδακτική ενότητα υπάρχουν προτάσεις για περαιτέρω μελέτη.

Πίνακας 14: Δυνατότητα μελέτης σε διαφορετικές πηγές

Ανάλυση αποτελεσμάτων 1^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕξΑΕ υπάρχει επιστημονική συνοχή / τεκμηρίωση του ΕΥ. Απάντησαν πως υπάρχει πλήρης και ικανοποιητική βιβλιογραφική τεκμηρίωση καθώς και επάρκεια σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών. Επιπλέον, θεωρούν ότι γίνεται συγκριτική ανάλυση πληροφοριών δεδομένου της ηλικιακής ομάδας στην οποία απευθύνεται το υλικό, καθώς και ότι το ΕΥ έχει εμπλουτιστεί με την ερμηνεία / κριτική συζήτηση πληροφοριών με τη βοήθεια κουμπιών. Τέλος και οι τρεις αναφέρουν ότι παρέχεται η δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές.

2^{ος} Άξονας: Το ΕΥ συμβάλει στην απλή και κατανοητή παρουσίαση του Γνωστικού Αντικειμένου

Στο δεύτερο άξονα αναφέρεται η συμβολή του ΕΥ στην απλή και κατανοητή παρουσίαση του Γνωστικού Αντικειμένου και εξετάζονται 10 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

B1: Φιλικό ύφος

Το ύφος γραφής του Ε.Υ. είναι φιλικό για τον αναγνώστη.	
Δ1	Το ύφος γραφής του ΕΥ είναι φιλικό και ανταποκρίνεται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.
Δ2	Το εκπαιδευτικό υλικό είναι πολύ φιλικό και εναρμονίζεται με την ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνεται.
Δ3	Το ύφος του Ε.Υ. είναι αρκετά φιλικό προς τους χρήστες και εναρμονίζεται πλήρως με την ηλικία τους.

Πίνακας 15 : Φιλικό ύφος

B2: Χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών

Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών.	
Δ1	Σε όλες τις διδακτικές ενότητες γίνεται χρήση των προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών τόσο στις δραστηριότητες όσο και στις πληροφορίες και γίνεται οικείο για τον αναγνώστη.
Δ2	Σε όλο το Ε.Υ. χρησιμοποιούνται προσωπικές και κτητικές αντωνυμίες και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να νιώθει ο χρήστης ότι το υλικό απευθύνεται σε αυτόν.
Δ3	Υπάρχει συχνή χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών με αποτέλεσμα την αμεσότητά του Ε.Υ.

Πίνακας 16 : Χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών

B3: Χρήση καθομιλούμενης γλώσσας

Στο Ε.Υ. γίνεται κατά το δυνατόν χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας.	
Δ1	Η χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας υπάρχει σε όλο το υλικό και είναι άμεσα συνυφασμένη με την ηλικία των παιδιών στα οποία απευθύνεται το υλικό.
Δ2	Γίνεται σε απόλυτο βαθμό χρήση της καθομιλουμένης , καθώς τα παιδιά νηπιακής ηλικίας στα οποία απευθύνεται πρέπει να την κατανοούν.

Δ3	Η γλώσσα του Ε.Υ είναι απλή και κατανοητή.
-----------	--

Πίνακας 17: Χρήση καθομιλούμενης γλώσσας

B4: Ευανάγνωστη γραφή

Η γραφή του Ε.Υ. είναι ευανάγνωστη.	
Δ1	Η γραφή του ΕΥ είναι ευανάγνωστη με σωστή πυκνότητα κειμένου και το μέγεθος της γραμματοσειράς είναι αρκετά ικανοποιητικό.
Δ2	Αν και το υλικό απευθύνεται σε μαθητές προσχολικής ηλικίας οι οποίοι δεν έχουν κατακτήσει τον μηχανισμό της ανάγνωσης , είναι ευανάγνωστη .
Δ3	Η γραφή του ΕΥ είναι ευανάγνωστη με μέγεθος γραμματοσειράς που ικανοποιεί πλήρως.

Πίνακας 18: Ευανάγνωστη γραφή

B5: Ικανοποιητική πυκνότητα πληροφοριών

Η πυκνότητα των πληροφοριών του Ε.Υ. είναι ικανοποιητική.	
Δ1	Υπάρχει ικανοποιητική πυκνότητα πληροφοριών χωρίς περιττές πληροφορίες.
Δ2	Ναι , η πυκνότητα του Ε.Υ. είναι πολύ ικανοποιητική.
Δ3	Το Ε.Υ δε σε κουράζει καθώς παρουσιάζει όσες πληροφορίες είναι χρήσιμες και απαραίτητες.

Πίνακας 19: Ικανοποιητική πυκνότητα πληροφοριών

B6: Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης

Το Ε.Υ. παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης.	
Δ1	Το ΕΥ παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης. Ο εκπαιδευόμενος δε χρειάζεται να μετακινεί την μπάρα.

Δ2	Το Ε.Υ. παρουσιάζεται τμηματικά στην οθόνη. Δε χρειάζεται να μετακινήσει ο χρήστης καμία μπάρα για να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες.
Δ3	Το ΕΥ παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης χωρίς να χρειάζεται μετακίνηση της μπάρας.

Πίνακας 20: Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης

B7: Μόνο κείμενο

Το Ε.Υ. περιέχει μόνο κείμενο.	
Δ1	Το ΕΥ δεν περιέχει μόνο κείμενο.
Δ2	Όχι , το εκπαιδευτικό δεν περιέχει μόνο κείμενο.
Δ3	Το Ε.Υ δεν περιέχει μόνο κείμενο.

Πίνακας 21: Μόνο κείμενο

B8: Κείμενο και εικόνες

Το Ε.Υ περιέχει κείμενο και εικόνες.	
Δ1	Το ΕΥ περιέχει σε κάποιες διαφάνειες κείμενο το οποίο είναι πάντα δίπλα σε εικόνες που του ταιριάζουν.
Δ2	Το Ε.Υ. σε αρκετές διαφάνειες περιέχει περιορισμένο κείμενο και τις κατάλληλες εικόνες που ταιριάζουν με αυτό.
Δ3	Το Ε.Υ δεν περιέχει μόνο κείμενο και εικόνες.

Πίνακας 22: Κείμενο και εικόνες

B9: Κείμενο, εικόνες και βίντεο

Το Ε.Υ περιέχει κείμενο, εικόνες και video.	
Δ1	Το ΕΥ περιέχει λιγότερο κείμενο, πολλές εικόνες όμως και βίντεο κυρίως διαδραστικά κάνοντάς το ελκυστικό για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας.

Δ2	Σε πολλά σημεία του Ε.Υ. υπάρχει συνδυασμός εικόνας , κειμένου και βίντεο με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι ευχάριστο και ελκυστικό για τον χρήστη.
Δ3	Το ΕΥ περιέχει ελάχιστο κείμενο, πολλές εικόνες, βίντεο, κυρίως διαδραστικά, κάνοντάς το ελκυστικό για παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Πίνακας 23: Κείμενο, εικόνες και βίντεο

B10: Χρωματικές συνθέσεις για άνετη αλληλεπίδραση

Οι χρωματικές συνθέσεις του Ε.Υ. συμβάλλουν στην άνετη αλληλεπίδραση.	
Δ1	Οι χρωματικές συνθέσεις που έχουν επιλεγεί βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να πλοηγείται με άνεση. Η ομοιομορφία των χρωμάτων καθοδηγεί και δεν μπερδεύει το χρήστη.
Δ2	Η επιλογή των χρωμάτων είναι πολύ καλή και δεν κουράζει τον χρήστη. Η ομοιομορφία συμβάλλει στην καλύτερη και πιο ευχάριστη κατανόηση του υλικού.
Δ3	Οι χρωματικές συνθέσεις που έχουν επιλεγεί βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να πλοηγείται με άνεση. Η ομοιομορφία των χρωμάτων βοηθά τον χρήστη να αλληλεπιδρά με το Ε.Υ.

Πίνακας 24: Χρωματικές συνθέσεις για άνετη αλληλεπίδραση

Ανάλυση αποτελεσμάτων 2^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕΞΑΕ το ΕΥ συμβάλλει στην απλή και κατανοητή παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου. Απάντησαν πως το ύφος γραφής είναι φιλικό για τον αναγνώστη , πως γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών και χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας. Επιπλέον ως προς τη γραφή απάντησαν πως είναι ευανάγνωστη με σωστή πυκνότητα κειμένου και ικανοποιητικό μέγεθος γραμματοσειράς και πυκνότητα πληροφοριών. Αναφέρουν πως υπάρχει τμηματική παρουσίαση του ΕΥ στο μέγεθος της οθόνης χωρίς να χρειάζεται να μετακινηθεί η μπάρα. Επίσης, έκριναν πως το εκπαιδευτικό υλικό περιέχει ελάχιστο κείμενο το οποίο συνδυάζεται με κατάλληλες εικόνες και βίντεο καθιστώντας το ελκυστικό και ευχάριστο για παιδιά Προσχολικής ηλικίας. Τέλος, δήλωσαν πως οι χρωματικές συνθέσεις βοηθούν στην άνετη και ξεκούραστη πλοήγηση αλλά και στην καλύτερη και πιο ευχάριστη κατανόηση του υλικού.

3^{ος} Άξονας: Ευχρηστία ΕΥ

Στον τρίτο άξονα γίνεται αναφορά στην ευχρηστία του εκπαιδευτικού υλικού και εξετάζονται 4 βασικά αντικείμενα όπως αυτά φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

C1: Κουμπιά κατανοητά και αναγνωρίσιμα

Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ. (εμπρός, πίσω κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.	
Δ1	Τα κουμπιά είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα. Επιπλέον στην αρχή κάθε ενότητας υπάρχουν διαφάνειες που τα εξηγούν.
Δ2	Στην αρχή κάθε ενότητας υπάρχουν κουμπιά που είναι πολύ κατατοπιστικά και βοηθούν τον χρήστη στην ανεμπόδιση εξερεύνηση του υλικού.
Δ3	Τα κουμπιά είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα. Στην αρχή κάθε διδακτικής ενότητας υπάρχουν επεξηγηματικές διαφάνειες για αυτά.

Πίνακας 25: Κουμπιά κατανοητά και αναγνωρίσιμα

C2: Εικονίδια κατανοητά και αναγνωρίσιμα

Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ. (πρόσθετες πηγές, δραστηριότητες κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.	
Δ1	Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα. Σε κάθε διδακτική ενότητα γίνεται χρήση των ίδιων εικονιδίων με συνέπεια να προσφέρουν βοήθεια στο χρήστη.
Δ2	Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα. Η επεξήγησή τους βοηθάει τον χρήστη στην άνετη πλοήγηση και στην καλύτερη κατανόηση του υλικού.
Δ3	Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα. Σε κάθε διδακτική ενότητα γίνεται χρήση των ίδιων εικονιδίων με αποτέλεσμα να προσφέρουν βοήθεια στον χρήστη.

Πίνακας 26: Εικονίδια κατανοητά και αναγνωρίσιμα

C3: Εύκολη πλοήγηση

Η πλοήγηση στο Ε.Υ. είναι εύκολη.

Δ1	Η πλοήγηση του ΕΥ είναι εύκολη αφού υπάρχουν σε κάθε διαφάνεια κουμπιά (εμπρός, πίσω, περιεχόμενα, αρχική σελίδα, βιβλιογραφία).
Δ2	Η πλοήγηση στο Ε.Υ. είναι πολύ εύκολη και δεν αφήνει καμία απορία στον χρήστη.
Δ3	Η πλοήγηση καθίσταται εξαιρετικά εύκολη με τη χρήση των κουμπιών αλλά και της μπάρας.

Πίνακας 27: Εύκολη πλοήγηση

C4 : Αξιοπιστία υπερσυνδέσμων

Οι υπερσύνδεσμοι του Ε.Υ. οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο.	
Δ1	Οι υπερσύνδεσμοι του ΕΥ οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο ανοίγοντάς το μάλιστα σε νέο παράθυρο για διευκόλυνση του χρήστη.
Δ2	Όλοι οι υπερσύνδεσμοι λειτουργούν άψογα και οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο. Πάντα γίνεται άνοιγμα σε νέο παράθυρο για να μην υπάρχει σύγχυση από την πλευρά του χρήστη.
Δ3	Οι υπερσύνδεσμοι είναι πλήρως λειτουργικοί.

Πίνακας 28: Αξιοπιστία υπερσυνδέσμων

Ανάλυση αποτελεσμάτων 3^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕξΑΕ υπάρχει ευχρηστία στο ΕΥ. Οι τρεις ειδικοί της ΕξΑΕ αναφέρουν ότι τόσο τα κουμπιά όσο και τα εικονίδια είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα, αφού υπάρχουν διαφάνειες που τα εξηγούν. Επιπλέον, απάντησαν πως η πλοήγηση καθίσταται εύκολη λόγω των κουμπιών που υπάρχουν. Τέλος, ως προς την αξιοπιστία των υπερσυνδέσμων επισημαίνουν ότι οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο κάνοντας αναφορά και στο γεγονός ότι ανοίγουν σε νέο παράθυρο διευκολύνοντας τον χρήστη.

4^{ος} Άξονας: Το ΕΥ υποστηρίζει – καθοδηγεί τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του

Ο τέταρτος άξονας αναφέρεται στην υποστήριξη και καθοδήγηση του εκπαιδευόμενου στη μελέτη του και εξετάζονται 3 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

D1: Συμβουλές μελέτης ΕΥ

Παρέχονται συμβουλές για το πώς να μελετηθεί το εκπαιδευτικό υλικό.	
Δ1	Στην αρχή κάθε διδακτικής ενότητας αλλά και ενδιάμεσα στις διαφάνειες υπάρχει βίντεο είτε η φωνή της νεράιδας που κατατοπίζει πλήρως τον εκπαιδευόμενο για τη μελέτη του.
Δ2	Οι οδηγίες σε όλο το φάσμα του υλικού είναι πολύ ικανοποιητικές κι αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την άνετη μελέτη του υλικού .
Δ3	Στην αρχή κάθε ενότητας αλλά και ενδιάμεσα στις διαφάνειες υπάρχει αναλυτική καθοδήγηση.

Πίνακας 29: Συμβουλές μελέτης ΕΥ

D2: Έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία

Το Ε.Υ. υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο προκειμένου να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία (Υπάρχουν πλαίσια ή έντονη γραφή (σήμανση) ώστε να τονίζονται σημαντικές έννοιες).	
Δ1	Το ΕΥ υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο με το να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία που κρίνει ότι θα βοηθήσουν το χρήστη στην άνετη πλοήγησή του.
Δ2	Το Ε.Υ. υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο, δίνοντας έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία που θέλει η δημιουργός να τονίσει.
Δ3	Το ΕΥ υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο με το να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία που κρίνει ότι θα βοηθήσουν τον χρήστη να πλοηγηθεί άνετα.

Πίνακας 30: Έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία

D3: Επεξηγηματικά σχόλια

Στο Ε.Υ. υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια τα οποία υποστηρίζουν τον σπουδαστή στη μελέτη του.	
Δ1	Υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια σε σημεία που φαίνεται ότι χρειαζόταν.
Δ2	Όπου είναι αναγκαίο , υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια. Με αυτόν τον τρόπο ο χρήστης δεν έχει απορίες.
Δ3	Υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια όπου κρίνεται απαραίτητο.

Πίνακας 31: Επεξηγηματικά σχόλια

Ανάλυση αποτελεσμάτων 4^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕξΑΕ το ΕΥ υποστηρίζει και καθοδηγεί τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του. Αναφέρουν ότι παρέχονται οι κατάλληλες συμβουλές για τον τρόπο μελέτης του ΕΥ με τη βοήθεια καθ'όλη τη διάρκεια του υλικού βίντεο και της φωνής της νεράιδας. Επιπλέον, απάντησαν ότι το ΕΥ υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία τα οποία κρίνεται αναγκαίο να τονιστούν αλλά και να βοηθήσουν στην άνετη πλοήγηση του χρήστη. Τέλος, υποστηρίζουν ότι υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια στα κατάλληλα σημεία.

5^{ος} Άξονας: Το ΕΥ υποστηρίζει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του

Ο πέμπτος άξονας αναφέρεται στο κατά πόσο το ΕΥ υποστηρίζει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του και εξετάζονται 6 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες

E1: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την έκφραση απόψεων

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές του απόψεις (κρίσεις) πάνω σε σημαντικά ζητήματα.	
Δ1	Το ΕΥ ενθαρρύνει τον εκπαιδευόμενο μέσω του Padlet να εκφράσει τις απόψεις του.
Δ2	Μέσω του ψηφιακού πίνακα ανακοινώσεων ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα να εκφράσει τις απόψεις του.
Δ3	Το ΕΥ ενθαρρύνει τον εκπαιδευόμενο με τη βοήθεια του Padlet να εκφράσει τις απόψεις του.

Πίνακας 32: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την έκφραση απόψεων

E2: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη διατύπωση ερωτήσεων

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του ερωτήσεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα.	
Δ1	Το ΕΥ λόγω των εκπαιδευόμενων στους οποίους απευθύνεται δεν περιέχει δραστηριότητες που να τον ενθαρρύνουν να διατυπώσει τις δικές του ερωτήσεις.

Δ2	Λόγω της ηλικιακής στην οποία απευθύνεται το Ε.Υ. δεν υπάρχουν τέτοιου είδους δραστηριότητες.
Δ3	Δεδομένης της ηλικίας των χρηστών δεν υπάρχουν δραστηριότητες που να τους ενθαρρύνουν να διατυπώσει τις δικές του ερωτήσεις.

Πίνακας 33: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη διατύπωση ερωτήσεων

E3: Δραστηριότητες συναισθηματικής εμπλοκής

Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.	
Δ1	Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα μέσω του padlet.
Δ2	Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα σε περιορισμένη έκταση.
Δ3	Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.

Πίνακας 34: Δραστηριότητες συναισθηματικής εμπλοκής

E4: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευόμενων

Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους.	
Δ1	Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους με τη βοήθεια του padlet.
Δ2	Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους μέσω του ψηφιακού πίνακα ανακοινώσεων.
Δ3	Το Ε.Υ. περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους μέσω του padlet.

Πίνακας 35: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευόμενων

Ε5: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να αισθανθεί μέλος κοινωνικής ομάδας

Το Ε.Υ. εμπειρέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες.	
Δ1	Το Ε.Υ. εμπειρέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες καθώς εκφράζεται μέσω του padlet ελεύθερα και ταυτόχρονα μπορεί να δει τις απόψεις των άλλων.
Δ2	Το Ε.Υ. εμπειρέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες καθώς του δίνει τη δυνατότητα να εκφράσει την άποψή του μέσα στην ομάδα χωρίς ενδοιασμούς.
Δ3	Το Ε.Υ. εμπειρέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες καθώς η ελεύθερη έκφρασή του πραγματοποιείται μέσω του padlet και συγχρόνως έχει την ευκαιρία να δει και τις απόψεις των υπόλοιπων.

Πίνακας 36: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να αισθανθεί μέλος κοινωνικής ομάδας

Ε6: Δραστηριότητες ενσωμάτωσης απόψεων στο ΕΥ

Το Ε.Υ. εμπειρέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει / εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό.	
Δ1	Το Ε.Υ. εμπειρέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει / εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό μέσω του padlet.
Δ2	Υπάρχουν δραστηριότητες , οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλουτίσει τις απόψεις του και τις ενσωματώσει σε αυτό.
Δ3	Το Ε.Υ. εμπειρέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει / εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό με τη βοήθεια του padlet.

Πίνακας 37: Δραστηριότητες ενσωμάτωσης απόψεων στο ΕΥ

Ανάλυση αποτελεσμάτων 5^{ου} ερευνητικού άξονα

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕξΑΕ το ΕΥ υποστηρίζει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του. Απάντησαν ότι μέσω padlet οι εκπαιδευόμενοι ενθαρρύνονται να εκφράσουν τις δικές τους απόψεις αλλά και να εμπλακούν συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα. Ωστόσο, αναφέρουν ότι λόγω της ηλικίας που απευθύνεται δεν υπάρχουν δραστηριότητες οι οποίες να ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει δικές του ερωτήσεις. Επιπλέον, απάντησαν ότι στο ΕΥ εμπεριέχονται δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευόμενων αλλά και δραστηριότητες (με τη βοήθεια του padlet) για να γίνουν μέλος κοινωνικής ομάδας. Τέλος, υποστήριξαν ότι μέσω του padlet οι εκπαιδευόμενοι ενθαρρύνονται να ενσωματώσουν / εμπλουτίσουν τις απόψεις τους στο ΕΥ.

6^{ος} Άξονας: Το ΕΥ παρέχει δυνατότητα Αναστοχασμού – Αυτοαξιολόγησης στον εκπαιδευόμενο

Ο έκτος άξονας αναφέρεται στη δυνατότητα που παρέχει το ΕΥ για αναστοχασμό – αυτοαξιολόγηση στον εκπαιδευόμενο και εξετάζονται 5 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

ST1: Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευόμενου.	
Δ1	Σε κάθε διδακτική ενότητα τόσο στις υποενότητες όσο και στο τέλος κάθε διδακτικής υπάρχουν δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης.
Δ2	Στο τέλος κάθε διδακτικής ενότητας καθώς στον κύριο κορμό του Ε.Υ. υπάρχουν δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης.
Δ3	Σε κάθε διδακτική ενότητα υπάρχουν δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης.

Πίνακας 38: Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης

ST2: Δραστηριότητες για ανάπτυξη αυτόνομης κριτικής σκέψης

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου.

Δ1	Το ΕΥ εμπεριέχει λίγες δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου.
Δ2	Το Ε.Υ. εμπεριέχει σε περιορισμένη κλίμακα , δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου
Δ3	Το Ε.Υ. δεν περιέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου.

Πίνακας 39: Δραστηριότητες για ανάπτυξη αυτόνομης κριτικής σκέψης

ST3: Δραστηριότητες για ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου.	
Δ1	Υπάρχει μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου.
Δ2	Υπάρχουν αρκετές και ποικίλες τέτοιες δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου.
Δ3	Υπάρχει πλήθος δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου.

Πίνακας 40: Δραστηριότητες για ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση

ST4: Δραστηριότητες συσχέτισης νέων δεδομένων με τη δική του πραγματικότητα

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να συσχετίσει τα νέα δεδομένα με τη δική του πραγματικότητα.	
Δ1	Υπάρχουν κάποιες δραστηριότητες που βοηθούν το χρήστη να συσχετίσει αυτά που έμαθε με τη δική του πραγματικότητα.
Δ2	Υπάρχουν δραστηριότητες οι οποίες βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να συσχετίσει τις μέχρι τώρα γνώσεις του σχετικά με τη στοματική υγιεινή με τις νέες γνώσεις που παίρνει από το Ε.Υ.
Δ3	Σε μεγάλο βαθμό ο εκπαιδευόμενος, μέσα από τις δραστηριότητες μπορεί να συσχετίσει τα νέα δεδομένα με τη δική του πραγματικότητα.

Πίνακας 41: Δραστηριότητες συσχέτισης νέων δεδομένων με τη δική του πραγματικότητα

ST5: Δραστηριότητες εφαρμογής νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα.	
Δ1	Ναι υπάρχουν τέτοιες δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον χρήστη να κάνει εφαρμογή της νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα.
Δ2	Κάποιες δραστηριότητες που εμπεριέχονται στο υλικό ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στην καθημερινή του πραγματικότητα.
Δ3	Σαφώς υπάρχουν αρκετές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον χρήστη να κάνει εφαρμογή της νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα.

Πίνακας 42: Δραστηριότητες εφαρμογής νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα

Ανάλυση αποτελεσμάτων 6^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕξΑΕ μέσω του ΕΥ παρέχεται η δυνατότητα Αναστοχασμού – Αυτοαξιολόγησης στον εκπαιδευόμενο. Ανέφεραν πως σε κάθε διδακτική ενότητα υπάρχουν δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης. Όσον αφορά στις δραστηριότητες για την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης οι δυο από τους τρεις ειδικούς της ΕξΑΕ ανέφεραν ότι υπάρχουν ελάχιστες τέτοιες δραστηριότητες ενώ ένας ανέφερε ότι δεν εμπεριέχονται καθόλου τέτοιες δραστηριότητες στο ΕΥ. Επιπλέον, έκριναν ότι υπάρχουν αρκετές δραστηριότητες για την ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση. Τέλος, απάντησαν ότι υπάρχουν δραστηριότητες συσχέτισης νέων δεδομένων αλλά και δραστηριότητες εφαρμογής νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα.

7^{ος} Άξονας: Σκοπός- προσδοκώμενα αποτελέσματα

Ο έβδομος άξονας αναφέρεται στο σκοπό και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και εξετάζονται 6 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

Z1: Σαφήνεια στη διατύπωση του σκοπού κάθε ΔΕ

Στο Ε.Υ. διατυπώνεται σαφώς ο σκοπός της κάθε διδακτικής ενότητας.

Δ1	Διατυπώνεται σαφέστατα σε κάθε διδακτική ενότητα ο σκοπός της.
Δ2	Υπάρχει απόλυτη σαφήνεια ο σκοπός της κάθε διδακτικής ενότητας.
Δ3	Ναι, διατυπώνεται με μεγάλη σαφήνεια στην αρχή κάθε ενότητας.

Πίνακας 43: Σαφήνεια στη διατύπωση του σκοπού κάθε ΔΕ

Z2: Σαφήνεια στη διατύπωση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων κάθε ΔΕ

Στο Ε.Υ. διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε διδακτική ενότητα.	
Δ1	Διατυπώνονται σαφέστατα σε κάθε διδακτική ενότητα τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.
Δ2	Διατυπώνονται με απόλυτη σαφήνεια τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε διδακτική ενότητα.
Δ3	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα διατυπώνονται σαφέστατα σε κάθε διδακτική ενότητα.

Πίνακας 44: Σαφήνεια στη διατύπωση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων κάθε ΔΕ

Z3: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο γνώσεων

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων.	
Δ1	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα εμφανέστατα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων.
Δ2	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων με τον τρόπο που είναι διατυπωμένα.
Δ3	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν επαρκώς τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων.

Πίνακας 45: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο γνώσεων

Z4: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο δεξιοτήτων

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων.	
Δ1	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα εμφανέστατα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων.

Δ2	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν χωρίς αμφιβολία τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων.
Δ3	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν σε μεγάλο βαθμό τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων.

Πίνακας 46: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο δεξιοτήτων

Z5: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο στάσεων

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων.	
Δ1	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα εμφανέστατα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων.
Δ2	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων.
Δ3	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων.

Πίνακας 47: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο στάσεων

Z6: Έλεγχος προόδου με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα

Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.	
Δ1	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα δίνουν τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να ελέγξει την πρόοδο του.
Δ2	Ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα να ελέγχει την πρόοδο του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.
Δ3	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα δίνουν τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να μπορεί να κάνει έλεγχο της προόδου του.

Πίνακας 48: Έλεγχος προόδου με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα

Ανάλυση αποτελεσμάτων 7^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕξΑΕ έχει διατυπωθεί με σαφήνεια τόσο ο σκοπός όσο και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε διδακτικής ενότητας του εκπαιδευτικού υλικού. Επίσης, δήλωσαν ότι ο εκπαιδευόμενος παρακινείται από τα προσδοκώμενα

αποτελέσματα σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων. Τέλος, δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

8^{ος} Άξονας: Το ΕΥ έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης

Ο όγδοος άξονας αναφέρεται στη δημιουργία του ΕΥ σύμφωνα με τις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης και εξετάζονται 15 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

H1: Συνδυασμός κειμένου εικόνας (Πολυμεσική Αρχή)

Στο Ε.Υ. υπάρχει συνδυασμός κείμενου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου. (Πολυμεσική Αρχή)	
Δ1	Υπάρχει συνδυασμός κειμένου και εικόνας σε διαφάνειες σε όλες τις διδακτικές ενότητες.
Δ2	Σε όλο το Ε.Υ. υπάρχουν διαφάνειες που συνδυάζουν κείμενο και εικόνα για την καλύτερη παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου.
Δ3	Υπάρχει επαρκής συνδυασμός κειμένου και εικόνας στις διαφάνειες όλων των διδακτικών ενότητων.

Πίνακας 49: Συνδυασμός κειμένου εικόνας (Πολυμεσική Αρχή)

H2: Χρήση εικόνων (Πολυμεσική Αρχή)

Στο Ε.Υ. η χρήση των εικόνων σας βοηθάει να κατανοήσετε το γνωστικό αντικείμενο. (Πολυμεσική Αρχή)	
Δ1	Η χρήση των εικόνων μας βοηθάει να κατανοήσουμε πλήρως το γνωστικό αντικείμενο σε όλο το ΕΥ.
Δ2	Η χρήση των εικόνων είναι πολύ βοηθητική για την κατανόηση του γνωστικού αντικείμενου.
Δ3	Η χρήση των εικόνων βοηθάει αρκετά τον χρήστη να κατανοήσει το γνωστικό αντικείμενο

Πίνακας 50: Χρήση εικόνων (Πολυμεσική Αρχή)

H3: Στοιχεία Αφήγησης (Αρχή Τροπικότητας)

Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία αφήγησης (μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλια κ.ά.). (Αρχή Τροπικότητας)

Δ1	Σε όλο το ΕΥ υπάρχουν στοιχεία αφήγησης με τη νεράιδα των δοντιών και με βίντεο.
Δ2	Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία μονολόγου σε μορφή βίντεο , περιγραφές και σχόλια όπου κρίνεται απαραίτητο.
Δ3	Είναι αρκετά τα στοιχεία της αφήγησης τόσο με τη νεράιδα των δοντιών όσο και με τα βίντεο που έχουν δημιουργηθεί.

Πίνακας 51: Στοιχεία Αφήγησης (Αρχή Τροπικότητας)

H4: Μη σχετικές πληροφορίες (Αρχή Συνοχής)

Στο Ε.Υ. συμπεριλαμβάνονται μη σχετικές πληροφορίες (λέξεις, εικόνες, ήχοι) με το γνωστικό αντικείμενο. (Αρχή της Συνοχής)	
Δ1	Στο ΕΥ όλες οι πληροφορίες σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο.
Δ2	Σε καμία περίπτωση. Όλες οι πληροφορίες είναι σχετικές με το γνωστικό αντικείμενο .
Δ3	Η αρχή της συνοχής εξυπηρετείται πλήρως καθώς όλες οι πληροφορίες συνδέονται με το γνωστικό αντικείμενο.

Πίνακας 52: Μη σχετικές πληροφορίες (Αρχή Συνοχής)

H5: Φιλική γλώσσα (Αρχή Προσωποποίησης)

Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση φιλικής γλώσσας. (Αρχή της Προσωποποίησης)	
Δ1	Στο ΕΥ γίνεται χρήση της γλώσσας με φιλικό τρόπο ως προς τον χρήστη.
Δ2	Η γλώσσα του Ε.Υ. είναι απλή και φιλική για τον εκπαιδευόμενο.
Δ3	Η χρήση της γλώσσας είναι αρκετά φιλική προς τον χρήστη.

Πίνακας 53: Φιλική γλώσσα (Αρχή Προσωποποίησης)

H6: Χρήση δεύτερου προσώπου (Αρχή Προσωποποίησης)

Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση δεύτερου προσώπου. (Αρχή της Προσωποποίησης)	
Δ1	Σε όλες τις διδακτικές ενότητες στο ΕΥ χρησιμοποιείται το δεύτερο πρόσωπο.

Δ2	Η χρήση του δεύτερου προσώπου είναι ευρεία στα σημεία του Ε.Υ. όπου η δημιουργός θέλει να απευθυνθεί στον εκπαιδευόμενο.
Δ3	Σε όλες τις διδακτικές ενότητες στο ΕΥ γίνεται χρήση του δεύτερου προσώπου.

Πίνακας 54: Χρήση δεύτερου προσώπου (Αρχή Προσωποποίησης)

H7: Ηχητική παρουσίαση (Αρχή Προσωποποίησης)

Στο Ε.Υ. γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου. (Αρχή της Προσωποποίησης)	
Δ1	Σε όλες τις διδακτικές ενότητες γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου με τη βοήθεια της νεράιδας των δοντιών.
Δ2	Ναι, στο Ε.Υ. γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου σε όλες τις διαφάνειες των διδακτικών ενοτήτων.
Δ3	Σε όλο το ΕΥ γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου με τη βοήθεια της νεράιδας των δοντιών.

Πίνακας 55: Ηχητική παρουσίαση (Αρχή Προσωποποίησης)

H8: Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης (Αρχή Φωνής)

Στο Ε.Υ. το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο. (Αρχή της Φωνής)	
Δ1	Η φωνή είναι φιλική και προκαλεί ευχάριστα συναισθήματα στον εκπαιδευόμενο σε όλο το ΕΥ.
Δ2	Το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο και αυτό το κάνει ευχάριστο προς το χρήστη σε όλο το Ε.Υ.
Δ3	Το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι αρκετά φιλικό προς τον εκπαιδευόμενο.

Πίνακας 56: Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης (Αρχή Φωνής)

H9: Φιλικός χαρακτήρας – Avatar (Αρχή Εικόνας)

Στο Ε.Υ. εμφανίζεται ένας φιλικός χαρακτήρας (avatar) που ενισχύει τη διαδικασία μάθησης των εκπαιδευόμενων. (Αρχή της Εικόνας)
--

Δ1	Υπάρχει ένα φιλικό avatar που εμφανίζεται όποτε κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να ενισχυθεί η διαδικασία μάθησης των εκπαιδευμένων.
Δ2	Το avatar που εμφανίζεται στο Ε.Υ. ενισχύει τη διαδικασία μάθησης και μάλιστα με εύκολο και πολύ κατανοητό τρόπο.
Δ3	Ένα φιλικό avatar εμφανίζεται όποτε κρίνεται σκόπιμο προκειμένου να ενισχυθεί η διαδικασία μάθησης των εκπαιδευόμενων.

Πίνακας 57: Φιλικός χαρακτήρας – Avatar (Αρχή Εικόνας)

H10: Τμηματική παρουσίαση περιεχομένου (Αρχή Κατάτμησης)

Στο Ε.Υ. η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου γίνεται τμηματικά. (Αρχή της Κατάτμησης)	
Δ1	Η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου γίνεται τμηματικά, σε μπουκίτσες και αυτό το κάνει πολύ προσιτό στους εκπαιδευόμενους.
Δ2	Η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου είναι τμηματική. Αυτό δεν κουράζει τον χρήστη και τον βοηθάει στην καλύτερη πρόσληψη των πληροφοριών.
Δ3	Εξυπηρετείται πλήρως η αρχή της κατάτμησης καθώς το Ε.Υ. παρουσιάζεται τμηματικά, σε μπουκίτσες.

Πίνακας 58: Τμηματική παρουσίαση περιεχομένου (Αρχή Κατάτμησης)

H11: Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση (Αρχή Προσωποποίησης)

Στο Ε.Υ. υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους. (Αρχή της Προσωποποίησης)	
Δ1	Υπάρχει πληθώρα διαδραστικών δραστηριοτήτων που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους σε όλο το ΕΥ.
Δ2	Υπάρχουν ποικίλες και σε ικανοποιητικό βαθμό δραστηριότητες, σε όλο το φάσμα του Ε.Υ., που δίνουν ανατροφοδότηση στον εκπαιδευόμενο.
Δ3	Υπάρχει πλήθος διαδραστικών δραστηριοτήτων που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους σε όλο το ΕΥ.

Πίνακας 59: Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση (Αρχή Προσωποποίησης)

H12: Μακροσκελή κείμενα (Αρχή Κατάτμησης)

Στο Ε.Υ. υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου; (Αρχή της Κατάτμησης)	
Δ1	Στο Ε.Υ. δεν υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου.
Δ2	Όχι, δεν υπάρχουν. Τα κείμενα είναι μικρά, δεν κουράζουν και δεν προκαλούν τη δυσαρέσκεια του εκπαιδευόμενου.
Δ3	Στο Ε.Υ. αποφεύγονται τα μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου.

Πίνακας 60: Μακροσκελή κείμενα (Αρχή Κατάτμησης)

H13: Σαφείς οδηγίες για δραστηριότητες – εργασίες (Αρχή Σηματοδότησης)

Το Ε.Υ. παρέχει σαφείς οδηγίες στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών. (Αρχή της Σηματοδότησης)	
Δ1	Οι οδηγίες που παρέχονται στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών είναι σαφέστατες σε όλο το Ε.Υ.
Δ2	Οι οδηγίες σε όλο το Ε.Υ. είναι πολύ σαφείς και στοχευμένες και δεν αφήνουν απορίες στους εκπαιδευόμενους. Κάνουν άνετη την πλοήγηση στο υλικό και συνάμα ευχάριστη.
Δ3	Οι οδηγίες που παρέχονται είναι αρκετά σαφείς σε όλο το Ε.Υ.

Πίνακας 61: Σαφείς οδηγίες για δραστηριότητες – εργασίες (Αρχή Σηματοδότησης)

H14: Στοιχεία επισήμανσης (Αρχή Σηματοδότησης)

Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης (έντονη γραφή, υπογράμμιση, χρωματισμός κ.ά.). (Αρχή της Σηματοδότησης)	
Δ1	Υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης.
Δ2	Υπάρχουν σημεία επισήμανσης όπου κρίνεται απαραίτητο.
Δ3	Τα στοιχεία επισήμανσης του Ε.Υ. είναι επαρκή.

Πίνακας 62: Στοιχεία επισήμανσης (Αρχή Σηματοδότησης)

H15: Εισαγωγικές δραστηριότητες βοήθειας για μελέτη γνωστικού αντικειμένου (Αρχή Προπαίδευσης)

Στο Ε.Υ. υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου. (Αρχή της Προπαίδευσης)	
Δ1	Σε κάθε διδακτική ενότητα υπάρχει ένα βίντεο που επιγραμματικά ενημερώνει τον χρήστη τι πρόκειται να παρακολουθήσει σε όλη την ενότητα.
Δ2	Σε όλες τις διδακτικές ενότητες υπάρχουν βίντεο που χαρακτηρίζονται εισαγωγικές δραστηριότητες και προϊδεάζουν τον εκπαιδευόμενο για το τι θα διδαχθεί .
Δ3	Στην αρχή κάθε διδακτικής ενότητας υπάρχει ένα βίντεο που επιγραμματικά ενημερώνει τον χρήστη τι πρόκειται να παρακολουθήσει σε όλη την ενότητα.

Πίνακας 63: Εισαγωγικές δραστηριότητες βοήθειας για μελέτη γνωστικού αντικειμένου (Αρχή Προπαίδευσης)

Ανάλυση αποτελεσμάτων 8^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕξΑΕ το ΕΥ έχει δημιουργηθεί βασισμένο στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης. Απάντησαν πως συνδυάζεται το κείμενο και η εικόνα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου καθώς και ότι χρησιμοποιούνται εικόνες οι οποίες βοηθάνε στην κατανόησή του (Πολυμεσική Αρχή). Στο ΕΥ υπάρχουν στοιχεία αφήγησης με τη βοήθεια της νεράιδας των δοντιών και των βίντεο καθώς και περιγραφές και σχόλια όπου κρίνεται απαραίτητο (Αρχή τροπικότητας). Επιπλέον, όλες οι πληροφορίες είναι σχετικές με το γνωστικό αντικείμενο (Αρχή Συνοχής). Ως προς την Αρχή της Προσωποποίησης γίνεται χρήση φιλικής γλώσσας, δεύτερου προσώπου, ηχητικής παρουσίασης του γνωστικού αντικειμένου με τη νεράιδα των δοντιών και τέλος υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση σε όλο το υλικό. Το φιλικό ύφος της ηχητικής παρουσίασης προκαλεί ευχάριστα συναισθήματα και κάνει ευχάριστο το ΕΥ (Αρχή Φωνής). Ο φιλικός χαρακτήρας avatar ενισχύει τη διαδικασία της μάθησης με εύκολο και κατανοητό τρόπο (Αρχή Εικόνας). Επίσης, σύμφωνα με την Αρχή της Κατάτμησης η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου γίνεται τμηματικά σε «μπουκίτσες» κάνοντάς το προσιτό χωρίς να κουράζει τον χρήστη, βοηθώντας τον στην καλύτερη πρόσληψη πληροφοριών και χωρίς να υπάρχουν μακροσκελή κείμενα. Επιπλέον, σε όλο το ΕΥ παρέχονται σαφείς οδηγίες για την υλοποίηση δραστηριοτήτων και εργασιών αλλά και στοιχεία επισήμανσης (Αρχή Σηματοδότησης). Τέλος, σε κάθε

διδασκτική ενότητα υπάρχουν εισαγωγικά βίντεο που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου (Αρχή Προπαίδευσης).

9^{ος} Άξονας: Γενικές επισημάνσεις

Ο ένατος άξονας αναφέρεται στις γενικές επισημάνσεις και εξετάζονται 2 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

ΤΗ1: Δυνατά σημεία ΕΥ

Ποια πιστεύετε ότι είναι τα τρία πιο δυνατά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού.	
Δ1	Τα διαδραστικά βίντεο Η ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου μέσω της νεράιδας Η έλλειψη μακροσκελών κειμένων
Δ2	Ποικίλες δραστηριότητες με ανατροφοδότηση Στοχευμένη παρουσία του avatar Εύχρηστο περιβάλλον πλοήγησης
Δ3	Σαφήνεια στις οδηγίες που παρέχονται Αλληλεπίδραση εκπαιδευόμενου με το Ε.Υ Διαρκής ανατροφοδότηση

Πίνακας 64: Δυνατά σημεία ΕΥ

ΤΗ2: Προτάσεις βελτίωσης ΕΥ

Γράψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό υλικό.	
Δ1	Δε θα άλλαζα κάτι στο υλικό, θεωρώ ότι είναι εύχρηστο, καλαίσθητο και βασισμένο στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer.
Δ2	Θεωρώ ότι το υλικό είναι πολύ προσεγμένο και κατάλληλο για την ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνεται.
Δ3	Δε θα άλλαζα κάτι στο υλικό, θεωρώ ότι είναι σαφές, εύληπτο και βασίζεται πλήρως στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer.

Πίνακας 65: Προτάσεις βελτίωσης ΕΥ

Ανάλυση αποτελεσμάτων 9^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕξΑΕ τα πιο δυνατά σημεία του ΕΥ είναι τα διαδραστικά βίντεο, η ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου μέσω της νεράιδας, η έλλειψη μακροσκελών κειμένων, οι ποικίλες δραστηριότητες με ανατροφοδότηση, η στοχευμένη παρουσία του avatar, το εύχρηστο περιβάλλον πλοήγησης, η σαφήνεια στις οδηγίες που παρέχονται, η αλληλεπίδραση εκπαιδευόμενου με το ΕΥ και η διαρκής ανατροφοδότηση. Επίσης και οι τρεις δήλωσαν ότι δε θα άλλαζαν κάτι στο ΕΥ καθώς θεωρούν ότι είναι εύχρηστο, καλαίσθητο, πολύ προσεγμένο, κατάλληλο για την ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνεται, σαφές, εύληπτο, αλλά και βασισμένο στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer.

6.2 Έρευνα εκπαιδευτικών ΠΕ60 Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηρακλείου.

6.2.1 Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων

Παρακάτω γίνεται παρουσίαση των δημογραφικών στοιχείων των συμμετεχόντων.

E1: Φύλο

Φύλο	Αριθμός
Αντρας	0
Γυναίκα	5
Σύνολο	5

Πίνακας 66: Φύλο

Στην έρευνα συμμετείχαν πέντε νηπιαγωγοί που ήταν όλες γυναίκες.

E2: Ηλικία

Ηλικία	N1	N2	N3	N4	N5	Σύνολο
22 -30						0
31 - 40	✓				✓	2
41 - 50				✓		1
>51		✓	✓			2
Γενικό σύνολο	1	1	1	1	1	5

Πίνακας 67: Ηλικία

Στην ηλικιακή ομάδα 31- 40 ανήκουν οι δυο συμμετέχοντες, στην ηλικιακή ομάδα 41 – 50 ανήκει ένας συμμετέχοντας, ενώ στην ηλικιακή ομάδα πάνω από 51 ανήκουν δυο συμμετέχοντες.

Ε3: Χρόνια προϋπηρεσίας

Ηλικία	N1	N2	N3	N4	N5	Σύνολο
0 - 4						0
5- 10	✓				✓	2
11 - 20				✓		1
>20		✓	✓			2
Γενικό σύνολο	1	1	1	1	1	5

Πίνακας 68: Χρόνια προϋπηρεσίας

Δυο από τους συμμετέχοντες έχουν 5-10 χρόνια προϋπηρεσίας, ένας συμμετέχοντας έχει 11 – 20 χρόνια, ενώ οι άλλοι δύο έχουν πάνω από 20 χρόνια προϋπηρεσίας.

Ε4: Εξοικείωση συμμετεχόντων με τις ΤΠΕ

Εξοικείωση με ΤΠΕ	N1	N2	N3	N4	N5	Σύνολο
Καθόλου						0
Λίγο						0
Μέτρια	✓	✓	✓		✓	4
Πολύ						0
Πάρα πολύ				✓		1
Γενικό σύνολο	1	1	1	1	1	5

Πίνακας 69: Εξοικείωση συμμετεχόντων με ΤΠΕ

Ε5: Χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη

Χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη	N1	N2	N3	N4	N5	Σύνολο
Καθόλου						0
Λίγο			✓			1
Μέτρια	✓	✓				2
Πολύ				✓	✓	2
Πάρα πολύ						0
Γενικό σύνολο	1	1	1	1	1	5

Πίνακας 70: Χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη

6.2.2 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων

Στην υποενότητα αυτή γίνεται παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ομάδας έρευνας. Η παρουσίαση γίνεται σε μορφή πινάκων όπου σε κάθε πίνακα παρουσιάζεται η αποτίμηση

του εκπαιδευτικού υλικού ανά κατηγορία ανάλυσης. Οι κωδικοί N1, N2, N3, N4 και N5 έχουν δοθεί σε καθεμιά από τις νηπιαγωγούς προκειμένου να εξασφαλιστεί η ανωνυμία τους. Στο τέλος κάθε κατηγορίας ανά άξονα γίνεται ο σχολιασμός των απαντήσεών τους.

1^{ος} Άξονας: Ευχρηστία εκπαιδευτικού υλικού

Στον πρώτο άξονα γίνεται λόγος για την ευχρηστία του εκπαιδευτικού υλικού και εξετάζονται 4 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

A1: Κουμπιά

A1. Πείτε μας τη γνώμη σας για τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο εκπαιδευτικό υλικό (μπροστά, πίσω, περιεχόμενα κτλ), όσον αφορά στην αναγνώριση και την κατανόησή τους .	
N1	Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν θεωρώ ότι είναι απλά και κατανοητά.
N2	Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο εκπαιδευτικό υλικό είναι απλά, κατανοητά και αναγνωρίσιμα βοηθώντας το χρήστη στην περιήγησή του.
N3	Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν ήταν πλήρως αναγνωρίσιμα και κατανοητά.
N4	Τα κουμπιά έχουν το σωστό μέγεθος, βρίσκονται στην κατάλληλη θέση και αναγνωρίζονται εύκολα.
N5	Τα κουμπιά ήταν απόλυτα διευκρινιστικά, συντέλεσαν θετικά στην κατανόηση της παρουσίασης.

Πίνακας 71: Κουμπιά

A2: Εικονίδια

A2.Πείτε μας την άποψή σας για τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο εκπαιδευτικό υλικό (βίντεο, τραγούδια, δραστηριότητες, ήχος κτλ) σχετικά με την αναγνώριση και την κατανόησή τους.	
N1	Τα εικονίδια για το εκπαιδευτικό υλικό αναγνωρίζονται εύκολα από τον χρήστη και η κατανόησή τους γίνεται πολύ εύκολα.

N2	Τα εικονίδια του εκπαιδευτικού υλικού είναι αναγνωρίσιμα από το χρήστη και απόλυτα κατανοητά με τον τρόπο που έχουν δοθεί.
N3	Τα εικονίδια είναι διακριτά μεταξύ τους , κατανοητά και εύκολα αναγνωρίσιμα.
N4	Θεωρώ ότι χρησιμοποιήθηκαν τα κατάλληλα εικονίδια ,αναφορικά με την αναγνώριση και την κατανόηση της λειτουργικότητάς τους από τα παιδιά.
N5	Τα βίντεο, τα τραγούδια αλλά και οι δραστηριότητες αποτέλεσαν ζωντανό κομμάτι στην παρουσίαση της εργασίας καθότι έδωσαν παραστατικότητα και δημιουργικότητα στο γραπτό λόγο.

Πίνακας 72: Εικονίδια

A3: Πλοήγηση

A3. Πείτε μας την άποψή σας όσον αφορά στην πλοήγηση του εκπαιδευτικού υλικού.	
N1	Η πλοήγηση του εκπαιδευτικού υλικού πραγματοποιείται με πολύ γρήγορο τρόπο.
N2	Η πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό δεν δυσκολεύει το χρήστη αφού γίνεται με μεγάλη ευκολία.
N3	Η πλοήγηση ήταν απλή και εύκολη στην διαχείριση γεγονός πολύ σημαντικό αφού έχουμε να κάνουμε με μικρά παιδιά.
N4	Πιστεύω ότι υπάρχει σωστή ροή στην παρουσίαση και σύνδεση μεταξύ των επιμέρους ενοτήτων.
N5	Ένα όμορφο ταξίδι στον κόσμο της γνώσης ,απόλυτα συνυφασμένο στο γνωστικό, επίπεδο των νηπίων.

Πίνακας 73: Πλοήγηση

A4: Υπερσύνδεσμοι

A4. Πείτε μας την άποψή σας όσον αφορά το συνδυασμό των υπερσυνδέσμων με το αναμενόμενο περιεχόμενο.
--

N1	Υπάρχει απόλυτη συσχέτιση ανάμεσα στους υπερσυνδέσμους και στο περιεχόμενο που αναμένεται να παρακολουθήσουμε κάθε φορά.
N2	Κάθε φορά που ο χρήστης ανοίγει έναν υπερσύνδεσμο βλέπει αυτό ακριβώς που περιμένει να δει.
N3	Η επιλογή των υπερσυνδέσμων ήταν επιτυχής και οδηγούσαν στο αναμενόμενο περιεχόμενο.
N4	Το περιεχόμενο που εμφανίζεται με τη χρήση των υπερσυνδέσμων είναι το αναμενόμενο.
N5	Σωστή διαχείριση των υπερσυνδέσμων, με αποτέλεσμα ένα πλούσιο σε υλικό περιεχόμενο.

Πίνακας 74: Υπερσύνδεσμοι

Ανάλυση αποτελεσμάτων 1^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τις νηπιαγωγούς το εκπαιδευτικό υλικό είναι εύχρηστο. Απάντησαν πως τα κουμπιά είναι απλά, κατανοητά και αναγνωρίσιμα. Μια νηπιαγωγός έγραψε ότι έχουν το σωστό μέγεθος και βρίσκονται στην κατάλληλη θέση, ενώ μια άλλη ότι συνετέλεσαν στην κατανόηση της παρουσίασης. Όσον αφορά στα εικονίδια ανέφεραν ότι είναι αναγνωρίσιμα και κατανοητά. Επιπλέον τρεις νηπιαγωγοί απάντησαν πως η πλοήγηση του εκπαιδευτικού υλικού πραγματοποιείται πολύ γρήγορα, με μεγάλη ευκολία γεγονός πολύ σημαντικό λόγω της ηλικίας των παιδιών που απευθύνεται. Μια νηπιαγωγός δήλωσε ότι υπάρχει σωστή ροή παρουσίασης και σύνδεση των επιμέρους ενοτήτων, ενώ μια άλλη ότι είναι ένα όμορφο ταξίδι στη γνώση απόλυτα συνυφασμένο στο γνωστικό επίπεδο των παιδιών που απευθύνεται. Τέλος και οι πέντε ανέφεραν ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ υπερσυνδέσμου και αναμενόμενου περιεχομένου.

2^{ος} Άξονας: Αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού υλικού με εκπαιδευόμενο

Στο δεύτερο άξονα γίνεται λόγος για την αλληλεπίδραση του εκπαιδευτικού υλικού με τον εκπαιδευόμενο και εξετάζονται 4 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

B1: Έκφραση απόψεων εκπαιδευόμενου

B1. Πείτε μας την άποψή σας για την ύπαρξη δραστηριοτήτων στο εκπαιδευτικό υλικό οι

οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές του απόψεις.	
N1	Οι δραστηριότητες που αφορούν ερωτήσεις γνώσεων βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις απόψεις του κάθε φορά.
N2	Υπάρχουν δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές του απόψεις ειδικά στο padlet.
N3	Οι εκπαιδευόμενοι ενθαρρύνονταν να εκφράσουν τις απόψεις τους μέσω padlet.
N4	Υπάρχουν στο εκπαιδευτικό υλικό πολλές ευκαιρίες κατά τη διάρκεια της παρουσίασης για αλληλεπίδραση και εκκίνηση συζητήσεων ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και τον εκπαιδευόμενο αλλά και μεταξύ των μαθητών.
N5	Εύστοχες δραστηριότητες ,όπου η καθεμία αποσκοπεί στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.

Πίνακας 75: Έκφραση απόψεων εκπαιδευόμενου

B2: Συναισθηματική εμπλοκή εκπαιδευόμενου

B2. Πείτε μας την άποψή σας για την ύπαρξη δραστηριοτήτων στο εκπαιδευτικό υλικό οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά.	
N1	Τα διαδραστικά παιχνίδια όπως για παράδειγμα τα παζλ αλλά και τα video κινουμένων σχεδίων συμβάλλουν στην συναισθηματική έκφραση του εκπαιδευόμενου.
N2	Υπάρχουν δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά ειδικά στο padlet.
N3	Υπήρχαν δραστηριότητες στις οποίες οι εκπαιδευόμενοι ενθαρρύνονταν να εμπλακούν συναισθηματικά.
N4	Ενδεχομένως κάποιοι εκπαιδευόμενοι που είχαν ή έχουν κάποιο πρόβλημα με τα δόντια τους ή βρίσκονται στη φάση αλλαγής αυτών, να συνδεθούν συναισθηματικά με τις αντίστοιχες ενότητες της παρουσίασης.
N5	Οι δραστηριότητες έχουν στόχο κατά τη γνώμη μου και την ενεργοποίηση συναισθημάτων, εφόσον ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι ενεργός.

Πίνακας 76: Συναισθηματική εμπλοκή εκπαιδευόμενου

B3: Ανταλλαγή απόψεων εκπαιδευόμενων

B3. Πείτε μας την άποψή σας για την ύπαρξη δραστηριοτήτων στο εκπαιδευτικό υλικό οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους.	
N1	Η χρήση του padlet είναι ένας ωραίος τρόπος ανταλλαγής απόψεων αλλά και επικοινωνίας των εκπαιδευόμενων μεταξύ τους.
N2	Υπάρχουν δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους στο padlet.
N3	Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να ανταλλάξουν απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους μέσω padlet.
N4	Δίνονται πολλές ευκαιρίες κατά τη διάρκεια της παρουσίασης στα παιδιά που αναγνωρίζουν προσωπικά τους βιώματα, να τα μοιραστούν με τους συνομηλίκους καθώς επίσης να σχολιάσουν τα βίντεο που προβάλλονται και τις πληροφορίες που παρουσιάζονται.
N5	Μέσα από τις δραστηριότητες δίνονται ευκαιρίες για ανταλλαγή απόψεων, καινοτόμων δράσεων αλλά και συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών.

Πίνακας 77: Ανταλλαγή απόψεων εκπαιδευόμενων

B4: Ενθάρρυνση συμμετοχής σε κοινωνική ομάδα

B4. Πείτε μας την άποψή σας για την ύπαρξη δραστηριοτήτων στο εκπαιδευτικό υλικό οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας.	
N1	Η χρήση του padlet θεωρώ και εδώ ότι είναι ένας τρόπος που οι εκπαιδευόμενοι έχουν την δυνατότητα να επικοινωνούν μεταξύ τους κι αυτό τους ενθαρρύνει να αισθάνονται μέλη μιας κοινωνικής ομάδας.
N2	Υπάρχουν δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να νιώσει μέλος μιας κοινωνικής ομάδας στο padlet.
N3	Υπάρχουν δραστηριότητες που επιτρέπουν στον εκπαιδευόμενο να λειτουργήσει ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας (padlet).
N4	Εφόσον δίνεται η δυνατότητα μέσα από τις δραστηριότητες του εκπαιδευτικού υλικού να μοιραστούν προσωπικά βιώματα και εμπειρίες, αναπτύσσεται η κοινωνικοποίησή τους. Επίσης με τη χρήση των βίντεο, των τραγουδιών και των παιχνιδιών δίνεται επιπλέον ευκαιρία για συζήτηση.

N5	Ο εκπαιδευόμενος μπορεί να έχει ενεργό ρόλο, άρα και να είναι ενεργό μέλος της ομάδας.
-----------	--

Πίνακας 78: Ενθάρρυνση συμμετοχής σε κοινωνική ομάδα

Ανάλυση αποτελεσμάτων 2^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τις νηπιαγωγούς υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευτικού υλικού και εκπαιδευόμενου. Δήλωσαν πως υπάρχουν δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές του απόψεις κυρίως μέσω του padlet όπως τόνισαν δυο από αυτές. Όσον αφορά στην ύπαρξη δραστηριοτήτων οι οποίες ενθαρρύνουν τη συναισθηματική εμπλοκή του εκπαιδευόμενου και οι πέντε έκριναν πως υπάρχουν τέτοιες δραστηριότητες. Μια νηπιαγωγός ανέφερε πως αυτό επιτυγχάνεται μέσω παζλ και βίντεο, ενώ μια άλλη μέσω padlet. Μια τρίτη αξιολογήτρια απάντησε πως μέσω των δραστηριοτήτων μπορεί να υπάρξει συσχέτιση με κάποιο προσωπικό βίωμα των εκπαιδευόμενων και μια άλλη πως οι εκπαιδευόμενοι μπορεί να ενεργοποιηθούν συναισθηματικά μέσω αυτών. Συγκεκριμένα όλες οι αξιολογήτριες θεώρησαν πως υπάρχουν δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με άλλους εκπαιδευόμενους. Η χρήση του padlet όπως αναφέρουν τρεις αξιολογήτριες είναι ένας τρόπος.

3^{ος} Άξονας: *Κάλυψη εκπαιδευτικών στόχων γνωστικού αντικείμενου*

Στον τρίτο άξονα γίνεται λόγος για την κάλυψη των εκπαιδευτικών στόχων του γνωστικού αντικείμενου και εξετάζονται 3 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

Γ1: Κάλυψη στόχων 1^{ης} διδακτικής ενότητας

Γ1. Πείτε μας την άποψή σας για την κάλυψη των εκπαιδευτικών στόχων της 1 ^{ης} διδακτικής ενότητας «Γνωριμία με τα δόντια» από το εκπαιδευτικό υλικό.	
N1	Κατά τη γνώμη μου το υλικό που παρουσιάζεται στην 1 ^η ενότητα έχει καλύψει τους εκπαιδευτικούς στόχους που είχαν τεθεί εξαρχής.
N2	Οι στόχοι της 1 ^{ης} διδακτικής ενότητας θεωρώ πως έχουν καλυφθεί απόλυτα.

N3	Οι εκπαιδευτικοί στόχοι της 1ης διδακτικής ενότητας καλύφθηκαν πλήρως από το εκπαιδευτικό υλικό.
N4	Οι στόχοι της 1 ^{ης} διδακτικής ενότητας σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων καλύπτονται απόλυτα.
N5	Μέσα από το πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό ,οι πληροφορίες που λάβαμε ήταν κατατοπιστικές στο να γνωρίσουμε τα δόντια.

Πίνακας 79: Κάλυψη στόχων 1^{ης} διδακτικής ενότητας

Γ2: Κάλυψη στόχων 2^{ης} διδακτικής ενότητας

Γ2. Πείτε μας την άποψή σας για την κάλυψη των εκπαιδευτικών στόχων της 2 ^{ης} διδακτικής ενότητας «Αρρώστιες των δοντιών» από το εκπαιδευτικό υλικό.	
N1	Το εκπαιδευτικό υλικό στην 2 ^η ενότητα ανταποκρίνονται πλήρως στην επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων που είχαν τεθεί εξαρχής.
N2	Οι στόχοι της 2 ^{ης} διδακτικής ενότητας θεωρώ πως έχουν καλυφθεί απόλυτα.
N3	Οι στόχοι της δεύτερης διδακτικής ενότητας καλύφθηκαν από το εκπαιδευτικό υλικό.
N4	Οι στόχοι που έχουν τεθεί στη 2 ^η διδακτική ενότητα επιτυγχάνονται.
N5	Δίνονται αρκετές πληροφορίες μέσα από τις οποίες μαθαίνουμε για τις αρρώστιες των δοντιών, αλλά κ την αντιμετώπιση τους

Πίνακας 80: Κάλυψη στόχων 2^{ης} διδακτικής ενότητας

Γ3: Κάλυψη στόχων 3^{ης} διδακτικής ενότητας

Γ3. Πείτε μας την άποψή σας για την κάλυψη των εκπαιδευτικών στόχων της 3 ^{ης} διδακτικής ενότητας «Φροντίδα των δοντιών» από το εκπαιδευτικό υλικό.	
N1	Στην 3 ^η ενότητα έχουν επιτευχθεί όλοι οι εκπαιδευτικοί στόχοι που αφορούσαν

	την φροντίδα των δοντιών.
N2	Οι στόχοι της 3 ^{ης} διδακτικής ενότητας θεωρώ πως έχουν καλυφθεί απόλυτα.
N3	Οι εκπαιδευτικοί στόχοι της 3ης διδακτικής ενότητας καλύφθηκαν από το εκπαιδευτικό υλικό.
N4	Θεωρώ ότι οι εκπαιδευτικοί στόχοι της 3 ^{ης} ενότητας καλύπτονται επαρκώς σε όλα τα επίπεδα.
N5	Καλύφθηκαν ολόπλευρα όλοι οι εκπαιδευτικοί στόχοι.

Πίνακας 81: Κάλυψη στόχων 3^{ης} διδακτικής ενότητας

Ανάλυση αποτελεσμάτων 3^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τις νηπιαγωγούς έχουν καλυφθεί οι στόχοι του γνωστικού αντικειμένου. Αξιολόγησαν πως και στις τρεις διδακτικές ενότητες του ΕΥ οι στόχοι που τέθηκαν σε όλα τα επίπεδα και ως προς: α) τη γνωριμία με τα δόντια, β) τις αρρώστιες των δοντιών και γ) τη φροντίδα των δοντιών.

4^{ος} Άξονας: Παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού

Στον τέταρτο άξονα γίνεται λόγος για την παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού και εξετάζονται 4 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

Δ1: Ύφος γραφής

Δ1. Πείτε μας τη γνώμη σας για το ύφος γραφής του εκπαιδευτικού υλικού.	
N1	Το ύφος της γραφής όσον αφορά την παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού είναι απλό και κατανοητό κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό εφόσον απευθύνεται σε μικρά παιδιά.
N2	Το ύφος γραφής είναι απλό, φιλικό και προσαρμοσμένο στην ηλικιακή ομάδα των παιδιών που απευθύνεται.
N3	Το ύφος ήταν απλό κάτι πολύ σημαντικό γιατί δεν κουράζει τους εκπαιδευόμενους.

N4	Το ύφος γραφής είναι κατανοητό και εύκολα αφομοιώσιμο από τα παιδιά της ηλικίας στα οποία απευθύνεται. Είναι γραμμένο απλά και με σαφήνεια, παρέχοντας συνάμα όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που απαιτούνται.
N5	Μεστό και κατανοητό. Καθαρός λόγος, δίνονται σαφείς πληροφορίες.

Πίνακας 82: Ύφος γραφής

Δ2: Πυκνότητα γραφής

Δ2. Πείτε μας την άποψή σας για την πυκνότητα γραφής του εκπαιδευτικού υλικού.	
N1	Ο λόγος που χρησιμοποιείται είναι απλός και κατανοητός από τα παιδιά και αυτό κατά τη γνώμη μου οφείλεται και στο ότι οι οδηγίες δίνονται με λίγα λόγια και το εκπαιδευτικό υλικό παρουσιάζεται χωρίς πληθώρα άσκοπου λεξιλογίου.
N2	Δεν υπάρχει πυκνότητα στη γραφή και το υλικό δίνεται με τρόπο που δεν κουράζει.
N3	Το κείμενο ήταν τόσο πυκνό όσο χρειαζόταν για να κρατάει ζωντανό το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων.
N4	Παρέχεται αρκετή πληροφόρηση, χωρίς αυτό να καθιστά την παρουσίαση του υλικού φορτωμένη και κουραστική για όσους την παρακολουθούν, καθώς το εκπαιδευτικό υλικό συνοδεύεται από κατάλληλες εικόνες, βίντεο , ηχητικά μηνύματα και εκπαιδευτικά παιχνίδια.
N5	Πλούσιο κείμενο, πληροφορίες από διαφορετικές πηγές. Η παρουσίαση αγγίζει σφαιρικά το θέμα.

Πίνακας 83: Πυκνότητα γραφής

Δ3: Τμηματική παρουσίαση

Δ3 . Πείτε μας την γνώμη σας για την τμηματική παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού στο μέγεθος της οθόνης.	
N1	Ο τμηματικός τρόπος με τον οποίο παρουσιάζεται το εκπαιδευτικό υλικό

	θεωρώ ότι είναι πολύ ωραίος καθώς δεν κουράζει τα παιδιά και γίνεται πιο ενδιαφέρουσα η παρουσίαση του υλικού.
N2	Το υλικό παρουσιάζεται τμηματικά στην οθόνη χωρίς να κουράζει.
N3	Η τμηματική παρουσίαση δεν κούραζε τους εκπαιδευόμενους.
N4	Το περιεχόμενο εμφανίζεται στο σωστό μέγεθος και είναι ευπαρουσίαστο.
N5	Ευανάγνωστη παρουσίαση, υπάρχει ροή και ο λόγος δεν κουράζει τον αναγνώστη.

Πίνακας 84: Τμηματική παρουσίαση

Δ4: Συνδυασμός βίντεο, εικόνας, ήχου

Δ4 . Πείτε μας την άποψή σας για το συνδυασμό βίντεο, εικόνας, ήχου στο εκπαιδευτικό υλικό.	
N1	Υπάρχει μια ωραία προβολή με συνδυασμό από βίντεο, εικόνες, ήχο και εκπαιδευτικό υλικό και αυτό θεωρώ ότι δεν «κουράζει» τα παιδιά και κρατάει το ενδιαφέρον τους αμείωτο.
N2	Υπάρχει συνδυασμός βίντεο, εικόνας και ήχου καθιστώντας το υλικό εξαιρετικά ενδιαφέρον.
N3	Ο συνδυασμός βίντεο, εικόνας και ήχου ήταν άψογος.
N4	Πιστεύω ότι ο συνδυασμός των τριών διαφορετικών τρόπων παρουσίασης του εκπαιδευτικού υλικού κρατάει αμείωτο το ενδιαφέρον των παιδιών. Υπάρχουν όλα τα απαραίτητα βίντεο και οι κατάλληλες εικόνες, τα οποία σε συνδυασμό με τα ηχητικά μηνύματα προσφέρουν ένα άρτια δομημένο υλικό.
N5	Τα νήπια μαθαίνουν μέσα από την εικόνα ,τα βίντεο κ τον ήχο. Θεωρώ ότι έχει επιτευχθεί άρτια ο στόχος.

Πίνακας 85: Συνδυασμός βίντεο, εικόνας, ήχου

Ανάλυση αποτελεσμάτων 4^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τις νηπιαγωγούς η παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού έγινε με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στην ηλικιακή ομάδα που απευθύνεται. Ως προς το ύψος

γραφής επισήμαναν ότι είναι απλό, κατανοητό, φιλικό, προσαρμοσμένο στην ηλικιακή ομάδα των παιδιών με καθαρό και μεστό λόγο. Ως προς την πυκνότητα γραφής έκριναν πως παρόλο που παρέχεται αρκετή πληροφόρηση δεν υπάρχει πυκνότητα στη γραφή διότι το υλικό συνοδεύεται από εικόνες, βίντεο, ηχητικά μηνύματα και παιχνίδια. Το κείμενο που υπάρχει δεν είναι πυκνό κρατώντας ζωντανό το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων. Επιπλέον και οι πέντε νηπιαγωγοί έκριναν πως η τμηματική παρουσίαση του ΕΥ στην οθόνη δεν κουράζει τον εκπαιδευόμενο αντίθετα η παρουσίαση γίνεται πιο ενδιαφέρουσα αφού το περιεχόμενο του ΕΥ εμφανίζεται στο σωστό μέγεθος. Τέλος, ο συνδυασμός βίντεο, εικόνας και ήχου στο εκπαιδευτικό υλικό επιτεύχθηκε κρατώντας το ενδιαφέρον του χρήστη αμείωτο, καθιστώντας το υλικό εξαιρετικά ενδιαφέρον χωρίς να κουράζει.

5^{ος} Άξονας: Γενικές επισημάνσεις

Ο πέμπτος άξονας αναφέρεται στις γενικές επισημάνσεις και εξετάζονται 2 βασικά αντικείμενα όπως φαίνονται στους παρακάτω πίνακες.

E1: Δυνατά στοιχεία ΕΥ

E1. Κατά την άποψή σας ποια είναι τα τρία πιο δυνατά στοιχεία του ΕΥ (εκπαιδευτικού υλικού).	
N1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ωραία παρουσίαση των video με τη χρήση avatar που προσελκύει το ενδιαφέρον. 2. Εναλλαγή παρουσίασης πληροφοριών με διαδραστικές δραστηριότητες. 3. Εύκολος τρόπος πρόσβασης στο εκπαιδευτικό υλικό με τη χρήση απλών κουμπιών.
N2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η εύκολη πλοήγησή του. 2. Η χρήση ενός φιλικού avatar προσελκύει το ενδιαφέρον. 3. Η αλληλεπίδραση που υπάρχει μέσω των δραστηριοτήτων.
N3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ο άσπογος συνδυασμός βίντεο,εικόνας και ήχου. 2. Η επιτυχής επιλογή των δραστηριοτήτων για την επίτευξη των στόχων. 3. Το ύφος γραφής του εκπαιδευτικού υλικού.
N4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πληρότητα παρεχόμενης πληροφορίας 2. Τρόπος Παρουσίασης 3. Ευκολία χρήσης εκπαιδευτικού υλικού

N5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Τα Βίντεο 2. Τα τραγούδια 3. Οι εικόνες.

Πίνακας 86: Δυνατά στοιχεία ΕΥ

E2: Βελτιωτικές αλλαγές ΕΥ

E2. Γράψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το ΕΥ (εκπαιδευτικό υλικό).	
N1	Κατά τη γνώμη μου δεν απαιτείται κάποια αλλαγή βελτίωσης του εκπαιδευτικού υλικού. Είναι πολύ καλά δομημένο. Παρέχει τις απολύτως απαραίτητες πληροφορίες που μπορούν να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι , εφόσον πρόκειται για μικρά παιδιά, υπάρχει ενεργητική συμμετοχή από τα παιδιά μέσω των δραστηριοτήτων και διατηρεί το ενδιαφέρον τους χωρίς να τα κουράζει.
N2	Δε θεωρώ ότι χρειάζονται βελτιωτικές αλλαγές στο εκπαιδευτικό υλικό.
N3	Το ΕΥ δεν χρειάζεται κάποια αλλαγή.
N4	Διερεύνηση δυνατότητας αφαίρεσης των διαφημίσεων από τις προβολές βίντεο .
N5	Η Κ. Καμαριανάκη έχει αποδώσει άρτια την παρουσίαση της με πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό.

Πίνακας 87: Βελτιωτικές αλλαγές ΕΥ

Ανάλυση αποτελεσμάτων 5^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τις νηπιαγωγούς τα πιο δυνατά σημεία του ΕΥ είναι η ωραία παρουσίαση των βίντεο με τη χρήση φιλικού avatar που προσελκύει το ενδιαφέρον, η εναλλαγή παρουσιάσεων πληροφοριών με διαδραστικές δραστηριότητες, ο εύκολος τρόπος πρόσβασης στο ΕΥ με τη χρήση απλών κουμπιών, η εύκολη πλοήγησή του, η αλληλεπίδραση που υπάρχει μέσω των δραστηριοτήτων, ο άψογος συνδυασμός βίντεο, εικόνας και ήχου, η επιτυχής επιλογή των δραστηριοτήτων για την επίτευξη των στόχων,

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

το ύφος γραφής του ΕΥ, η πληρότητα της παρεχόμενης πληροφορίας, και γενικά ο τρόπος που παρουσιάζεται το ΕΥ. Επιπλέον, οι τέσσερις νηπιαγωγοί δε θα άλλαζαν κάτι στο εκπαιδευτικό υλικό επισημαίνοντας πως είναι καλά δομημένο, παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες που μπορούν να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι, δεν κουράζει και υπάρχει ενεργή συμμετοχή των χρηστών μέσω των δραστηριοτήτων του, ενώ μια νηπιαγωγός τόνισε ότι θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα αφαίρεσης διαφημίσεων από τις προβολές βίντεο.

7. Συμπεράσματα

7.1 Εισαγωγή

Η παρούσα διπλωματική εργασία είχε σκοπό το σχεδιασμό και τη δημιουργία ΕΥ για τη στοματική υγιεινή για τα παιδιά Προσχολικής ηλικίας. Για τη αποτίμηση του ΕΥ σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν δυο έρευνες. Στην πρώτη έρευνα διερευνήθηκε κατά πόσο το ΕΥ διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και κατά πόσο έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τια Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης. Η έρευνα αυτή αφορούσε στους ειδικούς της ΕξΑΕ. Η δεύτερη έρευνα πραγματοποιήθηκε σε πέντε νηπιαγωγούς του Νομού Ηρακλείου με σκοπό να διερευνήσει τις απόψεις τους για το εξ αποστάσεως ΕΥ που δημιουργήθηκε για τους μαθητές του Νηπιαγωγείου ως προς την ευχρηστία του, κατά πόσο το υλικό υποστηρίζει έμπρακτα την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο, αν καλύπτει του εκπαιδευτικούς στόχους του γνωστικού αντικειμένου και αν παρουσιάζεται με απλό και κατανοητό τρόπο.

Παρακάτω γίνεται παρουσίαση των συμπερασμάτων των δυο ερευνών σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν από τους τρεις ειδικούς της ΕξΑΕ στο ερωτηματολόγιο που σχεδιάστηκε από το Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α (Παράρτημα 1) και από την ομάδα έρευνας των πέντε εκπαιδευτικών στο ερωτηματολόγιο που σχεδιάστηκε από την ερευνήτρια (Παράρτημα 2). Επίσης, παρουσιάζονται και προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

7.2 Συμπεράσματα έρευνας ειδικών ΕξΑΕ

Στο πρώτο ερευνητικό ερώτημα αν το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης οι απαντήσεις των αξιολογητών οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η δημιουργία του υλικού βασίστηκε στις αρχές και τη μεθοδολογία της ΕξΑΕ.

Επιστημονική συνοχή / τεκμηρίωση ΕΥ

Το ΕΥ διαθέτει επιστημονική συνοχή και τεκμηρίωση καθώς βιβλιογραφικά είναι πλήρως τεκμηριωμένο, με επάρκεια σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών και δυνατότητα για περαιτέρω μελέτη τους. Επίσης γίνεται συγκριτική ανάλυση, κριτική συζήτηση / ερμηνεία των πληροφοριών.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Απλή και κατανοητή παρουσίαση γνωστικού αντικειμένου

Υπάρχει απλή και κατανοητή παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου εφόσον το ύφος γραφής είναι φιλικό, με χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών και καθομιλούμενης γλώσσας. Η γραφή είναι ευανάγνωστη με σωστή πυκνότητα κειμένου και πληροφοριών και ικανοποιητικό μέγεθος γραμματοσειράς. Το περιεχόμενο παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης, περιέχει ελάχιστο κείμενο συνδυασμένο με ελάχιστες εικόνες και βίντεο. Οι χρωματικές συνθέσεις κάνουν την πλοήγηση άνετη και ξεκούραστη.

Ευχρηστία ΕΥ

Το ΕΥ είναι εύχρηστο διότι τόσο τα κουμπιά όσο και τα εικονίδια είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα. Η πλοήγηση είναι εύκολη και οι υπερσύνδεσμοι οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο.

Υποστήριξη και καθοδήγηση του εκπαιδευόμενου στη μελέτη του

Το ΕΥ παρέχει υποστήριξη και καθοδήγηση του εκπαιδευόμενου στη μελέτη του με συμβουλές που δίνονται μέσω βίντεο και τη φωνή της νεράιδας. Επιπλέον δίνεται έμφαση σε διάφορα καίρια σημεία και χρησιμοποιούνται όπου κρίνεται απαραίτητο επεξηγηματικά σχόλια.

Υποστήριξη αλληλεπίδρασης εκπαιδευόμενου στη μελέτη του

Το ΕΥ υποστηρίζει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του εφόσον μέσω των δραστηριοτήτων ενθαρρύνεται να εκφράσει τις απόψεις του, να εμπλακεί συναισθηματικά, να ανταλλάξει απόψεις με άλλους εκπαιδευόμενους αλλά και να αισθανθεί μέλος κοινωνικής ομάδας. Επιπλέον υπάρχουν δραστηριότητες που τον ενθαρρύνουν να ενσωματώσει τις απόψεις του στο ΕΥ. Ωστόσο λόγω της ηλικιακής ομάδας στην οποία απευθύνεται το ΕΥ δεν υπάρχουν δραστηριότητες που να ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώσει τις δικές του ερωτήσεις.

Αναστοχασμό και Αυτοαξιολόγησης εκπαιδευόμενου

Στο ΕΥ παρέχεται η δυνατότητα αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης στον εκπαιδευόμενο αφού υπάρχουν δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης σε κάθε ΔΕ, ανάπτυξης αυτόνομης κριτικής σκέψης σύμφωνα με τους δυο αξιολογητές, ανάπτυξης διαύλων

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση και δραστηριότητες συσχέτισης νέων δεδομένων και εφαρμογής νέας γνώσης στην πραγματικότητα του εκπαιδευόμενου.

Σκοπός – προσδοκώμενα αποτελέσματα

Στο ΕΥ διατυπώνονται με σαφήνεια ο σκοπός και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων, στάσεων, δεξιοτήτων και του δίνουν τη δυνατότητα να ελέγχει την πρόοδό του.

Στο δεύτερο ερευνητικό ερώτημα αν το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης οι απαντήσεις των αξιολογητών οδηγούν στο συμπέρασμα πως το ΕΥ βασίστηκε στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer.

Εκπαιδευτικό υλικό σύμφωνο με τις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης

Η δημιουργία του ΕΥ βασίστηκε στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης. Για το λόγο αυτό για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου υπάρχει συνδυασμός κειμένου – εικόνας που βοηθάει στην κατανόησή του. Στοιχεία αφήγησης υπάρχουν σε όλο το ΕΥ κυρίως μέσω της νεράιδας των δοντιών και βίντεο. Οι πληροφορίες σχετίζονται άμεσα με το περιεχόμενο. Σε όλο το υλικό χρησιμοποιείται φιλική γλώσσα, δεύτερο πρόσωπο, ηχητική παρουσίαση και διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση. Τόσο το φιλικό ύφος της ηχητικής παρουσίασης όσο και η χρήση του φιλικού avatar ενισχύουν τη διαδικασία της μάθησης. Η τμηματική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου, η έλλειψη μακροσκελών κειμένων, η παροχή σαφών οδηγιών για την υλοποίηση δραστηριοτήτων, τα στοιχεία επισήμανσης και οι εισαγωγικές δραστηριότητες πλαισιώνουν όλο το εκπαιδευτικό υλικό.

Γενικές επισημάνσεις

Οι ειδικοί της ΕξΑΕ αξιολόγησαν ότι τα δυνατά σημεία του ΕΥ είναι τα διαδραστικά βίντεο, η ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου μέσω της νεράιδας, η έλλειψη μακροσκελών κειμένων, οι ποικίλες δραστηριότητες με ανατροφοδότηση, η στοχευμένη παρουσία του avatar, το εύχρηστο περιβάλλον πλοήγησης, η σαφήνεια στις οδηγίες που παρέχονται, η αλληλεπίδραση εκπαιδευόμενου με το ΕΥ και η διαρκής ανατροφοδότηση. Επίσης και οι τρεις δήλωσαν ότι δε θα άλλαζαν κάτι στο ΕΥ καθώς θεωρούν ότι είναι εύχρηστο, καλαίσθητο, πολύ προσεγμένο, κατάλληλο για την ηλικιακή ομάδα στην οποία

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

απευθύνεται, σαφές, εύληπτο, αλλά και βασισμένο στις Αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer.

7.3 Συμπεράσματα έρευνας εκπαιδευτικών ΠΕ60 Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηρακλείου

Στο τρίτο ερευνητικό ερώτημα για το ποιες είναι οι απόψεις των εκπαιδευτικών για το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε για τους μαθητές του Νηπιαγωγείου ως προς την ευχρηστία του οι απαντήσεις των αξιολογητών οδηγούν στο συμπέρασμα πως το ΕΥ είναι εύχρηστο.

Ευχρηστία

Στο ΕΥ σύμφωνα με τις νηπιαγωγούς υπάρχει ευχρηστία καθώς τόσο τα κουμπιά όσο και τα εικονίδια είναι απλά, κατανοητά και αναγνωρίσιμα. Επιπλέον, η πλοήγηση στο ΕΥ πραγματοποιείται εύκολα και γρήγορα. Τέλος, οι υπερσύνδεσμοι οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο.

Στο τέταρτο ερευνητικό ερώτημα για το κατά πόσο το εξ αποστάσεως ΕΥ υποστηρίζει έμπρακτα την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο οι απαντήσεις των αξιολογητών έδειξαν πως υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευτικού υλικού και εκπαιδευόμενου.

Αλληλεπίδραση ΕΥ με εκπαιδευόμενο

Το ΕΥ σύμφωνα με τις νηπιαγωγούς υποστηρίζει την αλληλεπίδρασή του με τον εκπαιδευόμενο καθώς υπάρχουν δραστηριότητες που ενθαρρύνουν το χρήστη να εκφράσει τις απόψεις του, να εμπλακεί συναισθηματικά και να ανταλλάξει απόψεις με άλλους εκπαιδευόμενους θεωρώντας τον εαυτό του μέλος μιας κοινωνικής ομάδας.

Στο πέμπτο ερευνητικό ερώτημα για το αν το εξ αποστάσεως ΕΥ καλύπτει τους εκπαιδευτικούς στόχους του γνωστικού αντικείμενου οι απαντήσεις των αξιολογητών οδηγούν στο συμπέρασμα πως οι εκπαιδευτικοί στόχοι του γνωστικού αντικείμενου καλύπτονται από το ΕΥ.

Κάλυψη εκπαιδευτικών στόχων γνωστικού αντικείμενου

Σύμφωνα με τις νηπιαγωγούς έχουν καλυφθεί απόλυτα οι εκπαιδευτικοί στόχοι του γνωστικού αντικείμενου και των τριών διδακτικών ενοτήτων.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Στο έκτο ερευνητικό ερώτημα για το κατά πόσο το εξ αποστάσεως ΕΥ παρουσιάζεται με απλό και κατανοητό τρόπο οι απαντήσεις των αξιολογητών έδειξαν πως η παρουσίαση του ΕΥ είναι απλή και κατανοητή.

Παρουσίαση ΕΥ

Το ΕΥ σύμφωνα με τις νηπιαγωγούς παρουσιάζεται απλά και κατανοητά καθώς το ύφος γραφής του είναι απλό, κατανοητό, φιλικό και προσαρμοσμένο στην ηλικιακή ομάδα που απευθύνεται. Δεν υπάρχει πυκνότητα στη γραφή, γίνεται τμηματική παρουσίαση του ΕΥ στην οθόνη χωρίς να κουράζει τον εκπαιδευόμενο συνδυάζοντας βίντεο, εικόνα και ήχο κρατώντας αμείωτο το ενδιαφέρον των χρηστών.

Γενικές επισημάνσεις

Οι νηπιαγωγοί αξιολόγησαν ότι τα δυνατά σημεία του ΕΥ είναι η ωραία παρουσίαση των βίντεο με τη χρήση φιλικού avatar που προσελκύει το ενδιαφέρον, η εναλλαγή παρουσιάσης πληροφοριών με διαδραστικές δραστηριότητες, ο εύκολος τρόπος πρόσβασης στο ΕΥ με τη χρήση απλών κουμπιών, η εύκολη πλοήγησή του, η αλληλεπίδραση που υπάρχει μέσω των δραστηριοτήτων, ο άψογος συνδυασμός βίντεο, εικόνας και ήχου, η επιτυχής επιλογή των δραστηριοτήτων για την επίτευξη των στόχων, το ύφος γραφής του ΕΥ, η πληρότητα της παρεχόμενης πληροφορίας, και γενικά ο τρόπος που παρουσιάζεται το ΕΥ. Επιπλέον, οι τέσσερις νηπιαγωγοί δε θα άλλαζαν κάτι στο εκπαιδευτικό υλικό επισημαίνοντας πως είναι καλά δομημένο, παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες που μπορούν να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι, δεν κουράζει και υπάρχει ενεργή συμμετοχή των χρηστών μέσω των δραστηριοτήτων του, ενώ μια νηπιαγωγός τόνισε ότι θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα αφαίρεσης διαφημίσεων από τις προβολές βίντεο.

7.4 Προτάσεις για μελλοντική χρήση

Μια μελλοντική πρόταση για το εκπαιδευτικό υλικό είναι η αξιολόγησή του από μαθητές νηπιαγωγείου με σκοπό τη διεξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων όσον αφορά στην ευχρηστία του και στην κατανόηση του γνωστικού του αντικειμένου. Επιπρόσθετα θα μπορούσε η έρευνα να διεξαχθεί σε μεγαλύτερο αριθμό εκπαιδευτικών με στόχο να μπορούν να γενικευτούν τα συμπεράσματα της έρευνας.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- Αμαράντου, Θ. (2002). *Ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση και οι κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις* της (Μεταπτυχιακή εργασία). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2022 από https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/867/3/AmarantouTheano_Msc2002.pdf
- Αναστασιάδης, Π. (2005). Νέες Τεχνολογίες και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στην υπηρεσία της Δια Βίου Μάθησης: Προς μια νέα «Κοινωνική Συμφωνία» για την άρση των συνεπειών του Ψηφιακού Δυϊσμού». Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.), *Πρακτικά 3ου Διεθνούς Συνεδρίου Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Ελληνικό Δίκτυο Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης*. Πάτρα.
- Αναστασιάδης, Π. & Καρβούνης, Λ. (2010). Απόψεις των μεταπτυχιακών φοιτητών της Θεματικής Ενότητας ΕΚΠ 65 «Ανοιχτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση» για το ρόλο και την αποστολή του Καθηγητή Συμβούλου στο ΕΑΠ. *Open Education -The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 6 (1&2), 80- 92. Ανακτήθηκε 13 Φεβρουαρίου 2022 από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/10860/10887>
- Αναστασιάδης, Π. (2014). Η έρευνα για την ΕξΑΕ με τη χρήση των ΤΠΕ (e-learning) στο Ελληνικό Τυπικό Εκπαιδευτικό Σύστημα. Ανασκόπηση και προοπτικές για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. *Ανοιχτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοιχτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 10(1), 5-32.
- Αναστασιάδης, Π. & Κωτσίδης, Κ. (2015). *Βασικές Αρχές Πολυμεσικής μάθησης* [πανεπιστημιακές σημειώσεις]. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Εαρινό εξάμηνο 2020 – 2021. Ρέθυμνο. Ανακτήθηκε 23 Φεβρουαρίου 2022 από <https://www.edivea.org/mayer.html>
- Αναστασιάδης, Π. (2017). «ΟΔΥΣΣΕΑΣ 2000 – 2015»: Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μια αποτίμηση της ερευνητικής συνεισφοράς. *Open Education – The Journal for Open and Distance*

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

- Education and Educational Technology Special Edition two “school distance education”*, 13(1), 88-128. Ανακτήθηκε 14 Φεβρουαρίου 2022 από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/14057/12773>
- Αναστασίου, Α., Ανδρούτσου, Δ. & Γεωργιάλας, Π. (2015). Η δυνατότητα αξιοποίησης των ΤΠΕ για τη συμπληρωματική εξ αποστάσεως ηλεκτρονική διδασκαλία θεμάτων της αγγλικής γραμματικής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. *Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology* 11(1), 106-123. Ανακτήθηκε 10 Φεβρουαρίου 2022 από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/9823/9945>
- Βαθρακογιάννη, Μ., Πιτσαδιώτη, Π. & Χαλιώτη, Β. (2018). Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση της Ειδικής Αγωγής. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 8, 47-57. <http://dx.doi.org/10.12681/edusc.2654>
- Βάμβουκας, Μ. Ι. (1998). *Εισαγωγή στην Ψυχοπαιδαγωγική Έρευνα και Μεθοδολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης.
- Βασάλα, Π. (2005). Εξ Αποστάσεως Σχολική Εκπαίδευση. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.), *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές* (σσ. 53-80). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Βενιζέλος, Θ. Α. (2022). *Στοματική Υγιεινή Για Καλή Στοματική Υγεία*. Ανακτήθηκε 7 Μαρτίου 2022 από <https://www.kiath.gr/epistimonika-arthra/stomatikh-ygieini-gia-stomatiki-ygeia>
- Βέργου Μ., Κουτσούμπα Μ. & Μουζάκης Χ. (2016). Η συμπληρωματική εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην νηπιακή ηλικία μέσα από το παράδειγμα μιας έρευνας δράσης για τη μουσειακή αγωγή. *The journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 12(2), 24-39. Ανακτήθηκε 13 Φεβρουαρίου 2022 από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/10860/10887>
- Γκικόσος, Ι. Κουτσούμπα, Ι. Μ., & Μαυροειδής, Η. (2009). *Βασικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού στην εκπαίδευση από απόσταση: Γενική θεώρηση. Μουσική σε Πρώτη Βαθμίδα*, 7-8, 6-14. Ανακτήθηκε 22 Φεβρουαρίου 2022 από https://mispv.primarymusic.gr/mispv/images/stories/Teyxos_7_8/giosos_koutsoumpa_mavroeidis_7-14.pdf
- Δανιά, Α. (2017). Θεωρίες μάθησης και χρήση της τεχνολογίας των πολυμέσων στη διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής. *Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Περιοδικό:*

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

- Κατσαγάνη, Ι. (2020). *Αντιλήψεις και στάσεις των παιδιάτρων στη προληπτική παιδοδοντιατρική φροντίδα* (Διπλωματική Εργασία). Σχολή Επιστημών Υγείας, Πάτρα. Ανακτήθηκε 7 Μαρτίου 2022 από [https://nemertes.library.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/15602/1/Μεταπτυχιακή%20εργασία%20ΚΑΤΣΑΓΑΝΗ%20ΙΩΑΝΝΑ%20ΑΜ%201081104%20\(3\).pdf](https://nemertes.library.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/15602/1/Μεταπτυχιακή%20εργασία%20ΚΑΤΣΑΓΑΝΗ%20ΙΩΑΝΝΑ%20ΑΜ%201081104%20(3).pdf)
- Κελενίδου, Π., Αντωνίου, Π. & Παπαδάκης, Σ. (2017). Η εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση. Συστηματική ανασκόπηση της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας. Στο Α. Λιοναράκης, Σ. Ιωακειμίδου, Μ. Νιάρη, Γ. Μανούσου, Τ. Χαρτοφύλακα, Σ. Παπαδημητρίου & Α. Αποστολίδου (Επιμ.), *Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 23-26 Νοεμβρίου* (σσ .168-184).ΕΑΠ. Ανακτήθηκε 12 Φεβρουαρίου 2022 από https://www.researchgate.net/publication/322025863_E_ex_apostaseos_scholike_ekpaideuse_Systematike_anaskopese_tes_ellenikes_kai_diethnous_bibliographias
- Κιτσαράς, Δ. Γ. (1997). *Προσχολική Παιδαγωγική*. Αθήνα: εκδ. ιδίου.
- Λιοναράκης, Α. (2001). Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Πολυμορφική Εκπαίδευση. Προβληματισμοί για μια ποιοτική προσέγγιση σχεδιασμού διδακτικού υλικού. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.). *Απόψεις και Προβληματισμοί για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, (σσ.. 34-52). Αθήνα: Προπομπός. Ανακτήθηκε 23 Φεβρουαρίου 2022 από <http://ioannispadiotis.weebly.com/uploads/1/1/2/4/11242282/qualitydesignofteachingmaterial.pdf>
- Λιοναράκης, Α. (2005). Ανοικτά Πανεπιστήμια και εξ Αποστάσεως Πανεπιστήμια στην Ευρώπη. Δύο διαφορετικές εκπαιδευτικές θεωρήσεις σε αναζήτηση ταυτότητας. *Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση της Ελληνικής Εταιρείας Συγκριτικής Εκπαίδευσης*, Τεύχος 5ο, 91 – 115. Αθήνα ISSN 1109- 8678.
- Λιοναράκης, Α. (2006). Η θεωρία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η πολυπλοκότητα της πολυμορφικής της διάστασης. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.), *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση – Στοιχεία Θεωρίας και Πράξης*. Αθήνα: Προπομπός.
- Μακράκης, Β. (2005). *Ανάλυση Δεδομένων στην Επιστημονική Έρευνα με τη χρήση του SPSS*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Μανούσου, Ε. (2008). *Προδιαγραφές παιδαγωγικού πλαισίου για την εφαρμογή πολυμορφικής, συμπληρωματικής Εξ Αποστάσεως, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε μαθητές Πρωτοβάθμιας, Ολιγοθέσιων και απομακρυσμένων σχολείων της Ελλάδας*

- (Διδακτορική Διατριβή). Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα. Ανακτήθηκε 22 Φεβρουαρίου 2022 από <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/15961>
- Μανούσου, Ε. (2009). Σχεδιασμός και Δημιουργία Παιδαγωγικού Υλικού για εξ αποστάσεως εκπαίδευση και Διαδραστικές Τηλεδιασκέψεις. Στο Π. Πολίτης (Επιμ.), *Πρακτικά του 1ου Εκπαιδευτικού Συνεδρίου για την «Ένταξη και χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία»*, 24-26 Απριλίου 2009 (σσ. 1-6).ΕΤΠΕ-ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Βόλος. Ανακτήθηκε 21 Φεβρουαρίου 2022 από <https://docplayer.gr/12129008-Shediasmos-kai-dimioyrgia-paidagogikoy-ylikoy-gia-ex-apostaseos-ekpaideysi-kai-diadrastikes-tilediaskepseis.html>
- Ματραλής, Χ., & Λυκουργιώτης, Α. (1998, 1999). Ιδιαίτερα εκπαιδευτικά "εργαλεία"- μέθοδοι. Στο Α. Κόκκος, Α. Λιοναράκης, & Χ. Ματραλής (Επιμ.), *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, Θεσμοί και λειτουργίες* τόμος Α, (σσ. 37-94). Πάτρα: Ε.Α.Π.
- Μαυριάνου, Μ. (2021). *Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕΞΑΕ για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών σχετικά με τις πρώτες βοήθειες* (Διπλωματική Εργασία). Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο. Ανακτήθηκε 6 Μαρτίου 2022 από <https://edivea.a2hosted.com/repo/el/node/81>
- Μέγγου, Μ. Ε. & Καλογιαννάκης, Μ. (2018). Η συμβολή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην επικοινωνία και συνεργασία φοιτητών και Καθηγητή Συμβούλου στην Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. *Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 14(1), 22–38. Ανακτήθηκε 11 Φεβρουαρίου 2022 από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/15472/16619>
- Μήτσης, Φ. Ι. (1987). *Στοματική Υγεία και Πρόληψη. Εγχειρίδιο για επιμορφωτές*. Υπουργείο Πολιτισμού, Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης.
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2006). *Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2022 από <http://www.epitropakisg.gr/grigorise/cognitif%20tools.pdf>
- Μικρόπουλος, Α.Τ. (2009). *Εκπαιδευτικό Λογισμικό-Θέματα αξιολόγησης και σχεδίασης λογισμικού υπερμέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Μίμινου, Α. & Σπανακά, Α. (2013). Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Καταγραφή και συζήτηση μίας βιβλιογραφικής επισκόπησης. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.). *7^ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 7(2Α), 78–90. Ανακτήθηκε

11

Φεβρουαρίου

2022

από

<https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/580/560>

Μουζάκης, Χ. (2006). *Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην εκπαίδευση ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2022 από <https://www.openbook.gr/ex-apostasews-ekpaideysi-stin-ekpaideysi-enilikwn/>

Μουζάκης, Χ. (2020). *Εισαγωγή στην Ανοιχτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση* [πανεπιστημιακές σημειώσεις]. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Χειμερινό εξάμηνο 2020 – 2021. Ρέθυμνο.

Νικολάκη, Ε. & Κουτσούμπα, Ι. Μ. (2013). Η αυτο-ρυθμιζόμενη μάθηση στην εξΑΕ. *Open Education – The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, Vol 9(1), 19-31. Ανακτήθηκε 6 Φεβρουαρίου 2022 από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/9807/9932>

Ντόγα, Σ. (2011). *Δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος εκμάθησης και υποστήριξης σπουδαστών στις ξένες γλώσσες (φροντιστηρίου) και διερεύνηση των αναγκών των συμμετεχόντων*. (Διπλωματική Εργασία). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Παναγιωτακόπουλος, Χ., Πιερρακέας, Χ. & Πιντέλας, Π. (2003). *Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η αξιολόγηση του*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχιμο.

Παναγιωτακόπουλος, Χ., Καρατράντου, Α. & Πιντέλας, Π. (2012). *Η αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Λογισμικού και το Περιεχόμενό της: Τεχνική Αναφορά*. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών. Ανακτήθηκε 23 Φεβρουαρίου 2022 από <https://nemertes.library.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/8149/1/tr01-2012.pdf>

Πανταζής, Σ., Σακελλαρίου, Μ. (2008). Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών Θεωρία και πράξη. *Παιδαγωγική- Θεωρία και πράξη*, 2, σ.38-56.

Παπαθανασίου, Β. (2009). Αγωγή και προαγωγή υγείας στο σχολικό περιβάλλον: Βασικές αρχές και μεθοδολογία. *Επιθεώρηση εκπαιδευτικών θεμάτων*, σ.σ.47 – 61. Ανακτήθηκε 6 Μαρτίου 2022 από <http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos15/047-061.pdf>

Παπαντωνίου, Μ. (2018). *Η επαγγελματική εξουθένωση και η επαγγελματική ικανοποίηση και η σχέση τους με τις συνθήκες εργασίας των παιδαγωγών προσχολικής αγωγής (Νηπιαγωγών)*. Μια εμπειρική διερεύνηση στην Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

(Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Ανακτήθηκε 6
Μαρτίου 2022 από

<https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/22325/3/PapantoniouMariaMsc2018.pdf>

Πρωτόκολλο στοματικής υγιεινής – Πρωτόκολλο της 4^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας
Μακεδονίας Θράκης. (2012, Οκτώβριος). Ανακτήθηκε 7 Μαρτίου 2022 από
https://www.4ype.gr/uploads/e_paper/beltiosi/nosprot/Prwtokollo_stomatikis_ygieinis.pdf

Ρώσσης, Ν. & Τζέπογλου, Η. (2001). Δυνατότητες και περιορισμοί των περιβαλλόντων εξ
αποστάσεως κατάρτισης (e-learning). *Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*. Paper
presented at the 1st Πανελλήνιο Conference, 25-27 Μαΐου 2001, Πάτρα.

Σαχινίδης, Κ. & Πολυχρονάκης, Γ. (2009). ΤΠΕ και εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην
υπηρεσία της δια βίου μάθησης. Πρόσβαση στη γνώση ή ένας νέος ψηφιακός δυϊσμός;
Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 5(2Α), 195–203.
<http://dx.doi.org/10.12681/icodl.464>

Σοφός, Λ. Α., Κώστας, Α. & Παράσχου, Β. (2015). *Online Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση.
Από τη Θεωρία στην Πράξη*. Αθήνα: Κάλλιπος. Ανακτήθηκε 19 Φεβρουαρίου 2022 από
<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/182>

Σπανακά, & Λιοναράκης (2017). Οι Επτά Αρχές Δημιουργίας Εκπαιδευτικού Υλικού. Στο
Α. Λιοναράκης, Σ. Ιωακειμίδου, Μ. Νιάρη, Γ. Μανούσου, Τ. Χαρτοφύλακα, Σ.
Παπαδημητρίου & Α. Αποστολίδου (Επιμ.), *9^ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ
Αποστάσεως Εκπαίδευση, Ο Σχεδιασμός της Μάθησης*, 23-26 Νοεμβρίου 2017 (σσ.121-
123).ΕΑΠ. Ανακτήθηκε 22 Φεβρουαρίου 2022 από
<https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/1363/1260>

Στάππα – Μουρτζίνη, Μ. (2007). *Αγωγή Υγείας. Βασικές Αρχές – Σχεδιασμός
Προγράμματος*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων. Ανακτήθηκε 6
Μαρτίου 2022 από https://dipe-a-athin.att.sch.gr/0303_Agogi_ygeias.pdf

Σφακιωτάκη, Κ. (2017). Ο ρόλος της οργάνωση μελέτης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 9(2Α), 14–25.
<http://dx.doi.org/10.12681/icodl.1365>

Τραχανοπούλου, Ι. (2016). Τα Avatars στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. *Διεθνές Συνέδριο
για την Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 5(1Α), 253–265.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

- Τσολακίδης, Κ. & Φώκιαλη, Π. (2001). Ένα εκπαιδευτικό, αναπτυξιακό και ερευνητικό δίκτυο σχολείων», *Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου στο Ρέθυμνο με θέμα: Νέες Τεχνολογίες στην εκπαίδευση και στην εκπαίδευση από απόσταση*. Αθήνα: Εκδόσεις Ατραπός.
- Φαρμάκης, Ν. (2015). *Δειγματοληψία και Εφαρμογές*. Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα. Ανακτήθηκε 10 Μαΐου 2022 από <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4840>
- Φραγκοζίδου, Κ. (2019). *Οι γνώσεις των γονέων για τη στοματική υγεία των παιδιών τους* (Διπλωματική Εργασία). Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας, Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε 7 Μαρτίου 2022 από <https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/23027/1/FragkozidouKikiMsc2019.pdf>

Ξενόγλωσση

- Androusou, A. & Tsafos, V. (2018). Aspects of the professional identity of preschool teachers in Greece: investigating the role of teacher education and professional experience. *Teacher Development*, 22(4), 554-570. <https://doi.org/10.1080/13664530.2018.1438309>
- Belanger, F. & Jordan, H. D. (2000). *Evaluation and implementation of distance learning – Technologies, tools and techniques*, USA: Idea Group Publishing.
- Bennett, J. (2008). *Early Childhood Services in the OECD countries: Review of the Literature and Current Policy in the Early Childhood Field*. Paris: OECD. Ανακτήθηκε 6 Μαρτίου 2022 από http://d3n8a8pro7vhmx.cloudfront.net/childcareon/pages/319/attachments/original/1372449259/iwp_2008_01_final.pdf?1372449259
- Brunner, J.S. (1974). *Entwurf einer Unterrichtstheorie*. Berlin-Verlag: Düsseldorf, Berlin.
- Casey, D.M. (2008). A Journey to Legitimacy: The Historical Development of Distance Education through Technology. *TechTrends: Linking Research and Practice to Improve Learning*, 52(2), 45-51. Ανακτήθηκε 16 Φεβρουαρίου 2022 από <https://www.learntechlib.org/p/65568/>
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. (Σ. Κυρανάκης, Μετάφρ.). Αθήνα: Μεταίχιμο.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K.R.B. (2011). *Research methods in education*. Oxon, UK: Routledge.
- Creswell, W. J. (2011). *Η έρευνα στην εκπαίδευση: Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας*. (Ν. Κουβαράκος, Μετάφρ.). Αθήνα: Ίων.
- Dawson, C. (2002). *Practical Research Methods: A user – friendly guide to mastering research techniques and projects*. Oxford: How To Books.
- Demirel, E. (2016). Accreditation of distance learning. *Universal Journal of Educational Research*, 4(10), 2457–2476. Ανακτήθηκε 12 Φεβρουαρίου 2022 από <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1116375.pdf>
- Dereshiwsky, M., Papa, R. & Brown, R. (2017). *Online Faculty Teaching, Novice to Expert: Effective Practices for the Student Learner*. USA: NCPEA.
- Friedman-Krauss, A. H., Barnett, W. S., Garver, K. A., Hodges, K. S., Weisenfeld, G. G. & DiCrecchio, N. (2019). The State of Preschool 2018: State Preschool Yearbook. *National Institute for Early Education Research*.
- Glick, M., Williams, D.M., Kleinman, D.V., Vujicic, M., Watt, R.G. & Weyant, R.J. (2016). A new definition for oral health developed by the FDI World Dental Federation opens the door to a universal definition for oral health. *National Library of Medicine*, 147(12), 915-917. <https://doi.org/10.1016/j.ada.2016.10.001>
- Holdford, D. (2008). Content analysis methods for conducting research in social and administrative pharmacy. *Research in Social and Administrative Pharmacy*, 4, 173 – 181. <https://doi.org/10.1016/j.sapharm.2007.03.003>
- Holmberg, B. (1995). *Theory and practice of distance education*. London and New York: Routledge.
- Jimoyiannis, A. & Komis, V. (2007). Examining teachers' beliefs about ICT in education: Implications of a teacher preparation programme. *Teacher Development*, Vol 11 (2), 149 – 173. Ανακτήθηκε 1 Μαΐου 2022 από https://www.researchgate.net/publication/236961301_Examining_teachers'_beliefs_about_ICT_in_education_Implications_of_a_teacher_preparation_programme
- Kassarjian, H. (1977). Content Analysis in Consumer Research. *Journal of Consumer Research*, 4(1), 8- 18. <https://doi.org/10.1086/208674>
- Keegan, D. (1986). *The foundation of distance education*. London: Croom Helm.
- Keegan, D. (1996). *Theoretical principles of distance education*. London: Routledge.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

- Keegan D. J. (2006) On defining distance education, *Distance Education*, 1(1), 13-36. <https://doi.org/10.1080/0158791800010102>
- Kyridis, A. (2000). Αγωγή Υγείας & Σχολείο: Διεθνής και ελληνική εμπειρία. *MAKEANON*, 8, 1-26. Ανακτήθηκε 6 Μαρτίου 2022 από https://www.researchgate.net/publication/273760467_Agoge_Ygeias_Scholeio_Diethnes_kai_ellenike_empeiria
- Moore, M. G. (1977). A model of independent study. *Epistolodidactica (United Kingdom)* 1,6-40.
- Moore, M. G. (1993). Theory of transactional distance. In D. Keegan (eds.), *Theoretical principles of distance education* (pp. 22-38). New York: Routledge.
- Nikolaou, A. & Koutsouba, M. (2012). Incorporating 4MAT Model in Distance Instructional Material – An innovative Design. *European Journal of Open, Distance and E-Learning*. Ανακτήθηκε 23 Απριλίου 2022 από <http://www.eurodl.org/?p=archives&year=2012&halfyear=1&article=497>
- Paulsen, M. (2014). *Cooperative Freedom and Transparency in Online Education*. ICICTE 2012 Proceedings.
- Peters, O. (1993). Understanding distance education. In K. Harry, M. John, and D. Keegan (Eds.), *Distance education: New perspectives*. (10-18). London, UK: Routledge.
- Robson, C. (2007). *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου: Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*. (Β. Νταλάκου & Κ. Βασιλικού, Μετάφρ.). Αθήνα: Gutenberg.
- Rosenberg, M. J. (2001). *E-learning: strategies for delivering knowledge in the Digital Age*. New York: McGraw-Hill.
- Saykili, A. (2018). Distance education: Definitions, generations, key concepts and future directions. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 5(1), 2- 17. Ανακτήθηκε 11 Φεβρουαρίου 2022 <https://eric.ed.gov/?id=EJ1207516>
- Schlosser, L. A. & Simonson, M. (2002). *Distance Education: Definition and Glossary of Terms*. AECT.
- Selwynn, N. (2003). ICT in Non – Formal Youth and Adult Education: Defining the Territory, *NCAL/OECD, International Roundtable*, Philadelphia 12-14 November 2003.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

- Simonson, M. (1999). Equivalency Theory and Distance Education. *The National Convention of the Association for Educational Communications and Technology* (pp. 207- 210).
- Simonson, M., Smaldino, S. & Zvacek, S. (2015) *Teaching and Learning at a Distance Foundations of Distance Education* (6th ed.).Charlotte, North Carolina: IAP.
Ανακτήθηκε 19 Φεβρουαρίου 2022 από https://www.academia.edu/39818858/Teaching_and_Learning_at_a_Distance_Foundations_of_Distance_Education_SIXTH_EDITION
- Stephens, D. (2007). *Culture in education and development: principles, practice and policy*. Symposium Books Ltd.
- Stockdill, S.H. & Morehouse, D.I. (1992). Critical factors in successful adoption of technology: A checklist of TDC findings. *Educational Technology*, 32(1), 57-58.
- Wedemeyer, C. A. (1977). “Independent study”, in A.S. Knowles (ed). *The International Encyclopedia of Higher Education*. Boston: North eastern University. Wisconsin Press.
- Wedemeyer, C. A. (1981). *Learning at the back door: Reflections on non-traditional learning in the lifespan*. Madison. WI: University of Wisconsin Press.
- World Health Organization (2003). *Information Series on School Health Document Eleven. Oral Health Promotion: An Essential Element of a Health-Promoting School*. Geneva. Ανακτήθηκε 7 Μαρτίου 2022 από https://www.who.int/oral_health/media/en/orh_school_doc11.pdf?ua=1

Ιστότοποι

Ιστότοπος ΕΑΠ: <https://www.eap.gr/to-eap/history/>

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας: Ανακτήθηκε 6 Μαρτίου 2022 από <https://www.who.int/healthpromotion/about/HPR%20Glossary%201998.pdf>

Νομοθεσία: Νόμος υπ’ αριθμ. 4704/2020

https://www.esos.gr/sites/default/files/articleslegacy/nomos_yp_arithm._47042020.pdf

Πανεπιστημιακό Κέντρο Ερευνών Πεδίου του Πανεπιστημίου Κύπρου Ανακτήθηκε 19 Απριλίου 2022 από <https://www.ucy.ac.cy/pakepe/el/research-services/research-kind>

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Ηλεκτρονικές πηγές φωτογραφιών

<https://www.proionta-tis-fisis.com/i-kali-stomatiki-ygieini-empodio-stin-poreia-tou-koronaίου/> Ανακτήθηκε 12 Μαρτίου 2022

<https://gr.clipartlogo.com/istock/tooth-cartoon-with-thumb-up-1644039.html> Ανακτήθηκε 12 Μαρτίου 2022

<https://blogs.sch.gr/mtnipiag/2020/11/29/chtizo-to-soma-moy-sosta-troo-panta-ygieina-ygieini-diatrofi-ygieini-dontion/> Ανακτήθηκε 12 Μαρτίου 2022

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕΞΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Παράρτημα Α: «Ερωτηματολόγιο ειδικών ΕΞΑΕ»

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)»

UNIVERSITY OF CRETE
Department of Primary Education

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.

E-Learning Lab

Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α
www.edivea.org

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

«Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕΞΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – χαμόγελα γλυκά»

Επιβλέπων: Λάμπρος Καρβούνης

Υπεύθυνος Έρευνας: «Καμαριανάκη Ευαγγελία»

Οδηγίες

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μια προσπάθεια διερεύνησης των απόψεών σας σχετικά με το Εκπαιδευτικό Υλικό (Ε.Υ.) που μελετήσατε.

Ο σκοπός του ερωτηματολογίου είναι διττός. Αφενός διερευνάται εάν το υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και αφετέρου αν το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των συμπερασμάτων που θα

προκύψουν από την παρούσα έρευνα, είναι αναγκαία η αντικειμενική προσέγγιση των ερωτήσεων.

Κατά την επεξεργασία των δεδομένων του ερωτηματολογίου, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για ερευνητική χρήση, θα είναι σεβαστό το απόρρητο των απαντήσεών σας. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα σας κοινοποιηθούν αμέσως μετά το τέλος της στατιστικής επεξεργασίας.

Ο Υπεύθυνος Έρευνας: «Καμαριανάκη Ευαγγελία»

Υπογραφή

Καμαριανάκη Ευαγγελία

Δημογραφικά στοιχεία

(Ζητείται η συμπλήρωση δημογραφικών στοιχείων)

1. Φύλλο (Κυκλώστε)	Άντρας	Γυναίκα		
2. Ηλικία (Κυκλώστε)	22-30	31-40	41-50	>51
3. Χρόνια Προϋπηρεσίας (Κυκλώστε)	0-4	5-10	11-20	>20

4. Είστε εξοικειωμένοι με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ).

☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

5. Χρησιμοποιείτε τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική πράξη.

☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

6. Είστε εξοικειωμένοι με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕξΑΕ) με τη χρήση των ΤΠΕ.

☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

7. Είστε εξοικειωμένοι με τη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού το οποίο έχει σχεδιαστεί με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕξΑΕ).

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

1^ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

A. Επιστημονική συνοχή / Τεκμηρίωση του Ε.Υ.

A.1. Στο Ε.Υ. γίνεται παράθεση πληροφοριών / απόψεων με την σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.2. Στο Ε.Υ. γίνεται αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών (Βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικά συνέδρια κλπ).

Παρατηρήσεις / Σχόλια

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

A.3. Στο Ε.Υ. γίνεται συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών / απόψεων.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.4. Το Ε.Υ. είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία / κριτική συζήτηση των πληροφοριών.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.5. Το Ε.Υ. παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B. Το Ε.Υ. συμβάλει στην απλή και κατανοητή παρουσίαση του Γνωστικού Αντικειμένου

B.1. Το ύφος γραφής του Ε.Υ. είναι φιλικό για τον αναγνώστη.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.2. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.3. Στο Ε.Υ. γίνεται κατά το δυνατόν χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.4. Η γραφή του Ε.Υ. είναι ευανάγνωστη.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.5. Η πυκνότητα των πληροφοριών του Ε.Υ. είναι ικανοποιητική.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.6. Το Ε.Υ. παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.7. Το Ε.Υ. περιέχει μόνο κείμενο.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.8. Το Ε.Υ περιέχει κείμενο και εικόνες.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.9. Το Ε.Υ περιέχει κείμενο, εικόνες και video.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.10. Οι χρωματικές συνθέσεις του Ε.Υ. συμβάλλουν στην άνετη αλληλεπίδραση.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Γ. Ευχρηστία του Ε.Υ.

Γ.1. Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ. (εμπρός, πίσω κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Γ.2. Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ. (πρόσθετες πηγές, δραστηριότητες κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Γ.3. Η πλοήγηση στο Ε.Υ. είναι εύκολη.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Γ.3. Η πλοήγηση στο Ε.Υ. είναι εύκολη.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Γ.4. Οι υπερσύνδεσμοι του Ε.Υ. οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Δ. Το Ε.Υ. υποστηρίζει - καθοδηγεί τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του

Δ.1. Παρέχονται συμβουλές για το πώς να μελετηθεί το εκπαιδευτικό υλικό.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Δ.2. Το Ε.Υ. υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο προκειμένου να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία (Υπάρχουν πλαίσια ή έντονη γραφή (σήμανση) ώστε να τονίζονται σημαντικές έννοιες).

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Δ.3. Στο Ε.Υ. υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια τα οποία υποστηρίζουν τον σπουδαστή στη μελέτη του.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Ε. Το Ε.Υ υποστηρίζει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του

Ε.1. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές απόψεις (κρίσεις) πάνω σε σημαντικά ζητήματα.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Ε.2. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του ερωτήσεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Ε.3. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Ε.4. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

E.5. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

E.6. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει / εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στ. Το Ε.Υ. παρέχει δυνατότητα Αναστοχασμού - Αυτοαξιολόγησης στον εκπαιδευόμενο

Στ.1. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευόμενου.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Στ.2. Το Ε.Υ. εμπειριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στ.3. Το Ε.Υ. εμπειριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διάυλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στ.4. Το Ε.Υ. εμπειριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να συσχετίσει τα νέα δεδομένα με τη δική του πραγματικότητα.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στ.5. Το Ε.Υ. εμπειριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Z. Σκοπός / Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Z.1. Στο Ε.Υ. διατυπώνεται σαφώς ο σκοπός της κάθε διδακτικής ενότητας.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Z.2. Στο Ε.Υ. διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε διδακτική ενότητα.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Z.3. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Z.4. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Z.5. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Z.6. Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Παρατηρήσεις / Σχόλια

2^ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης;

(Για να θυμηθείτε τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης δείτε εδώ:

<https://www.edivea.org/mayer.html>)

A.1. Στο Ε.Υ. υπάρχει συνδυασμός κείμενου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου. **(Πολυμεσική Αρχή)**

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.2. Στο Ε.Υ. η χρήση των εικόνων σας βοηθάει να κατανοήσετε το γνωστικό αντικείμενο. **(Πολυμεσική Αρχή)**

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.3. Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία αφήγησης (μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλια κ.ά.). [\(Αρχή της Τροπικότητας\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.4. Στο Ε.Υ. συμπεριλαμβάνονται μη σχετικές πληροφορίες (λέξεις, εικόνες, ήχοι) με το γνωστικό αντικείμενο. [\(Αρχή της Συνοχής\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.5. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση φιλικής γλώσσας. [\(Αρχή της Προσωποποίησης\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.6. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση δευτέρου προσώπου. [\(Αρχή της Προσωποποίησης\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

A.7. Στο Ε.Υ. γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου. [\(Αρχή της Προσωποποίησης\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.8. Στο Ε.Υ. το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο. [\(Αρχή της Φωνής\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.9. Στο Ε.Υ. εμφανίζεται ένας φιλικός χαρακτήρας (avatar) που ενισχύει τη διαδικασία μάθησης των εκπαιδευόμενων. [\(Αρχή της Εικόνας\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.10. Στο Ε.Υ. η παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου γίνεται τμηματικά. [\(Αρχή της Κατάτμησης\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.11. Στο Ε.Υ. υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους. [\(Αρχή της Προσωποποίησης\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.12. Στο Ε.Υ. υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου. [\(Αρχή της Κατάτμησης\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.13. Το Ε.Υ. παρέχει σαφείς οδηγίες στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών. [\(Αρχή της Σηματοδότησης\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.14. Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης (έντονη γραφή, υπογράμμιση, χρωματισμός κ.ά.). [\(Αρχή της Σηματοδότησης\)](#)

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.15. Στο Ε.Υ. υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου. [\(Αρχή της Προπαίδευσης\)](#)

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Γενικές Επισημάνσεις

1. Ποια πιστεύετε ότι είναι τα τρία πιο δυνατά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού;

2. Γράψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό υλικό.

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία σας

Παράρτημα Β: «Ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών ΠΕ60»

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)».

UNIVERSITY OF CRETE
Department of Primary Education

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.

E-Learning Lab

Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α
www.edivea.org

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΕΞΑΕ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ « ΔΟΝΤΑΚΙΑ ΓΕΡΑ – ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΓΛΥΚΑ»

Επιβλέπων: Καρβούνης Λάμπρος

Υπεύθυνη έρευνας: Καμαριανάκη Ευαγγελία

Αγαπητοί συνάδελφοι , το ερωτηματολόγιο που έχετε στα χέρια σας είναι ανώνυμο και σκοπός του είναι η αξιολόγηση του συμπληρωματικού υλικού για τη θεματική ενότητα: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά» . Το συγκεκριμένο υλικό έχει δημιουργηθεί με τη μεθοδολογία και τις αρχές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η έρευνα διεξάγεται στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

«Επιστήμες της Αγωγής-Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με τη χρήση των ΤΠΕ(e-Learning)» του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Η άποψή σας έχει μεγάλη σημασία γι' αυτό σας παρακαλώ οι απαντήσεις σας να δίνονται με ειλικρίνεια και σαφήνεια.

Σας ευχαριστώ πολύ για τη συνεργασία και τον χρόνο που θα αφιερώσετε (περίπου 30 λεπτά) για τη συμπλήρωσή του , που είναι πολύτιμα για την έρευνά μου.

Για οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση:
vangeli_kamarianaki@hotmail.com

Η υπεύθυνη ερευνήτρια
Καμαριανάκη Ευαγγελία

Δημογραφικά στοιχεία

(Ζητείται η συμπλήρωση δημογραφικών στοιχείων)

1. Φύλο (Κυκλώστε)	Άντρας	Γυναίκα		
2. Ηλικία (Κυκλώστε)	22 – 30	31 – 40	41 -50	>51
3. Χρόνια Προϋπηρεσίας (Κυκλώστε)	0 -4	5-10	11-20	>20

4. Είστε εξοικειωμένοι με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ).

1

2

3

4

5

(όπου το 1= ΚΑΘΟΛΟΥ, 2= ΛΙΓΟ, 3= ΜΕΤΡΙΑ, 4= ΠΟΛΥ, 5= ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ)

5. Χρησιμοποιείτε τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας(ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική πράξη.

1

2

3

4

5

(όπου το 1= ΚΑΘΟΛΟΥ, 2= ΛΙΓΟ, 3= ΜΕΤΡΙΑ, 4= ΠΟΛΥ, 5= ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ)

A. Ευχρηστία εκπαιδευτικού υλικού

A1. Πείτε μας τη γνώμη σας για τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο εκπαιδευτικό υλικό (μπροστά, πίσω, περιεχόμενα κτλ), όσον αφορά στην αναγνώριση και την κατανόησή τους .

A2. Πείτε μας την άποψή σας για τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο εκπαιδευτικό υλικό (βίντεο, τραγούδια, δραστηριότητες, ήχος κτλ) σχετικά με την αναγνώριση και την κατανόησή τους.

A3. Πείτε μας την άποψή σας όσον αφορά στην πλοήγηση του εκπαιδευτικού υλικού.

A4. Πείτε μας την άποψή σας όσον αφορά το συνδυασμό των υπερσυνδέσμων με το αναμενόμενο περιεχόμενο.

B. Αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού υλικού με εκπαιδευόμενο

B1. Πείτε μας την άποψή σας για την ύπαρξη δραστηριοτήτων στο εκπαιδευτικό υλικό οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές του απόψεις.

B2. Πείτε μας την άποψή σας για την ύπαρξη δραστηριοτήτων στο εκπαιδευτικό υλικό οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά.

B3. Πείτε μας την άποψή σας για την ύπαρξη δραστηριοτήτων στο εκπαιδευτικό υλικό οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους.

B4. Πείτε μας την άποψή σας για την ύπαρξη δραστηριοτήτων στο εκπαιδευτικό υλικό οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας.

Γ. Κάλυψη εκπαιδευτικών στόχων γνωστικού αντικειμένου

Γ1. Πείτε μας την άποψή σας για την κάλυψη των εκπαιδευτικών στόχων της 1^{ης} διδακτικής ενότητας «Γνωριμία με τα δόντια» από το εκπαιδευτικό υλικό.

Γ2. Πείτε μας την άποψή σας για την κάλυψη των εκπαιδευτικών στόχων της 2^{ης} διδακτικής ενότητας «Αρρώστιας των δοντιών» από το εκπαιδευτικό υλικό.

Γ3. Πείτε μας την άποψή σας για την κάλυψη των εκπαιδευτικών στόχων της 3^{ης} διδακτικής ενότητας «Φροντίδα των δοντιών» από το εκπαιδευτικό υλικό.

Δ. Παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού

Δ1. Πείτε μας τη γνώμη σας για το ύφος γραφής του εκπαιδευτικού υλικού.

Δ2. Πείτε μας την άποψή σας για την πυκνότητα γραφής του εκπαιδευτικού υλικού.

«Καμαριανάκη Ευαγγελία», «Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της ΕξΑΕ στην Προσχολική ηλικία στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας: Στοματική υγιεινή «Δοντάκια γερά – Χαμόγελα γλυκά»

Δ3 . Πείτε μας την γνώμη σας για την τμηματική παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού στο μέγεθος της οθόνης.

Δ4 . Πείτε μας την άποψή σας για το συνδυασμό βίντεο, εικόνας, ήχου στο εκπαιδευτικό υλικό.

Ε. Γενικές επισημάνσεις

E1. Κατά την άποψή σας ποια είναι τα τρία πιο δυνατά στοιχεία του ΕΥ (εκπαιδευτικού υλικού).

E2. Γράψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το ΕΥ (εκπαιδευτικό υλικό).

Ευχαριστώ πολύ για τη συνεργασία σας!